

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.6.29
KOM(2011) 500 galutinis

II DALIS

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Strategijos „Europa 2020“ biudžetas – II dalis. Politikos dokumentai

{SEK(2011) 867 galutinis}

{SEK(2011) 868 galutinis}

TURINYS

Žemės ūkis ir kaimo plėtra	3
Piliečiai	7
Civilinė sauga	9
Klimato politika	12
Konkurencingumas ir MVI	17
Muitų sąjunga ir mokesčiai	21
Ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda	24
Švietimas ir kultūra	28
Užimtumas ir socialiniai reikalai	32
Aplinka	37
Išorės veikla	42
Kova su sukčiavimu	47
Sveikata ir vartotojai	49
Vidaus reikalai	52
Infrastruktūra – Europos infrastruktūros tinklų priemonė	55
Naujoviškos finansavimo priemonės	76
Teisingumas	79
Jūrų ir Žuvininkystės politika	81
Moksliniai tyrimai ir inovacijos	84
Administravimas	88

ŽEMĖS ŪKIS IR KAIMO PLĖTRA

1. POLITIKOS TIKSLAI

Žemės ūkio ir miškininkystės sektoriams priklausanti žemė apima didžiąją dalį mūsų teritorijos, o jų vaidmuo gerinant kaimo ekonomikos būklę ir kraštovaizdį itin svarbus. Ūkininkų veikla yra labai įvairi – nuo maisto produktų ir ne maistui skirtų žemės ūkio produktų gamybos iki kraštovaizdžio vadybos, gamtos saugojimo ir turizmo.

Bendros žemės ūkio politikos paskirtis – Europoje sukurti šiuolaikišką, tvarų ir veiksmingą žemės ūkio sektorių. Ja siekiama skatinti jo konkurencingumą, užtikrinti tinkamą ir saugų aprūpinimą maistu, išsaugoti aplinką ir kraštovaizdį, kartu užtikrinant tinkamą žemės ūkio bendruomenės gyvenimo lygį.

BŽŪP yra ištis europinė politika. Valstybės narės nevykdo 27 nacionalinių žemės ūkio politikų ir nevaldo 27 biudžetų, bet sutelkusios išteklius vykdo vieną Europos lygmens politiką ir valdo bendrą biudžetą. Natūralu, kad BŽŪP sudaro didelę ES biudžeto dalį. Vis dėlto vykdyti bendrą politiką yra veiksmingiau ir ekonomiškiau nei vykdyti nekoordinuotą nacionalinę politiką.

Šiuo metu Europos žemės ūkis susiduria su įvairiais sunkumais. Pastaraisiais metais žemės ūkio kainos padidėjo 50 %, o energijos ir trąšų kainos – atitinkamai 200 % ir 150 %. To pasekmė – didelis ilgalaikis žemės ūkio pajamų mažėjimas. Žemės ūkio sektoriuje taip pat kyla su klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimu susiję uždaviniai bei neatidėliotini uždaviniai, susiję su aprūpinimu maistu, teritorine pusiausvyra ir tvaraus augimo siekiu.

Atsižvelgiant į šias problemas pastaraisiais metais BŽŪP gerokai keitėsi. Būsimąja reforma šis procesas bus tęsiamas, siekiant, kad BŽŪP taptų šiuolaikiškesnė ir ekologiškesnė politika ir kad ja būtų aktyviai siekiama strategijos „Europa 2020“ tikslų, atveriant kaimo vietovių ekonominį potencialą, plėtojant vietos rinkas ir kuriant darbo vietas, taip pat skatinant žemės ūkio restruktūrizavimą ir remiant ūkininkų pajamas, siekiant Europoje išlaikyti tvarų žemės ūkio sektorių.

Pertvarkyta BŽŪP bus skatinamas pažangus, tvarus ir integracinis augimas, skatinant taupiau naudoti išteklius, siekiant visoje ES išlaikyti maisto, pašarų ir atsinaujinančios energijos gamybos bazę, mažinti klimato pokyčius ir prisitaikyti prie jų, apsaugoti ekosistemas ir kovoti su biologinės įvairovės praradimu, remti kaimo vietovių ekonominės veiklos įvairinimą, skatinant visos Europos darnų teritorinį vystymąsi.

2. PRIEMONĖS

Komisija siūlo išlaikyti dabartinę BŽŪP dviejų ramsčių struktūrą:

- Pagal **I ramstį** ir toliau bus teikiama **tiesioginė parama ūkininkams ir remiamos rinkos priemonės**. Tiesioginė parama ir rinkos priemonės finansuojamos vien tik iš ES biudžeto, siekiant užtikrinti bendros politikos taikymą visoje bendrojoje rinkoje ir sudaryti sąlygas integruotos administravimo ir kontrolės sistemos sukūrimui.

- Pagal **II BŽŪP ramstį** ir toliau bus tiekiamos aplinkos viešosios gėrybės, didinamas žemės ūkio ir miškininkystės sektorių konkurencingumas, skatinamas kaimo vietovių ekonominės veiklos įvairinimas bei gerinama gyvenimo kokybė. Valstybės narės gali laisvai pasirinkti priemones, remdamosi konkrečiais nacionaliniais ir regioniniais poreikiais, tačiau laikydamosi ES prioritetų. II ramsčio priemonės yra bendrai finansuojamos su valstybėmis narėmis – tai padeda užtikrinti, kad būtų pasiekti pagrindiniai tikslai ir būtų sustiprintas kaimo plėtros politikos poveikis. Kadangi skurdiesiems ES regionams taikomos aukštesnės bendro finansavimo normos, II ramsčiu taip pat prisidedama prie ES sanglaudos tikslų.

Laikantis dviejų ramsčių struktūros, politika bus išsamiai modernizuota ir supaprastinta, siekiant kad ji taptų teisingesnė ir ekologiškesnė bei su strategijos „Europa 2020“ tikslais suderinta politika.

Pagrindiniai reformos aspektai.

- **Teisingesnis tiesioginės paramos pajamoms paskirstymas**

Dėl istorinių priežasčių tiesioginės paramos ūkininkams dydžiai už hektarą ES gerokai skiriasi. Pavyzdžiui, vidutinė tiesioginė išmoka vienam paramos gavėjui už hektarą žemės, kuri atitinka išmokos reikalavimus, 2013 m. Latvijoje bus 94,7 EUR ir 457,5 EUR Nyderlanduose. ES-27 vidurkis – 269,1 EUR.

Pertvarkius BŽŪP, bus taikoma konvergencijos sistema, siekiant mažinti šiuos skirtumus ir skatinti teisingesnę finansinės paramos paskirstymą. Reforma, kurios pagrindinis elementas yra paramos subalansavimas, siekiama efektyviau panaudoti biudžeto išteklius, teisingiau ir tikslingiau paskirstant tiesiogines išmokas ir geriau ateityje suderinant teikiamą paramą kaimo plėtrai su politikos tikslais. To bus siekiama taip: visoms valstybėms narėms, kurioms skiriamos mažesnės nei 90 % ES-27 vidurkio tiesioginės išmokos, per šį laikotarpį trečdaliu bus sumažintas skirtumas tarp jų dabartinio dydžio ir vidutinio ES tiesioginių išmokų dydžio.

Pagalbos kaimo plėtrai skyrimas taip pat bus modernizuotas, ją paskirstant pagal objektyvius teritorinius ir ekonominius kriterijus, kuriais atspindimi ateities ekonominiai, socialiniai, aplinkos ir teritoriniai politikos tikslai.

- **Tiesioginių išmokų ūkininkams susiejimas su ekologija**

Esminis reformos aspektas – privalomas tiesioginių išmokų ūkininkams susiejimas su ekologija. Tai pagerins sektoriaus aplinkosaugos veiksmingumą ir aiškiai parodys, kad pertvarkyta BŽŪP prisidedama prie platesnių Sąjungos prioritetinių tikslų.

Konkrečiai ateityje 30 % tiesioginių išmokų išmokėjimas priklausys nuo įvairios aplinkos požiūriu pažangios praktikos reikalavimų laikymosi, neapsiribojant kompleksinio paramos susiejimo reikalavimais.

- **Aktyvių ūkininkų rėmimas**

Siekiant užtikrinti veiksmingą BŽŪP išteklių panaudojimą, tiesioginė parama bus teikiama tik aktyviems ūkininkams.

- **Tiesioginių išmokų stambiausiems ūkininkams dydžio apribojimas**

Šiuo metu didelės žemės ūkio valdos iš BŽŪP biudžeto gauna neproporcingai didelę dalį tiesioginės paramos pajamoms. Pagal BŽŪP reformą numatoma tiesioginės paramos pajamoms didžiausioms valdoms dydį palaipsniui riboti, atsižvelgiant į didesnių struktūrų masto ekonomiją ir jų tiesiogiai įdarbinamų darbuotojų skaičių.

- **Rezultatais grindžiama kaimo plėtros politika**

Siekiant padidinti kaimo plėtros politikos ir ES kitų teritorinės plėtros fondų sąsajas, Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai (EŽŪFKP) bus įtrauktas į Komisijos ir visų valstybių narių partnerystės sutartis. Šios sutartys bus susietos su strategijos „Europa 2020“ tikslais ir nacionalinėmis reformų programomis. Jose bus išdėstyta integruota teritorinio vystymosi strategija, remiama visų susijusių ES struktūrinių fondų, įskaitant kaimo plėtros. Į jas bus įtraukti tikslai, grįsti sutartais rodikliais, strateginėmis investicijomis ir įvairiomis sąlygomis.

- **Supaprastinta schema smulkiems ūkininkams**

Daugelis tiesioginės paramos gavėjų yra smulkūs ūkininkai. Pagal supaprastintą paramos paskirstymo mechanizmą bus gerokai sumažinta valstybėms narėms ir ūkininkams tenkanti administracinė našta, tačiau jo taikymas poveikio ES biudžetui neturės.

- **Rinkos išlaidų ir krizinių padėčių mechanizmai**

Šiandien Europos žemės ūkis susiduria su įvairiais uždaviniais, visų pirma būtinybe reaguoti į nenumatytas aplinkybes, kurios turi staigų poveikį žemės ūkio pajamoms, arba būtinybe palengvinti tarptautinių prekybos susitarimų reikalaujamą prisitaikymą ir (arba) perėjimą.

Dėl šių priežasčių siūloma restruktūrizuoti rinkos priemones, kurios dabar priskiriamos I ramsčiui, sukurti dvi daugiametei finansinei programai nepriskiriamas priemones ir jas išplėsti. Bus sukurtas ekstremalių situacijų mechanizmas, kuris būtų naudojamas reaguoti į krizines padėtis (kurios gali kilti dėl maisto saugos problemų arba staigių rinkos pokyčių) ir teikti neatidėliotiną paramą ūkininkams pagal pagreitintą tvarką. Šio fondo mobilizavimo procedūra bus tokia pati, kaip ir neatidėliotinos pagalbos rezervo mobilizavimo procedūra.

Taip pat siūloma išplėsti Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo intervencijų apimtį, siekiant teikti laikiną paramą ūkininkams, palengvinti jų prisitaikymą prie naujos rinkos padėties, susidariusios dėl netiesioginio globalizacijos poveikio. Be to, Komisija siūlo paramos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims schemą perkelti į I išlaidų kategoriją, siekiant pergrupuoti kovos su skurdu ir atskirtimi veiksmus ir maisto saugos finansavimą priskirti visuomenės sveikatos veiksams.

3. ĮGYVENDINIMAS

Sukūrus Europos žemės ūkio garantijų fondą (EŽŪGF) ir Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai (EŽŪFKP), BŽŪP teisinis pagrindas restruktūrizuotas, siekiant suderinti abu BŽŪP ramsčius. Po 2013 m. siūloma abiejų fondų suderinimą kiek įmanoma išlaikyti.

Pasiūlymas priimti naują Finansinio reglamento straipsnį, taikomą pasidalijamajam valdymui, atitinka dabartinių EŽŪGF ir EŽŪFKP taikomas valdymo ir kontrolės sistemų nuostatas.

Iš esmės pagal Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą (Reglamentas (EB) Nr. 1234/2007) racionalizavus ES teisės aktus, susijusius su žemės ūkio rinkų organizavimu, į

vieną reglamentą sujungtos nuostatos, kurios anksčiau priklausė sektorių bendro žemės ūkio rinkų organizavimo teisės aktams.

Po 2013 m. bus atlikta visų BŽŪP teisinių pagrindų peržiūra, siekiant užtikrinti, kad kai reikia ir galima, būtų tęsiamas jų paprastinimas.

4. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas,	386,9 mlrd. EUR
iš kurio	
• I ramstis – tiesioginės išmokos ir rinkos išlaidos	281,8 mlrd. EUR
• II ramstis – kaimo plėtra	89,9 mlrd. EUR
• Maisto sauga	2,2 mlrd. EUR
• Labiausiai nepasiturintys asmenys	2,5 mlrd. EUR
• Rezervas krizėms žemės ūkio sektoriuje	3,5 mlrd. EUR
• Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas	Iki 2,5 mlrd. EUR
• Apsirūpinimo maistu saugumo moksliniai tyrimai ir inovacijos, bioekonomika ir tvarus žemės ūkis (įtraukta į bendrą strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų programą)	4,5 mlrd. EUR

PILIEČIAI

1. POLITIKOS TIKSLAI

Lisabonos sutartimi piliečiams ir piliečių asociacijoms sudaromos sąlygos visapusiškai dalyvauti demokratiname ES gyvenime.

Programa „Europa piliečiams“ remiami tarpvalstybiniai projektai piliečių dalyvavimo ir europinės tapatybės srityse. Nors specifinių priemonių esama įvairiose politikos srityse, programa „Europa piliečiams“ yra vienintelė priemonė, pagal kurią piliečiai gali įsitraukti į bendrus Europos reikalus, tiek institucinius, pavyzdžiui, susijusius su ES sutartimis ar Europos Parlamento rinkimais, tiek apimančius įvairias sritis.

Komunikavimas, t. y. plačiosios visuomenės informavimas apie ES politiką, yra kitas būdas padidinti piliečių informuotumą apie Europos reikalus ir jų teises. Taigi, komunikavimo veikla didinamas informuotumas apie Sąjungos politinius prioritetus ir teikiama parama tų prioritetų įgyvendinimui.

2. PRIEMONĖS

Didžiausia programai „Europa piliečiams“ skiriamos sumos dalis susijusi su tarpvalstybinėmis miestų giminiavimosi partnerystėmis. Pagal programą taip pat teikiama struktūrinė parama ES lygmens pilietinės visuomenės bendrosioms organizacijoms ir ekspertų grupėms. Šiomis strateginėmis partnerystėmis užtikrinama, kad Europos viešojo intereso organizacijos galėtų pareikšti savo nuomonę ES masto diskusijose. Taip skatinama pilietinės visuomenės ir ES piliečių atsakomybė už ES politikos rengimą ir puoselėjama piliečių dalyvavimo kultūra – tai naudinga ES ir valstybėms narėms. Programa taip pat remiami atminimo projektai ir taip prisidedama prie bendro Europos istorijos (ypač susijusios su holokaustu ir stalinizmu) suvokimo.

- Nuo 2007 m. programos remiamuose veiksmuose kasmet dalyvaudavo maždaug 1 milijonas Europos piliečių.
- 2007–2010 m. vykdyta maždaug 800 pilietinės visuomenės ir atminimo projektų ir daugiau nei 4 000 miestų giminiavimosi projektų.
- Pagal programą taip pat remiama daugiau kaip 50 svarbių ES lygmens ekspertų grupių, bendrųjų organizacijų ir tinklų, kurie yra pagrindiniai ES institucijų partneriai ir informacijos skleidėjai.

Be šios specialios programos vykdymo, būtina veiksmingiau komunikuoti su plačiąja visuomene ir sukurti didesnes Komisijos komunikavimo veiklos sąsajas, siekiant užtikrinti, kad būtų veiksmingai pranešama apie Sąjungos politinius prioritetus. Taigi, pagal 2014–2020 m. naujos kartos teisinės priemonės į kiekvieną teisinį pagrindą bus įtraukta nuostata dėl komunikacijos, įskaitant organizacijos komunikacijos.

3. ĮGYVENDINIMAS

Programą „Europa piliečiams“, padedama Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomosios įstaigos, centralizuotai valdo Komisija. Jas remia programos komitetas, kurį sudaro valstybių narių vyriausybės atstovai. „Europa piliečiams“ ryšių centrų įsteigta daugelyje programoje dalyvaujančių šalių, siekiant padėti nacionalinio lygmens paramos gavėjams ir teikti pastabas Europos Komisijai apie programos įgyvendinimą. Vykdam programą su suinteresuotosiomis šalimis palaikomas reguliarus dialogas.

Sutelktais ištekliais pagal skirtingus komunikacijai taikomus teisinius pagrindus ir dėl jų sąveikos bus užtikrintas didesnis nuoseklumas, masto ekonomija ir geresnis plačiajai visuomenei skirtų komunikacijos veiksmų išteklių panaudojimas.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas	203 mln. EUR
---	--------------

CIVILINĖ SAUGA

1. POLITIKOS TIKSLAI

Bendras ES bendradarbiavimo civilinės saugos srityje tikslas – užtikrinti geresnę žmonių, aplinkos, turto ir kultūros paveldo apsaugą didelių gaivalinių, technologinių ir žmogaus sukeltų nelaimių atveju.

Dėl padažnėjusių gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių ir padidėjusio jų intensyvumo bei ekonominio poveikio būtina imtis sisteminių Europos lygmens veiksmų, siekiant gerinti pasirengimą ir didinti reagavimo gebėjimus tiek ES viduje, tiek už ES ribų. **Dėl Europos masto bendradarbiavimo ir solidarumo nuostatų sudaromos sąlygos visai ES bendrai pasirengti** didelėms nelaimėms ir valstybėms narėms bei kitoms dalyvaujančioms valstybėms (Norvegijai, Lichtenšteiniui, Islandijai ir Kroatijai) sutelkti išteklius ir bendrai reaguoti į nelaimes, siekiant kuo labiau padidinti reagavimo į nelaimes priemonių poveikį ir kuo labiau sumažinti žmonių aukas ir materialinę žalą. ES ar trečiosiose šalyse įvykus nelaimėi paveiktų šalių institucijos gali pasinaudoti **skubia ir apčiuopiama pagalba pagal ES civilinės saugos mechanizmą**.

ES bendradarbiavimu civilinės saugos srityje siekiama:

- palengvinti greitą ir veiksmingą reagavimą į nelaimes;
- užtikrinti pakankamą civilinės saugos veikėjų pasirengimą nelaimėms; ir
- parengti priemones nelaimių prevencijai.

ES sukūrė integruotą nelaimių valdymo metodą, į kurią įtraukti reagavimo, pasirengimo ir prevencijos veiksmai. 2010 m. Komisija priėmė¹ ir Taryba patvirtino komunikatą „Geresnis Europos reagavimas į nelaimes“. Pagrindinis jo tikslas – pagerinti ES reagavimo veiksmingumą, darną ir matomumą. Tai bus atlikta pasinaudojant patirtimi, įgyta reaguojant į 2010 m. ES ir už jos ribų įvykusias gaivalines nelaimes (tokias kaip uraganas „Ksintija“, potvyniai Rytų Europoje, miškų gaisrai Pietų Europoje, raudonojo šlamo išsiliejimas Vengrijoje, žemės drebėjimas Haityje, potvyniai Pakistane).

Kuriant **Europos reagavimo į nelaimes pajėgumus** visų pirma bus remiamasi esamais valstybių narių pajėgumais, taip išvengiant papildomų išlaidų. ES lygmeniu sukurtas Europos reagavimo į nelaimes centras, kuris turės sustiprintas planavimo ir koordinavimo funkcijas, bus naudingas visai ES, nes leis sutaupyti valstybių narių lygmeniu ir atsverti išlaidas ES biudžetui, nors, be abejo, naudos dėl greito ir veiksmingo reagavimo į nelaimes, išsaugant žmonių gyvybes, negalima išmatuoti grynai finansine prasme.

Prevencijos ir pasirengimo politikos priemonės, kurios išdėstytos Komisijos komunikate ir Tarybos išvadose², apima paramą mokymui ir pratyboms, ekspertų mainams ir

¹ COM(2010) 600 galutinis, priimtas 2010 m. spalio 26 d.

² COM(2009) 82 galutinis ir 2009 11 30 Tarybos išvados dėl Bendrijos nelaimių prevencijos Europos Sąjungoje sistemos, taip pat 2008 11 14 Tarybos išvados dėl Europos mokymo nelaimių valdymo srityje.

bendradarbiavimo projektams, siekiant išbandyti naujus metodus nelaimių rizikai mažinti. Pasaulio banko ir kitų organizacijų užsakyti nepriklausomi tyrimai rodo, kad **investicijų į nelaimių prevenciją grąža** siekia nuo 400 iki 700 proc.

2. PRIEMONĖS

Komisija siūlo atnaujinti **Civilinės saugos finansinę priemonę (CSFP)**, skirtą teikti finansinę paramą veiklai, kuria siekiama spręsti įvairius nelaimių valdymo ciklo aspektus, t. y. užtikrinti nuoseklesnę ir labiau integruotą reagavimą nelaimių atveju, gerinti pasirengimą nelaimėms ir vykdyti inovacinius veiksmus nelaimių rizikai mažinti. CSFP taip pat bus naudojama kuriant **Europos reagavimo į nelaimės pajėgumus**, paremtus savanorišku valstybių narių civilinės saugos išteklių sutelkimu, siekiant padidinti ekonomiškumą koordinuojant civilinės saugos išteklius.

Peržiūrėta CSFP, perėjus prie nuspėjamų ir iš anksto suplanuotų sistemų, bus dar sustiprinti ir pagerinti ES nelaimių valdymo gebėjimai. Tai bus padaryta renkant išsamesnę realaus laiko informaciją apie nelaimes, pagerinant valstybių narių civilinės saugos išteklių panaudojimo planavimą ir koordinuojant greitą personalo ir įrangos dislokavimą į nelaimės vietą. Ja taip pat bus remiama pasirengimo veikla, pagerinant mokymų kokybę ir išplečiant mokymų, į juos įtraukiant prevenciją bei mokymą susiejant su pratybomis, apimtį. Priemone taip pat bus paremtos valstybių narių pastangos sustiprinti rizikos valdymo planavimą ir sukurti inovacinius finansavimo mechanizmus (kaip antai regionų draudimo sujungimas).

3. ĮGYVENDINIMAS

Atnaujinant CSFP bus atsižvelgiama į vertinimo rezultatus ir civilinės saugos suinteresuotųjų šalių pasiūlymus, kaip supaprastinti procedūras ir finansavimo mechanizmus, taip pat į patirtį, įgytą vykdant bandomuosius projektus ir pasirengimą greitojo reagavimo veiksmams.

Valstybių narių civilinės saugos įstaigų vykdoma civilinės saugos veikla bus remiama ir papildoma ES lygmens veiksmams, be kita ko skatinant veiksmų koordinavimą. Šie veiksmai apims savanorišką išteklių sutelkimą, mokymus ir išteklių į nelaimių vietas pristatymo išlaidų padengimą.

Tai padės supaprastinti pagal dabartinę priemonę taikomas procedūras ir racionalizuoti administracines procedūras, visų pirma dotacijų srityje, atsižvelgiant į skaidrumo ir vienodų sąlygų taikymo principus. Vertinamos galimybės susijusios su remtiniais veiksmais – mokymais, su nelaimėmis susijusiomis pratybomis, transportavimo parama valstybėms narėms nelaimės metu, bendradarbiavimo nelaimių prevencijos ir pasirengimo joms projektais.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. Civilinės saugos priemonės biudžetas, iš kurio	455 mln. EUR
Civilinės sauga – vidaus	245 mln. EUR
Civilinės sauga – išorės ir Europos reagavimo į nelaimės pajėgumai	210 mln. EUR

KLIMATO POLITIKA

1. POLITIKOS TIKSLAI

Kova su klimato kaita – vienas iš svarbių ES ir jos tarptautinių partnerių uždavinių. Strategijoje „Europa 2020“ ir ES plataus užmojo „20/20/20“ tiksluose parodytas aiškus poreikis nedelsiant imtis veiksmų, visų pirma:

- išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį sumažinti 20 % (30 %, jeigu bus tinkamos sąlygos);
- efektyviau vartoti energiją ir taip sumažinti jos poreikį 20 %; taip pat
- iš atsinaujinančiųjų išteklių gauti 20 % energijos.

Kuriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ir klimato kaitos poveikiui atsparią ekonomiką, padidės Europos konkurencingumas, bus kuriamos naujos, ekologiškesnės darbo vietos, sustiprės energetinis saugumas, švaresnis oras turės teigiamos įtakos sveikatai.

Kad pasiektume 2020 ir vėlesniems metams nustatytus klimato ir energetikos politikos tikslus, reikės nuolatinių pastangų ir investicijų. ES atlieka svarbų vaidmenį prižiūradama, kaip įgyvendinami šie tikslai ir jų siekdama. Pavyzdžiui, reikia daug didesnių pastangų, norint pasiekti 20 % efektyvaus energijos vartojimo tikslą (pagal esamus skaičiavimus prognozuojama, kad bus pasiektas mažesnis nei 10 % tikslas) ir 25 % sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių išmetamų dujų kiekį. Komisija suplanavo veiksmus, kuriuos vykdydama ES iki 2050 m. galėtų 80–95 % sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį³.

ES biudžeto vaidmuo svarbus įtraukiant klimato politiką į visus Europos ekonomikos sektorius ir skatinant konkrečias investicijas, kurių reikės, siekiant klimato politikos tikslų ir užtikrinant atsparumą klimato kaitos keliamiems pavojams. Šios investicijos susijusios su labai įvairiomis technologijomis, kuriomis didinamas energijos vartojimo efektyvumas, su atsinaujinančiais energijos išteklių ir atitinkama infrastruktūra, taip pat su investicijomis, skirtomis prisitaikyti prie klimato kaitos.

Poveikio švelninimo investicijų sąnaudos, kurios, kaip apskaičiuota, sudarys maždaug 125 mlrd. EUR per metus⁴, 2014–2020 m. pirmiausia turėtų tekti privatiems investuotojams, tačiau ES biudžetu gali būti paskatinta naudoti nacionalines lėšas ir taip užtikrinti ilgalaikį nuspėjamumą privatiems investuotojams. Perspektyviausios sritys apima pastatų renovaciją, transporto inovacijas ir naujų technologijų, pavyzdžiui, pažangiųjų elektros energijos tinklų, diegimą, taip pat atsinaujinančiųjų išteklių energiją.

Tokiomis investicijomis galima labai padidinti konkurencingumą ir paskatinti augimą visoje ES. Sudarius palankesnes sąlygas investicijoms valstybėse narėse, kurios turi didelį potencialą ekonomiškai efektyviai sumažinti išmetamų dujų kiekį, tačiau jų investicinis pajėgumas santykinai nedidelis, ES biudžetu gali būti sukurta itin didelė papildoma nauda ES. Investuojant į

³ COM (2011) 112, Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planas, 2011 m. kovo 8 d.

⁴ Grindžiama 2050 m. gairių poveikio vertinimu.

energijos vartojimo efektyvumą visose valstybėse narėse, be kita ko, padidės bendras našumas ir bus prisidėta sprendžiant energetinio saugumo ir energijos nepritekliaus problemas. Remiant šias investicijas, ES biudžetu galima smarkiai sumažinti bendras ES klimato ir energetikos tikslų siekimo sąnaudas.

2. PRIEMONĖS

2.1. Klimato politikos aspekto integravimas

Šiandien klimato politika susieta su daugeliu politikos sričių ir vykdoma taikant įvairias priemones, kuriomis remiami daugialypiai ES tikslai, pavyzdžiui, biologinės įvairovės didinimo ir klimato kaitos poveikio švelninimo politikos. Jau šiandien dalis ES biudžeto yra susijusi su klimato politikos integravimu – taip padedama Europai pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos ir klimato kaitai atsparios visuomenės. Komisija ketina padidinti šią dalį ne mažiau kaip iki 20 %, pasitelkdama įvairias politikos sritis ir atsižvelgdama į poveikio vertinimo rezultatus.

Norint pasiekti strategijos „Europa 2020“ tikslus ir padėti kitiems pasaulio regionams aktyviau kovoti su klimato kaita, reikia gerokai padidinti su klimatu susijusią būsimo ES biudžeto dalį, be kitų dalykų, investicijas į projektus, kurie nėra susiję vien su klimatu, bet turi reikšmingą klimato aspektą.

Kad būtų pasiektas šis tikslas, klimato kaitos poveikio švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslai bus integruoti į visas pagrindines ES programas.

- **Sanglaudos, energetikos ir transporto** krypčių politika labai svarbi klimatui. Vykdamt sanglaudos politiką daug dėmesio skiriant rezultatams ir sugriežtinus sąlygas, bus užtikrinta, kad iš ES biudžeto remiamais projektais būtų aktyviai prisidedama siekiant ES klimato tikslų. Su valstybėmis narėmis sudarius partnerystės sutartis, bus skatinama ir stebima investavimo siekiant „20/20/20“ tikslų pažanga. Integruojant klimato politiką, reikėtų siekti, kad investicijos būtų atsparios klimato kaitos poveikiui. Visoje ES įgyvendinant veiklos programas, sanglaudos politika atlieka svarbų vaidmenį, didinant pastangas, kad būtų įvykdytas 20 % efektyvaus energijos vartojimo tikslas.
- **Moksliniai tyrimai ir inovacijos.** Klimato politika bus pagrindinis būsimo bendros strateginės mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo programos, kuria bus remiami veiksmai, turintys tiesioginį ar netiesioginį teigiamą poveikį klimatui tokiose srityse, kaip transportas, energetika, medžiagų moksliniai tyrimai ir tvari bioekonomika, ramstis. Strateginiame energetikos technologijų plane apskaičiuota, kad, siekiant mažinti klimato kaitą, užtikrinti ES energijos tiekimo patikimumą ir konkurencingumą 2010–2020 m., technologinei plėtrai reikės skirti 50 mlrd. EUR. Didelė biudžeto lėšų dalis turėtų būti investuojama naudojant finansines priemones (skolos ir akcinio kapitalo), siekiant spręsti inovacinių mažo anglies dioksido kiekio ir prisitaikymo technologijų diegimo rinkoje problemas⁵.

⁵ Panaudojant patirtį įgyvendinant programą „NRDR 300“, pagal kurią tikimasi 2011–2015 m. sutelkti maždaug 10 mlrd. EUR (įskaitant 4–5 mlrd. EUR iš apyvartinių taršos leidimų aukcionų pajamų), skirtų

- Tiesioginių išmokų ūkininkams susiejimas su **ekologija** bus vienas iš svarbiausių **bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP)** reformos aspektų. Be kompleksinio paramos susiejimo reikalavimų, 30 % išmokų ūkininkams bus susietos su kelių sričių tausia aplinkos praktika, kuria bus prisidedama prie mažiau klimatui kenkiančio žemės ūkio. Tokiu būdu reformuota BŽŪP bus daug prisidedama siekiant ES klimato tikslų, susijusių tiek su klimato kaitos poveikio švelninimu (pvz., didinti dirvožemio organinę medžiagą, mažinti trąšų ir mėšlo teršalus), tiek su prisitaikymu (pvz., didinti atsparumą kenkėjams, spręsti mažesnių vandens išteklių problemą).
- Be to, vis labiau su klimato politika bus susieta **kaimo plėtros politika**. Integruojant klimato ir aplinkos politikos aspektus, ūkininkai bus labai skatinami tiekti ES viešąsias prekes ir geriau taikyti veiksmingas ekologiškesnio, mažiau klimatui kenkiančio ir atsparaus žemės ūkio sektoriaus technologijas.

2.2. Programa LIFE+

Be klimato ir aplinkos politikos tikslų integravimo, Komisija siūlo toliau vykdyti **programą LIFE+** ir ją glaudžiau susieti su „Europa 2020“ tikslais, įskaitant didesnę dalį klimato politikos. LIFE+ ir toliau bus valstybių narių keitimosi geriausia patirtimi programa, kuria bus skatinamos veiksmingesnės investicijos. Ja bus prisidedama prie klimato politikos „iš apačios į viršų“ tiek plėtojant vietas ir (arba) regioninius pajėgumų didinimo projektus, tiek remiant privačius dalyvius, ypač MVL, išbandant nedidelio masto mažo anglies dioksido kiekio ir prisitaikymo technologijas.

Pradinių lėšų reikia tiek prisitaikymo, tiek poveikio švelninimo bandomiesiems projektams, siekiant užtikrinti, kad būtų įgyta politinė patirtis ir toliau plėtojama su šiais naujais ES prioritetais susijusi politika. Klimato politikos paprogramėje daugiausia dėmesio bus skiriama bandomiesiems projektams ir nedideliems parodomiesiems projektams. Bus naudojami ir integruoti projektai, pavyzdžiui, siekiant skatinti tarpvalstybines prisitaikymo strategijas tose zonose, kur dažni potvyniai.

Klimato politikos paprogramė bus ypač remiami veiksmai, kuriais prisidedama siekiant šių tikslų:

- (1) **Poveikio švelninimas.** *Parama išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti.* Veiksmai, kuriais prisidedama rengiant bandomuosius projektus, kurie gali būti naudojami inovaciniams metodams išbandyti (taip pat ir per paramą, teikiamą MVL), siekiant pagerinti žinių bazę ir palengvinti klimato *acquis* įgyvendinimą.
- (2) **Prisitaikymas.** *Parama didinant atsparumą klimato kaitos poveikiui.* Veiksmai, kuriais remiamas nacionalinių / regioninių / vietinių prisitaikymo strategijų plėtojimas arba įgyvendinimas. Veiksmai, kuriais sudaromos sąlygos sprendimus priimančioms subjektams veiksmingai naudotis su klimato kaitos poveikiu susijusiomis žiniomis ir duomenimis, visų pirma planuojant su prisitaikymu susijusią veiklą.
- (3) **Valdymas ir informuotumas.** Parama didinant informuotumą, gerinant ryšius, bendradarbiavimą ir informacijos, susijusios su klimato kaitos poveikio švelninimo ir

anglies dioksido surinkimo ir saugojimo bei atsinaujinančiųjų išteklių energijos parodomiesiems projektams remti.

prisitaikymo veiksmais, sklaidą. ES piliečių ir suinteresuotųjų šalių informuotumo, be kita ko, apie elgesio pokyčius, didinimo veiksmai.

2.3. Pasaulinis aspektas

Pagal Lisabonos sutartį tarptautinė kova su klimato kaita tapo konkrečiu ES tikslu. ES, kaip didžiausia pasaulinė pagalbos teikėja ir rinkos priemonių taikymo pirmtakė, turi unikalios patirties, kuria gali pasidalyti. Finansiniai įnašai ir dalyvavimas tarptautinių priemonių ir fondų valdymo įstaigose užtikrins, kad ES ir toliau atliktų svarbiausių vaidmenį formuojant būsimą tarptautinę klimato politiką. ES yra pasiryžusi vykdyti priimtus **tarptautinius klimato kaitos finansavimo įsipareigojimus**.

Klimato politika bus integruojama į geografinės išorės veiksmų priemones ir proporcingai jose plečiama, siekiant smarkiai padidinti su klimatu susijusį finansavimą pagal išorės veiksmų išlaidų kategoriją; kiek tai susiję su teminėmis vystomojo bendradarbiavimo priemonėmis, ES turėtų siekti panaudoti ne mažiau kaip 25 % visuotinių viešųjų gėrybių programos lėšų klimato kaitos ir aplinkos tikslams. Vykstant Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos deryboms, iš ES biudžeto bus skiriama lėšų tarptautiniam klimato kaitos finansavimui, kuriuo iki 2020 m. numatyta remti besivystančias šalis (100 mlrd. USD per metus).

Be klimato politikos aspektų integravimo į išorės veiksmų biudžetą, Komisija svarsto galimybę sukurti su šiuo biudžetu nesusijusią priemonę / fondą, į kurią būtų galima pritraukti įnašų iš valstybių narių ir ES biudžeto.

3. ĮGYVENDINIMAS

3.1. Integravimas

Integruojant atitinkamus aspektus, padidėja klimato politikos ir kitų sričių sąveika, tačiau tai reikia daryti matomai ir tvirtai. Integravimą papildys aiškus susietas įpareigojimas nustatyti atvejus, kai programomis skatinama klimato politika arba energijos vartojimo efektyvumas, kad ES galėtų aiškiai nustatyti, kiek jos išlaidų yra susijusios su klimato politika.

Siūloma nustatyti aiškius visų susijusių ES politikos priemonių kriterijus ir stebėjimo bei atskaitomybės taisykles. Sistema turėtų būti paprasta, pragmatiška ir grindžiama dviem kryptimis: 1) bendromis su klimatu susijusių išlaidų stebėjimo procedūromis; ir 2) visų susijusių politikos sričių tikslų nustatymu ir rezultatų stebėjimu.

Su klimatu susijusių išlaidų stebėjimas bus įtrauktas į dabartinę rezultatų vertinimo metodiką, naudojamą ES programose. Į visas susijusias priemones bus įtrauktas konkretus su klimatu susijęs tikslas kartu su rezultatų rodikliu.

Visos išlaidos bus nurodytos vienoje iš šių trijų kategorijų: susijusios tik su klimatu (100 %); labai susijusios su klimatu (40 %); ir nesusijusios su klimatu (0 %). Šis suskirstymas grindžiamas žinoma OECD metodika (Rio rodikliais), tačiau neatmetamas tikslesnės metodikos naudojimas tose politikos srityse, kuriose tokia metodika egzistuoja.

Rezultatų stebėjimu bus užtikrintas integravimo proceso kito biudžetinio ciklo metu veiksmingumas. Tai taip pat padės nustatyti įvairių išlaidų programų veiksmingumą ir su jomis susijusias sąlygas.

3.2. LIFE+

Dabartinę programą LIFE+ Komisija valdo pagal tiesioginio centralizuoto valdymo principą. Komisijos nuomone, būsima programa turėtų ir toliau būti valdoma centralizuotai, tačiau daugumą valdymo užduočių būtų galima perduoti dabartinei vykdomajai įstaigai. Delegavimo sąlygose reikės atsižvelgti į Komisijos poreikį išlaikyti tvirtas politikos sąsajas integruotų projektų atžvilgiu.

4. SIŪLOMI BIUDŽETO ASIGNAVIMAI 2014–2020 M.

Skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis. Neįtraukiamos integravimui skirtos lėšos, kurios įtrauktos į biudžeto asignavimus, skirtus sektorių finansavimo priemonėms.

Programa LIFE+ (klimato paprogramė)	800 mln. EUR
-------------------------------------	--------------

KONKURENCINGUMAS IR MVĮ

1. POLITIKOS TIKSLAI

Pagrindiniai strategijos „Europa 2020“ tikslai – skatinti ES pramonės, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ), konkurencingumą ir padėti gamybos ir paslaugų sektoriams laipsniškai pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos, atsparios klimato kaitos poveikiui ir grindžiamos efektyviu išteklių naudojimu. ES deda pastangas, kad būtų gerinama verslo aplinka ir būtų kuriama stipri ir diversifikuota pramonės bazė, galinti konkuruoti pasauliniu mastu.

Būtina kuo labiau skatinti kurti MVĮ. Jos yra pagrindinis ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo šaltinis ES: MVĮ dirba daugiau kaip 67 % privačiojo sektoriaus darbuotojų, joms tenka 58 % bendros ES apyvartos. Sudaryti MVĮ palankias sąlygas yra ES darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo strategijos dalis, kaip nurodyta Komisijos pagal strategiją „Europa 2020“ parengtame komunikate dėl pavyzdinių pramonės politikos iniciatyvų⁶.

ES tenka svarbus vaidmuo atveriant MVĮ augimo galimybes, visų pirma tikslingai naudojant ES biudžeto lėšas. Svarbiausia šios srities veikla – spręsti pagrindines rinkos nepakankamumo problemas, dėl kurių ribojamas MVĮ augimas, pvz., spręsti su galimybe gauti finansavimą susijusias problemas, ir užtikrinti, kad MVĮ galėtų nevaržomai naudotis milžiniško Europos bendrosios rinkos potencialo teikiamomis galimybėmis.

Siekti šių tikslų gali padėti strateginis ir naujoviškas ES biudžeto lėšų panaudojimas. Taikant naujoviškas finansavimo priemones iš ES biudžeto galės būti teikiamas labai reikalingas skolų ir nuosavo kapitalo finansavimas ir remiama įvairi ES lygmens veikla MVĮ kūrimui skatinti. Tokie veiksmai bus labai naudingi MVĮ.

2. PRIEMONĖS

ES pramonės konkurencingumo ir MVĮ strategijos esmė – skatinti MVĮ palankią veiklą įvairiose ES politikos srityse ir finansavimo programose ir teikti specialią paramą ir paslaugas, kad Europos lygmeniu būtų atsižvelgta į konkrečius MVĮ poreikius.

2.1. Pramonės konkurencingumo ir MVĮ kūrimo skatinimas

Itin svarbu, kad formuojant visų sričių ES politiką ir rengiant finansavimo programas būtų atsižvelgta į konkrečius MVĮ poreikius ir padėti.

Būsima finansinė programa turi būti parengta taip, kad mažosioms įmonėms būtų sudarytos kuo palankesnės sąlygos dalyvauti finansavimo programose, pvz., būtų paprastinamos taisyklės, mažinamos dalyvavimo išlaidos, spartinamos finansavimo skyrimo procedūros ir pagal vieno langelio principą teikiamos patogios paslaugos ES finansavimą gaunantioms įmonėms.

⁶ COM(2010) 614.

2.2. Speciali pramonės konkurencingumo ir MVĮ programa

Be MVĮ interesų gynimo ir pastangų stiprinti finansavimo programų derinimą ir paprastinimą, iš ES biudžeto taip pat bus teikiama tikslinė finansinė parama MVĮ. Komisija siūlo parengti specialią Konkurencingumo ir MVĮ programą, kuri būtų dabartinės Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos su inovacijomis nesusijusios dalies tęsinys. Visa su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susijusi MVĮ teikiama parama (įskaitant Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos su inovacijomis susijusią dalį) bus įtraukta į bendrą strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų programą. Konkurencingumo ir MVĮ programos esmė – priemonės dinamiškoms ir konkurencingoms MVĮ skatinti. Toliau pateikti tokių priemonių pavyzdžiai.

2.2.1. Galimybės gauti finansavimą. Finansinės augimo skatinimo priemonės

Taikant finansines augimo skatinimo priemones MVĮ bus sudarytos palankesnės sąlygos gauti finansavimą naudojantis naujoviškoms finansavimo priemonėms. Taikant šias priemones bus išnaudojamos naujųjų nuosavo kapitalo ir skolų platformų teikiamos galimybės naudotis abiejomis nuosavo kapitalo ir paskolų garantijos priemonėmis. Bendroje strateginėje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje taip pat bus numatytos inovacinėms bendrovėms ir MVĮ skirtos finansinės priemonės naujų įmonių steigimo ir plėtros investicijoms teikti, visų pirma naudojant rizikos kapitalą. Konkurencingumo ir MVĮ programos priemonės:

- (1) **Nuosavo kapitalo priemonė**, taikoma investicijoms įmonės plėtros etapu, pagal kurią per finansų tarpininkus MVĮ bus teikiamas komercinio pobūdžio gražintinas kapitalas, paprastai – rizikos kapitalo pavidalu. Numatomos dvi priemonės:
 - Investicijos į visoje ES veikiančius rizikos kapitalo fondus, kurių paskirtis – investuoti į siekiančias plėstis įmones, taip remiant visą ES apimančios rizikos kapitalo rinkos kūrimą.
 - Fondų fondas (arba Europos fondas), investuojantis visoje ES į rizikos kapitalo fondus, kurių lėšos galiausiai investuojamos į įmones, visų pirma siekiančias tarptautinės plėtros.
- (2) **Paskolų priemonė**, pagal kurią finansų tarpininkai tiesiogiai arba pagal kitokius dalijimosi rizika susitarimus MVĮ paskoloms suteikia garantijas. Tokios priemonės nauda – didelis finansinio svėro poveikis ir tarptautinis arba daugiašalis skolinimas, kurio nacionalinėmis priemonėmis nebūtų lengva užtikrinti.

Siekiant užtikrinti papildomumą, tokia veikla bus glaudžiai derinama su sanglaudos politikos veiksmais, įgyvendinamais pagal pasidalijamąjį valdymą.

2.2.2. ES pramonės konkurencingumo ir tvarumo stiprinimas

Pagal šią Konkurencingumo ir MVĮ programos dalį bus remiami tokie veiksmai:

- **Europos konkurencingumo stiprinimo veikla.** ES veiksmais šioje srityje bus siekiama remti įgyvendinimo darną ir nuoseklumą ir kurti informacija pagrįstą visai Europai bendrą politiką. Nustatant bendrus standartus, keičiantis geriausia patirtimi ir rengiant sektorių iniciatyvas bus kuriama geresnė ekonominė ir reguliavimo aplinka.

- **MVĮ politikos kūrimas ir MVĮ konkurencingumo stiprinimas atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto (SVA) tikslus.** ES veiksmais bus siekiama, kad formuojant ES ir valstybių narių politiką tvirčiau būtų remiamasi principu „pradėk nuo mažo“, kad būtų nustatyta geriausia patirtis ir ja keičiamasi siekiant prisidėti prie SVA įgyvendinimo, kad būtų išlaikyta viena priegios prie ES politikos galimybė – Europos mažųjų įmonių portalas ir kad būtų teikiama parama MVĮ, kad jos išnaudotų bendrosios rinkos teikiamas galimybes.
- **Turizmas.** ES priemonėmis turizmo srityje bus, be kita ko, siekiama teikti patikimą informaciją apie turizmo paklausos tendencijas Europos lygmeniu; stiprinti konkurencingumą turizmo sektoriuje ir skatinti turizmo sektoriaus įmones diegti IRT; kovoti su turizmo sezoniškumu; skatinti tvarius turizmo produktus ir kelionės vietas; sektoriaus darbdaviams ir darbuotojams parengti įgūdžių ir gebėjimų sistemą; sudaryti kuo palankesnes sąlygas keistis geriausia patirtimi ir užmegzti partnerystės ryšius. Atsižvelgiant į Lisabonos sutarties nuostatas, ES turizmo srities priemonėmis bus skatinamas valstybių narių bendradarbiavimas, tarptautinių turizmo paslaugų įvairinimas, nacionalinių veiksmų koordinavimas siekiant didinti Europos regimumą trečiųjų šalių rinkose ir bendrai populiarinti naujas, netradicines kelionių vietas Europoje.
- **Naujos verslo koncepcijos, skirtos tvariams, naudotojų pageidavimais ir dizainu grįstiems produktams kurti.** Šia iniciatyva bus siekiama atitinkamas koncepcijas ir idėjas tekstilės, avalynės, sporto ir kitų vartotojų prekių sektoriuose pritaikyti komerciniais tikslais.

2.2.3. Patekimas į rinkas

Veiklos sritys:

- Į augimą orientuoto verslo rėmimo paslaugų teikimas remiantis Europos įmonių tinklu. 600 partnerių organizacijų turintis ir 49 šalyse veikiantis Europos įmonių tinklas MVĮ toliau pagal vieno langelio sistemą teiks visapusiškas ir integruotas paslaugas, pvz.,
 - informavimo ir konsultavimo ES klausimais paslaugas;
 - sudarys palankias sąlygas užmegzti tarptautinius partnerystės ryšius valdant bendradarbiavimo duomenų bazę, į kurią įtraukta 13 000 prašymų ir siūlymų bendradarbiauti;
 - internacionalizavimo paslaugas ES, kurių rezultatas – kiekvienais metais sudaroma 2 500 įmonių bendradarbiavimo, technologijų, mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros partnerystės susitarimų;
 - informuos MVĮ apie ES teisės aktus ir populiarins ES finansavimo programas, įskaitant bendrą strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų programą;
 - plėtos MVĮ ir Komisijos ryšių palaikymo platformą, prie kurios prisijungė 10 000 MVĮ;
 - teiks paramą MVĮ finansinėms žinioms gilinti; ir

- suteiks MVĮ galimybes naudotis energijos vartojimo efektyvumo, klimato kaitos ir aplinkos apsaugos srities praktinėmis žiniomis.
- **Parama MVĮ, vykdančioms veiklą ne ES rinkose.** Kad galėtų sėkmingai patekti į trečiųjų šalių rinkas, MVĮ turi turėti tinkamų įgūdžių ir išmanyti trečiųjų šalių reguliavimo sistemą. Siūlomos veiklos pavyzdžiai: lyginti paslaugų paklausą su šiuo metu teikiamų paslaugų pasiūla, kurti interneto portalą ir prireikus atskirais atvejais pradėti teikti arba tęsti paramą ES MVĮ centrams bendradarbiaujant su vietinėmis Europos ir valstybių narių verslo organizacijomis. ES VMĮ centrai teiks visapusiškas pagalbines paslaugas MVĮ, veikiančioms ne ES rinkose.
- **Tarptautinis pramoninis bendradarbiavimas.** Bus siekiama mažinti ES ir jos pagrindinių prekybos partnerių ir Europos kaimyninių šalių reguliavimo ir verslo sąlygų skirtumus palaikant vyriausybės dialogus reguliavimo klausimais, įmonių dialogus ir trečiojoje šalyje imantis tokių tiesioginių veiksmų, kaip teminiai seminarai ir konferencijos.

2.2.4. Verslumo skatinimas

Šioje srityje bus siekiama paprastinti administracines procedūras ir ugdyti verslininkų, visų pirma pradedančių verslininkų, jaunimo ir moterų verslumui būtinus įgūdžius ir požiūrį. Visai veiklai bus būdingas ryškus Europos matmuo.

Mainų programa „Erasmus“, skirta verslininkams, verslą pradedantiems arba būsimiems verslininkams suteikiama galimybė iki šešių mėnesių dirbti su patyrusiu verslininku kitoje ES šalyje. Šia Europos judumo programa siekiama skatinti verslumą ir remti labai mažų ir mažųjų ES įmonių internacionalizaciją ir konkurencingumą.

3. ĮGYVENDINIMAS

Naujosios Konkurencingumo ir MVĮ programos valdymas bus daugiausia perduotas išorės subjektams, visų pirma EIB grupei, atsakingai už finansines augimo skatinimo priemones ir už kitą su MVĮ susijusią veiklą atsakingai įstaigai, tęsiančiai Konkurencingumo ir inovacijų vykdomosios įstaigos veiklą.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Konkurencingumo ir MVĮ programa	2,4 mlrd. EUR
---------------------------------	---------------

MUITŲ SAJUNGA IR MOKESČIAI

1. POLITIKOS TIKSLAI

Muitų sąjunga yra vienas iš vidaus rinkos kertinių akmenų. Ja suteikiama galimybė veikti vidaus rinkai be sienų: užtikrinama, kad prekės, kurių kilmės šalys – trečiosios šalys, patekdamos arba išleidžiamos į apyvartą, atitiktų susitartas taisykles ir galėtų laisvai cirkuliuoti vidaus rinkoje. Muitų sąjunga taip pat yra bendros prekybos politikos sudedamoji dalis, kuria įgyvendinami dvišaliai ir daugiašaliai prekybos susitarimai, renkami muitai, taikomos prekybos priemonės (pvz., kilmės taisyklės), draudimai ir kiti apribojimai.

Be to, muitai vis dažniau atlieka apsauginę funkciją, pavyzdžiui, jais prisidedama prie tiekimo grandinės saugumo, kovos su terorizmu ir tarptautiniais nusikaltimais (pvz., pinigų plovimu, narkotinių medžiagų prekursoriais ir neteisėta prekyba ginklais) ir intelektinės nuosavybės teisių pasienyje užtikrinimo. Jais prisidedama prie vienodų sąlygų sukūrimo, užtikrinant, kad importuojamos prekės atitiktų tuos pačius techninius, sveikatos ir saugumo standartus, kaip ir ES prekės.

Tarptautinė prekyba nuolat plečiasi, o ES ekonomikos konkurencingumui užtikrinti labai svarbu, kad būtų veiksmingi importo ir eksporto procesai. Kartu didėja saugumo ir saugos rizika. Todėl ES tenka dviguba užduotis, kuria remiantis bus formuojami būsimi ES ateities prioritetai: palengvinti teisėtų prekybininkų prekių srauto judėjimą, kartu apsaugant piliečius nuo jų saugai ir saugumui gresiančio pavojaus.

Nacionalinių muitinių pareigūnai yra atsakingi už sklandų kasdieninį muitų sąjungos veikimą. Todėl reikia, kad muitinės administracijos aktyviai plėtotų operatyvinius tinklus, taip pat ir šiuolaikinėmis IT infrastruktūros priemonėmis ir sistemomis, kurias pasitelkę jie gali veikti kaip viena pasaulinio lygio muitinės administracija. Tam tikrus veiksmus ekonomiškai prasminga finansuoti iš ES biudžeto, o ne pagal atskiras nacionalines programas. Būtent todėl šie tinklai ir bendradarbiavimas įvairiausiais praktiniais būdais remiami pagal ES finansuojamą programą – **Muitinių bendradarbiavimo programą**.

ES įmonės ir piliečiai, dalyvaudami tarpvalstybinėje veikloje, patiria įvairių mokesčių kliūčių. Tokios kliūtys atsiranda dėl rinkos susiskaidymo ir dėl to, kad įvairiose valstybėse narėse tie patys sandoriai tvarkomi skirtingai. Todėl šių kliūčių panaikinimas ir siekis toliau derinti mokesčius tarp valstybių narių – visiškai atsižvelgiant į valstybės narės šios srities kompetenciją – yra vienas iš bendrosios rinkos stiprinimo ir plėtojimo prioritetų.

Mokestinis sukčiavimas buvo ir yra didelė ES ir valstybių narių problema, ypač šiuo metu, kai mokesstinė drausmė yra vienas svarbiausių dalykų. Todėl kova su mokesčiniu sukčiavimu bendrojoje rinkoje yra svarbus ES mokesčių politikos klausimas. Siekiant kovoti su sukčiavimu bendrojoje rinkoje, būtina, kad valstybių narių mokesčių administracijos sudarytų tvirto administracinio bendradarbiavimo susitarimus ir veiksmingai keistųsi informacija apie sandorius, įmones ar sukčiavimo schemas. Pavyzdžiui, kovą su mokesčiniu sukčiavimu, susijusiu su PVM ir akcizu, labai palengvina greito administracijų keitimosi informacija sistemos.

ES atlieka svarbų vaidmenį, padėdama valstybėms narėms įdiegti reikiamas veiksmingo tarpvalstybinio bendradarbiavimo sistemas ir procesus. Svarbiausia ši bendradarbiavimą

lengvinanti programa yra **bendradarbiavimo programa „Fiscalis“**, kuria valstybių narių veiksmams šioje srityje suteikiama papildoma nauda.

2. PRIEMONĖS

Komisija siūlo naujos kartos **muitinės („Muitinė 2020“)** ir **mokesčių („Fiscalis 2020“)** programas.

Abi programos ateinančių dešimtmetį padės remti ir stiprinti vidaus rinką. Šio proceso rezultatai, t. y. veiksmingesnė ir saugesnė verslo aplinka, didesnė piliečių sauga ir saugumas, veiksmingesnis vyriausybės viešosios politikos įgyvendinimas, bus naudingi visoms suinteresuotosioms šalims.

Šios programos padės valstybių narių mokesčių administracijoms ir muitinėms veiksmingiau bendradarbiauti ir, pasitelkus šiuolaikines veiksmingo keitimosi informacija sistemas, palengvinti teisėtą prekybą kartu kovojant su sukčiavimu. Tokias Europos masto priemones veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai galima teikti ES lygmeniu. Pavyzdžiui, esant galimybei visoje Europoje naudotis saugiu transeuropiniu kompiuterių tinklu, kuriuo sujungiamos muitinės ir mokesčių administracijos, valstybėse narėse kasmet sutaupoma 35 mln. EUR, o ES lygiu tai kainuoja tik 11 mln. EUR.

Programomis bus remiama toliau nurodyta veikla ir priemonės:

- **Transeuropinės IT sistemos**, kad nacionalinės muitinės ir mokesčių institucijos galėtų keistis duomenimis ir dalytis procesais sąveikiomis IT taikomosiomis programomis, kuriomis administracijoms suteikiama galimybė bendradarbiauti ir veikti kaip vienai įstaigai bei toliau tobulinti įmonėms ir piliečiams skirtą e. administravimą.
- **Geresni žmoniškųjų išteklių tinklai ir gebėjimų ugdymas**, siekiant skatinti nacionalinių muitinių pareigūnus, nacionalinių mokesčių tarnybų pareigūnus ir prekybos atstovus praktiškai bendradarbiauti, dalytis žiniomis, nustatyti geriausią patirtį ir ja dalytis.
- **Infrastruktūros pajėgumų didinimas**, siekiant bendrai finansuoti specialios operatyvinės įrangos, kuri reikalinga muitinės kontrolės ir stebėjimo užduotims prie ES išorės sienų atlikti, pirkimą, kuris naudingas visoms valstybėms narėms.

3. ĮGYVENDINIMAS

Programos „Muitinė“ ir „Fiscalis“ įgyvendinamos prioritetine tvarka. Kartu su suinteresuotosiomis šalimis parengtos darbo programos, kuriose numatyti konkretaus laikotarpio prioritetai. Šių programų teisiniai pagrindai bus parengti iš naujo, kad metinės darbo programos būtų pakeistos į daugiametes darbo programas ir būtų supaprastinti dabartiniai susitarimai.

Šiuo metu taikomas tiesioginio centralizuoto valdymo principas bus išlaikytas ir visiškai supaprastintas abiejų programų atžvilgiu, siekiant kuo veiksmingiau remti kasdieninį valdymą

tiek Komisijoje, tiek nacionaliu mastu ir sudaryti sąlygas visoms suinteresuotosioms šalims geriau suprasti įgyvendinimo taisykles.

Viešųjų pirkimų sutartis, kurios sudaro didžiausią programų biudžeto dalį, daugiausia vykdys Komisija, taikydama ES taisykles ir bendrąsias kokybės užtikrinimo ir patvirtinimo taisykles.

Abi programos parengtos taip, kad ES galėtų **tinkamai greitai reaguoti sparčiai kintančiose situacijose**. Kadangi vykdant programą yra galimybė taikyti konkrečiam atvejui pritaikytas priemones, taip pat kadangi yra lankstus pasiūlymų teikimo mechanizmas, bus galima veiksmingai vykdyti programa numatytą veiklą.

Aišku, kad reikės taikyti daugiau alternatyvių finansavimo būdų, siekiant padengti dalyvavimo ir organizavimo sąnaudas. Komisija pakeis (bent jau iš dalies) dabartinį faktinių sąnaudų padengimą vienkartinėmis išmokomis.

4. SIŪLOMI BIUDŽETO ASIGNAVIMAI 2014–2020 M.

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas „Muitinė 2020“ ir „Fiscalis 2020“	690 mln. EUR
--	--------------

EKONOMINĖ, SOCIALINĖ IR TERITORINĖ SANGLAUDA

1. POLITIKOS TIKSLAI

Pagrindinis ES sanglaudos politikos tikslas – mažinti didelius tebesančius Europos regionų ekonominius, socialinius ir teritorinius skirtumus. Nesiimant veiksmų šiems skirtumams mažinti, būtų pakenkta kai kuriems pagrindiniams ES principams, įskaitant bendrąją rinką ir jos valiutą eurą.

Visoje ES siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų svarbų vaidmenį atlieka ir sanglaudos politika. Tikslingai skirstant sanglaudai skirtas lėšas, galima užtikrinti realią papildomą naudą, skatinti ekonomikos augimą ir kurti darbo vietas Europos regionuose. Pagal Penktosios sanglaudos ataskaitos išvadą⁷ Komisija siūlo daugiau dėmesio skirti rezultatams ir ES papildomai naudai sistemingiau siejant sanglaudos politiką su strategijos „Europa 2020“ tikslais.

Visų pirma Komisija siūlo esminius sanglaudos politikos formavimo ir įgyvendinimo pakeitimus. Bus finansuojama mažiau prioritetinių sričių, atidžiau stebima pažanga siekiant nustatytų tikslų ir partnerystės sutartyse su valstybėmis narėmis nustatytos griežtesnės sąlygos. Taip ES sanglaudos politika turės didžiausią įmanomą poveikį ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai, ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui.

2. PRIEMONĖS

2.1. Bendra strateginė programa

Komisija siūlo Europos regioninės plėtros fondą, Europos socialinį fondą ir Sanglaudos fondą įtraukti į **Bendrą strateginę programą**, kuri taip pat apims Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai ir Europos jūrų ir žuvininkystės fondą. Taip bus užtikrintas didesnis finansavimo šaltinių derėjimas ir didesnis dėmesys strategijai „Europa 2020“.

2.2. Didesnis dėmesys strategijai „Europa 2020“

Siekiant padidinti sanglaudos lėšų veiksmingumą, ateityje lėšos bus skiriamos mažesniais skaičiais tikslų, susijusių su „Europa 2020“ prioritetais.

Sanglaudos lėšos toliau bus daugiausia skiriamos mažiau išsivysčiusiems **regionams ir valstybėms narėms**. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad valstybėms narėms kilo sunkumų įsisavinant struktūrinę lėšą ir užtikrinant būtiną bendrą finansavimą, sanglaudos lėšų riba bus 2,5 % BNP.

Bus įvesta nauja regionų kategorija – **pereinamojo laikotarpio regionai** – pakeisianti dabartinę laipsniško paramos įvedimo ir laipsniško nutraukimo sistemą. Ši kategorija apims regionus, kurių BVP vienam gyventojui yra 75 %–90 % ES-27 vidurkio, visų pirma:

⁷ COM(2010) 642.

- Regionus, kurie šiuo metu gali gauti finansavimą pagal konvergencijos tikslą, tačiau kurių BVP vienam asmeniui išaugo iki daugiau nei 75 % ES-27 vidurkio. Apsaugos tikslais šie regionai toliau gaus du trečdalius šiuo metu jiems skiriamų lėšų; ir
- Regionai, kurie šiuo metu negali gauti lėšų pagal konvergencijos tikslą, tačiau kurių BVP yra 75 %–90 % ES-27 vidurkio. Paramos dydis priklausys nuo BVP lygio, kad regionai, kurių BVP yra maždaug 90 % ES vidurkio, gautų panašią pagalbą, kaip ir labiau išsivystę regionai.

Konkurencingumo regionai, kurių BVP viršija 90 % ES vidurkio, toliau gaus paramą iš sanglaudos politikos fondų ribotam prioritetinių sričių skaičiui.

Pereinamojo laikotarpio regionai ir konkurencingumo regionai turės visas sanglaudos lėšas (išskyrus ESF) skirti šioms sritims: energijos vartojimo efektyvumas ir atsinaujinančioji energija, MVĮ konkurencingumas ir inovacijos. Šiuose regionuose investicijos į energijos vartojimo efektyvumą ir atsinaujinančiąją energiją sudarys bent 20 %. Konvergencijos regionai galės paskirstyti lėšas pagal platesnius tikslus, atspindinčius platesnio masto vystymosi poreikius.

Galiausiai **teritorinis bendradarbiavimas** tebebus svarbus siekiant padėti regionams įveikti dėl jų nepalankios padėties prie vidaus ar išorės sienų kylančius sunkumus, prisidėti prie plataus užmojo kaimynystės politikos ir spręsti bendrus tarpvalstybinius klausimus.

Sanglaudos priemonės bus naudojamos siekiant atskirų, bet vienas kitą papildančių tikslų:

- **Europos regioninės plėtros fondas**

ERPF tikslas – stiprinti ekonominę ir socialinę sanglaudą Europos Sąjungoje pašalinant regionų skirtumus. ERPF remia regionų ir vietos plėtrą, iš jo skiriamas bendras finansavimas tokioms sritims: investicijos į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas, klimato kaita ir aplinka, verslo parama MVĮ, visuotinės ekonominės svarbos paslaugos, telekomunikacijų, energetikos ir transporto infrastruktūra, sveikatos, švietimo ir socialinė infrastruktūra ir tvari miestų plėtra.

Priešingai nei dabar, ateityje lėšos šioms investicijoms bus skiriamos ne tik naudojant dotacijas, bet ir kitas finansines priemones (rizikos kapitalo fondus, vietos plėtros fondus ir kt.)

- **Europos socialinis fondas**

Europos socialinio fondo tikslas – stiprinti ekonominę ir socialinę sanglaudą remiant užimtumo skatinimą, investicijas į įgūdžius, švietimą ir mokymąsi visą gyvenimą, socialinę įtrauktį ir kovą su skurdu, gerinant institucinius gebėjimus ir stiprinant veiksmingą viešąją administraciją.

Kiekvienos kategorijos regionui bus nustatyta minimali Europos socialinio fondo dalis (25 % konvergencijos regionams, 40 % pereinamojo laikotarpio regionams ir 52 % konkurencingumo regionams), o Europos socialinio fondo taikymo sritis bus išplėsta ir apims su investicijomis į socialinį ir žmogiškąjį kapitalą susijusias sąnaudas.

- **Sanglaudos fondas**

Sanglaudos fondas padeda valstybėms narėms, kurių BNP vienam gyventojui yra mažesnis nei 90 % ES-27 vidurkio, investuoti į TEN-T transporto tinklus ir aplinką. Dalis Sanglaudos fondo lėšų (10 mlrd. EUR) bus numatyta pagrindiniams transporto tinklams finansuoti pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (taip pat žr. atskirą dalį). Sanglaudos fondo lėšomis taip pat gali būti remiami su energetika susiję projektai, jei jie aiškiai naudingi aplinkai, pavyzdžiui, skatinamas efektyvus energijos vartojimas ir naudojama atsinaujinančioji energija.

3. ĮGYVENDINIMAS

3.1. Pasidalijamasis valdymas

Pagal sanglaudos politiką teikiamą paramą pasidalijamojo valdymo principu toliau valdys Europos Komisija ir valstybės narės (išskyrus Europos infrastruktūros tinklų priemonę, kuri bus valdoma centralizuotai), kurios turės užtikrinti bendrą finansavimą. Finansinę pagalbą pagal SESV 136 arba 143 straipsnius gaunančios šalys turės galimybę naudotis didesniu bendru finansavimu.

3.2. Partnerystės sutartys

Komisijos ir kiekvienos valstybės narės sudarytose partnerystės sutartyse bus nustatyti regioninių bei nacionalinių partnerių ir Komisijos įsipareigojimai. Jos bus susietos su strategijos „Europa 2020“ tikslais ir nacionalinėmis reformų programomis. Jose bus nustatyta integruota teritorinio vystymosi strategija, remiama visų susijusių ES struktūrinių fondų, taip pat bus įtraukti tikslai, grįsti sutartais rodikliais, strateginėmis investicijomis ir įvairiomis sąlygomis. Sutartyse bus nustatyti įpareigojimai pateikti metines sanglaudos politikos ataskaitas ir kitas viešas ataskaitas ir jose apžvelgti per metus padarytą pažangą.

3.3. Kompleksinis programavimas

Valstybės narės ateityje bus skatinamos naudotis **iš kelių fondų finansuojamomis programomis**, kurioms taikomas bendras rengimo, derybų, valdymo ir įgyvendinimo procesas, ypač, kai poreikis geriau koordinuoti investicijas į žmogiškąjį kapitalą ir infrastruktūrą yra didžiausias.

Atitinkamais atvejais bus sukurtas pagrindinis fondas, susietas su programos politikos sritimi(s). Iš pagrindinio fondo skiriamas finansavimas būtų papildomas lėšomis iš kitų struktūrinių fondų siekiant užtikrinti nuoseklią paramą įvairiems sanglaudos politikos teminiams tikslams.

3.4. Sąlygų nustatymas

Bus įtrauktos naujos sąlygų nuostatos, kad ES finansavimu daugiausia dėmesio būtų skiriama rezultatams ir valstybės narės būtų tvirtai skatinamos užtikrinti, kad per sanglaudos politiką siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų ir uždavinių būtų pasiekta veiksmingų rezultatų. Kad tikslui užtikrinti sanglaudos išlaidų veiksmingumą nepakenktų nepatikima makrofiskalinė

politika, kiekvienoje sutartyje nustatytas sektoriams taikomas *ex ante* sąlygas papildys su nauju ekonomikos valdymu susijusios sąlygos.

Bus nustatytos ir *ex ante* sąlygos, kurios turi būti taikomos prieš išmokant lėšas, ir *ex post* sąlygos, pagal kurias papildomos lėšos bus išmokamos priklausomai nuo iš anksto nustatytų rezultatų pasiekimo. Tam palengvinti bus nustatyti aiškūs orientyrai ir rodikliai ir teikiant metines ataskaitas bus griežtai stebima pažanga. Jeigu pažangos nebus, lėšų mokėjimas bus sustabdytas arba nutrauktas.

3.5. Rezultatų rezervas

Siekiant daugiau dėmesio skirti strategijos „Europa 2020“ tikslams, 5 % sanglaudos biudžeto bus atidėti ir atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą bus skirti valstybėms narėms ir regionams, kurie įgyvendindami savo programas pasiekė orientyrus siekiant programos tikslų, susijusių su strategijos „Europa 2020“ tikslais ir uždaviniais. Orientyrai bus apibrėžti pagal sanglaudos politikos reglamentus.

3.6. Naujoviškos finansavimo priemonės

Šalia finansavimo dotacijomis, siūloma sanglaudos fondų paramą įmonėms ir projektams, kurių tikėtina finansinė grąža yra didelė, pirmiausia teikti taikant naujoviškas finansavimo priemones. (Taip pat žr. atskirą naujoviškoms finansavimo priemonėms skirtą dalį).

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas, iš kurio:	376 mlrd. EUR
<ul style="list-style-type: none"> • Konvergencijos regionai • Pereinamojo laikotarpio regionai • Konkurencingumo regionai • Teritorinis bendradarbiavimas • Sanglaudos fondas • Papildomi asignavimai atokiausiems ir menkai apgyvendintiems regionams 	<p>162,6 mlrd. EUR</p> <p>39 mlrd. EUR</p> <p>53,1 mlrd. EUR</p> <p>11,7 mlrd. EUR</p> <p>68,7 mlrd. EUR</p> <p>926 mln. EUR</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Europos infrastruktūros tinklų priemonė transportui, energetikai ir IRT 	40 mlrd. EUR plus 10 mlrd. EUR numatyta Sanglaudos fonde

ŠVIETIMAS IR KULTŪRA

1. POLITIKOS TIKSLAI

Švietimas ir mokymas yra Europos ekonomikos plėtojimo ir augimo pagrindas, jie atliks esminį vaidmenį bendrai siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų. Padidinus investicijas į žmogiškąjį kapitalą ir modernizavus švietimo bei mokymo sistemas, ES ekonomika taps pažangi, tvari ir integracinė.

Dauguma šių investicijų bus nacionalinio lygio. Tačiau daugėjant europiečių, kurie ieško švietimo ir mokymosi galimybių ne savo šalyje, ES atlieka svarbų vaidmenį, užtikrindama, kad bendrosios rinkos galimybėmis galėtų naudotis visi.

ES stengiasi įvairiais būdais remti švietimą ir mokymąsi. Patirtis parodė, kad programos, kuriomis remiamas tarptautinis judumas mokymosi tikslais, – pavyzdžiui, programa „Erasmus“ – buvo labai sėkmingos ir padėjo žmonėms įgyti naujų įgūdžių, kurie bus reikalingi būsimoje darbuose. Didesniu judumu taip pat gali būti prisidedama prie švietimo ir mokymo sistemų reformos, palengvinant tarpvalstybinį idėjų ir geriausias patirties sklaidimą. Derinant tikslines finansavimo programas ir kartu su kitais finansavimo šaltiniais, pvz., struktūriniais fondais, ES biudžetu gali būti suteikiama reali papildoma nauda, skatinant judumą, lengvinant bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia patirtimi bei remiant valstybių narių švietimo ir mokymo sistemų modernizavimo veiklą.

Europos kultūrų įvairovė yra viena iš mūsų stipriųjų pusių, ji praturtina ir įkvepia piliečius ir duoda realios ekonominės naudos. Ekonominis ir socialinis kultūros ir kūrybinės ekonominės veiklos vaidmuo tampa vis svarbesnis, 2008 m. tai sudarė 4,5 % bendro Europos BVP ir apie 3,8 % darbo jėgos. Šioje srityje ES glaudžiai bendradarbiauja su valstybėmis narėmis, kad pasinaudotų bendrosios rinkos galimybėmis ir sudarytų tinkamas kultūros ir kūrybinės ekonominės veiklos sąlygas.

Iš ES biudžeto finansuojamomis kitos kartos programomis bus šalinami trūkumai, kurie riboja šio sektoriaus augimo galimybes: bus sprendžiami rinkos susiskaidymo, konkurencingumo stiprinimo kultūros ir garso bei vaizdo sektoriuose klausimai, taip pat daug dėmesio bus skiriama pajėgumų didinimo priemonėms ir kultūros vertybių sklaidos paramai.

2. PRIEMONĖS

Komisija siūlo iš ES biudžeto remti švietimo ir kultūros politiką dviem pagrindinėmis priemonėmis.

2.1. Švietimo, mokymo ir jaunimo programa „Švietimas Europoje“

Šia programa bus sujungtos šiuo metu pagal Mokymosi visą gyvenimą programą atskirai vykdomos paprogramės, tarptautiniai aukštojo mokslo aspektai, įskaitant programas „Erasmus Mundus“ ir „Veiklus jaunimas“. Taip bus pasiektas didesnis veiksmingumas, daugiau dėmesio skiriama strategijai ir bus galima pasinaudoti įvairių programos aspektų sąveika.

Nors dabartinės ES judumo priemonės apima aukštojo mokslo laipsnius, kurie labiausiai tinka novatoriškiems darbams ir moksliniams tyrimams vykdyti, tačiau jos nepritaikytos

magistrantūros studijų studentams. Ekonomiškai veiksmingiausias būdas pasiekti šios kategorijos studentus būtų panaudoti ES biudžetą kartu su privačiojo sektoriaus, daugiausia nacionalinių bankų, lėšomis, siekiant užtikrinti studentų paskolų ir dotacijų perkėlimą.

Šiuo metu programa „Leonardo“ remiama veikla bus sustiprinta, kaip dalis veiksmų, kuriais kovojama su jaunimo nedarbu, o Komisija bendradarbiaus su EIB, kad suteiktų garantijas magistrantūros studijų studentų, norinčių tęsti magistrantūros studijas kitoje valstybėje narėje, paskoloms.

Naujojoje programoje daugiausia dėmesio bus skiriama šiems veiksams:

- tikslinio tarptautinio mokymosi galimybių užtikrinimui;
- įgūdžių pritaikymui darbo rinkos poreikiams, siekiant padidinti užimtumą, verslumą ir jaunimo dalyvavimą;
- savanoriškam darbui, taip pat neoficialiam ir oficialiam mokymuisi; ir
- plataus masto reformų rėmimui, taip pat Europos ir kitų regionų švietimo bei mokymo sistemų modernizavimui.

Programą konkrečiai sudarys trys pagrindinės veiklos sritys:

- (1) Tarptautinis besimokančiųjų judumas – kasmet būtų galima suteikti judumo galimybių iki 800 000 ES piliečių, daugiausia studentų.
- (2) Švietimo įstaigų ir įmonių bendradarbiavimo veiklos rėmimas, siekiant skatinti švietimą, inovacijas ir verslumą.
- (3) Politikos rėmimas, siekiant rinkti informaciją apie švietimo investicijų veiksmingumą ir padėti valstybėms narėms įgyvendinti veiksmingą politiką.

Siekiant užtikrinti labai didelę papildomą naudą Europai, reikės taikyti griežtas judumo kokybės sąlygas, daugiausia dėmesio skirti tokiems pagrindiniams politikos tikslams, kuriuos įgyvendinant galima pasiekti kritinę masę, ir papildyti kitas ES programas.

Programą „Švietimas Europoje“ sudarys tokios esamos tarptautinės programos, kaip „Erasmus Mundus“, „Tempus“, „Alfa“ ir „EduLink“, taip pat bendradarbiavimo su pramoninėmis šalimis programos pagal tą pačią priemonę, ir įvairūs tikslai (Europos aukštojo mokslo erdvės patrauklumas, kompetencija, solidarumas ir teisingumas).

Tokiu būdu nebeliks dabartinio ES priemonių, kuriomis remiamas su aukštuoju mokslu susijęs tarptautinis bendradarbiavimas, išskaidymo, dėl kurio studentams ir universitetams sunku gauti informacijos apie Europos aukštojo mokslo galimybes, o informacija apie ES aukštąjį mokslą nėra gerai žinoma pasauliniu mastu.

2.2. Sportas

Vykdam programą „Švietimas Europoje“, siūloma sporto paprograme bus siekiama:

- šalinti tokias tarptautines, konkrečiai su sportu susijusias grėsmes, kaip dopingo vartojimas, smurtas, rasizmas ir netolerancija arba spręsti su varžybų ir sportininkų sąžiningumu susijusius klausimus;
- plėtoti Europos bendradarbiavimą sporto srityje, taikant, pavyzdžiui, sportininkų dvejopo pobūdžio profesinės veiklos gaires arba sporto organizacijų gero valdymo kriterijus; ir
- remti vietos sporto organizacijas, kurios gali prisidėti sprendžiant tokius platesnio masto socialinius ir ekonominius uždavinius, kaip socialinė įtrauktis.

Ši programa duos papildomos naudos ES sprendžiant klausimus, kylančius dėl specifinio sporto pobūdžio, sutelkiant privačiojo sektoriaus finansavimą iš sporto srities subjektų ir remiant žemiausios sporto piramidės pakopos organizacijas (ne aukščiausio profesionalų lygio organizacijas).

2.3. Kultūros ir garso bei vaizdo ekonominės veiklos programa „Kūrybinga Europa“

Šia programa bus sujungtos esamos programos „Kultūra“, MEDIA ir „MEDIA Mundus“, siekiant daugiausia remti „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimą ir padėti pasinaudoti kultūros ir kūrybinės ekonominės veiklos sektorių darbo vietų kūrimo galimybėmis. Šia programa bus papildytos kitos ES programos, specialiai siekiant patenkinti kultūros ir kūrybinės ekonominės veiklos sektorių įmonių, kurios siekia veikti už nacionalinių ribų, poreikius, ir ypač skatinama kultūrų ir kalbų įvairovė. Bus atsižvelgiama į kiekvieno sektoriaus specifiką, įskaitant biudžeto asignavimus, o trečiaja kryptimi, naudojantis naujoviškomis finansinėmis priemonėmis, bus teikiama horizontali parama kultūros ir kūrybinės ekonominės veiklos įmonėms.

3. ĮGYVENDINIMAS

Naujųjų programų įgyvendinimas bus labai supaprastintas.

Naująja programa „Švietimas Europoje“ panaikinus paprogrames, sumažinus bendrą veiklos rūšių skaičių ir padidinus vienkartinį išmokų naudojimą, bus labai supaprastinti veiksmai ir taisyklės.

Programą „Kūrybinga Europa“, kaip ir programas „Kultūra“ ir MEDIA, centralizuotai valdys Švietimo, garso ir vaizdo bei kultūros vykdomoji įstaiga. Kelis veiksmus tiesiogiai valdys Komisija (pvz., Europos kultūros sostinės, ES kultūros prizai, bendri veiksmai su tarptautinėmis institucijomis).

Programos „Kūrybinga Europa“ kryptis „Kultūra“ ir MEDIA papildys EIB grupės naujoviška finansinė priemonė, kuria siekiama teikti kultūros ir kūrybinės ekonominės veiklos įmonėms skirtas skolos ir akcinio kapitalo finansines priemones. Taip bus pašalinta viena pagrindinių kultūrinio ir kūrybinio turinio kūrimo kliūčių – galimybė gauti lėšų – ir būtų teikiama parama kultūros ir kūrybinės ekonominės veiklos įmonėms, kurios neremiamos pagal kitas ES programas.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas, iš kurio	16,8 mlrd. EUR
• „Švietimas Europoje“	15,2 mlrd. EUR
• „Kūrybinga Europa“	1,6 mlrd. EUR

UŽIMTUMAS IR SOCIALINIAI REIKALAI

1. POLITIKOS TIKSLAI

Europos Sąjunga susiduria du didelėmis problemomis užimtumo ir socialinių reikalų srityse. Šiuo metu beveik 23 milijonai žmonių neturi darbo ir apskaičiuota, kad daugiau nei 113 milijonams žmonių gresia skurdas arba atstumbis⁸. Socialiniai ir užimtumo klausimai Europos piliečiams itin svarbūs ir būtent šiose srityse daugiau tikimasi iš Europos Sąjungos. Nepaisant pastaruoju metu pagerėjusių ekonominių perspektyvų užimtumo prognozės vidutiniu laikotarpiu tebėra neaiškios, be kita ko dėl nevienodos padėties valstybėse narėse ir numatomo pasaulio ekonomikos spaudimo restruktūrizuoti ekonomiką.

Atsižvelgiant į nedarbo lygį ir nuolat aukštą skurdo lygį būtina imtis visapusiškų veiksmų. Atsižvelgiant į neatidėliotinas problemas – nepakankamą įgūdžių lygį, nepakankamai veiksmingą aktyvios darbo rinkos politiką ir švietimo sistemas, į visuomenės užribį išstumtų grupių socialinę atskirtį ir mažą darbuotojų judumą, esamas politikos priemones reikia atnaujinti ir sustiprinti. Daugelį šių problemų paaštrino finansų ir ekonomikos krizė, demografijos ir migracijos tendencijos ir didelė technologinių pokyčių sparta. Jei šios problemos nebus veiksmingai sprendžiamos, jos kels grėsmę socialinei sanglaudai ir konkurencingumui.

Pagrindinė atsakomybė už darbo rinkų ir socialinės politikos sistemų modernizavimą tenka valstybėms narėms. Vis dėlto ES gali paremti jų pastangas, skatindama ir lengvindama reformų vykdymą, teikdama lėšas pagal Europos socialinį fondą ir suteikdama daugiau galių socialiniams partneriams, pilietinės visuomenės organizacijoms ir kitoms suinteresuotosioms šalims, kurių vaidmuo vykdant reformas itin svarbus.

2. PRIEMONĖS

Bendrais veiksmais švietimo, profesinio mokymo, užimtumo ir įtraukties srityse bus sukurta Europos užimtumo ir socialinės įtraukties iniciatyva. Šios srities finansavimas iš esmės bus vykdomas pagal tris pagrindines priemones. Jos bus visiškai suderintos su strategijos „Europa 2020“ tikslais ir jų įgyvendinimas pagerintas užtikrinant didesnę papildomumą su kitomis priemonėmis ir supaprastinant reikiamas procedūras.

2.1. Europos socialinis fondas

Iš Europos socialinio fondo (ESF) bus teikiamas finansavimas **struktūriniams veiksams ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos srityse**. Finansavimas bus sutelktas į pagrindinius strategijos „Europa 2020“ prioritetus, visų pirma keturiose investicijų srityse:

- užimtumo skatinimo;
- investicijų į įgūdžius, švietimą ir mokymąsi visą gyvenimą;

⁸ 2011 m. gegužės 10 d. Eurostato ataskaita apie nedarbą ir 2011 m. gegužės 20 d. Eurostato duomenys apie „Europa 2020“ rodiklius.

- socialinės įtraukties ir kovos su skurdu;
- institucinių gebėjimų gerinimo ir veiksmingos viešosios administracijos stiprinimo.

Šiose srityse ESF taip pat padės siekti kitų politikos tikslų, kaip antai remti perėjimą prie tausiai išteklius naudojančios ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos, skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas, visų pirma socialinėje srityje, stiprinti lyčių lygybę ir kovoti su diskriminacija. Siūloma pergrupuoti veiksmus, visų pirma socialinės įtraukties srityje, paramos maistu labiausiai nepasiturintiems asmenims schemą perkeliant į ESF.

Laikotarpiu po 2013 m. ESF bus taikoma struktūriniais fondams taikoma bendra strateginė programa⁹. Finansavimas bus programuojamas pagal su valstybėmis narėmis sudarytas partnerystės sutartis. Nustatyti tikslai bus suderinti su nacionalinėmis reformų programomis ir pagal sutartus tikslus bus nustatyti investavimo sprendimai.

Siekiant daugiau dėmesio skirti rezultatams, bus priimtas išsamiais *ex ante* nustatytais reikalavimais grindžiamas sąlygų mechanizmas, siekiant kuo labiau padidinti ES lėšų poveikį ir paskatinti bei paremti reikiamas reformas valstybėse narėse.

Kad pagal ESF būtų realiai prisidėta prie strategijos „Europa 2020“ tikslų, reikalinga kritinė finansavimo masė tiek ES, tiek veiklos programų lygmeniu. Būtina minimali sanglaudos politikos investicijų dalis, skiriama ESF, bus pritaikyta skirtingoms regionų kategorijoms, atsižvelgiant į skirtingą jų gaunamos pagalbos intensyvumą ir problemas, su kuriomis jie susiduria – tai bus daroma kiekvienai regiono kategorijai nustatant mažiausią struktūrinių fondų paramos ESF dalį (25 % konvergencijos regionams, 40 % pereinamojo laikotarpio regionams, 52 % konkurencingumo regionams, atsižvelgiant į tai, kad trečdalį reikalavimus atitinkančiose valstybėse narėse sanglaudos politikai skiriamo asignavimo toliau sudarytų Sanglaudos fondo lėšos ir neįskaitant teritorinio bendradarbiavimo). Sudėjus šias dalis mažiausia visa ESF skirtų lėšų dalis yra 25 % sanglaudos politikai skirto biudžeto.

2.2. Užimtumo, socialinės politikos ir įtraukties integruota programa

Užimtumo, socialinės politikos ir įtraukties integruota programa padės siekti strategijos „Europa 2020“ įgyvendinimo ir vienas kitą papildančių pagrindinių tikslų, remiant veiksmus, kuriais skatinamas aukštas užimtumo lygis ir adekvati socialinė apsauga, siekiama kovoti su socialine atskirtimi ir skurdu bei pagerinti darbo sąlygas. Programa skatins pokyčius valstybėse narėse ir apims šiuos siekius:

- pasitelkiant europinę **savitarpio mokymosi procesų** platformą, pasinaudojant teigiama patirtimi, įgyta įgyvendinant pažangos programą, bus siekiama sustiprinti įrodymais pagrįstą reformų rengimo ir įgyvendinimo bazę ir skatinti suinteresuotąsias šalis dalyvauti formuojant politiką, siekiant sustiprinti atsakomybę už ES užimtumo, socialinės politikos ir įtraukties tikslus;
- skatinti **įrodymais pagrįstas socialines inovacijas**, siekiant paremti valstybių narių pastangas modernizuoti nacionalines socialinės ir užimtumo politikos sistemas,

⁹ Bendra strateginė programa bus taikoma ESF, Europos regioninės plėtros fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų ir žuvininkystės fondui.

naudojant pasitvirtinčius inovacijų kūrimo, įgyvendinimo ir vertinimo metodus ir veiksmingesnę informacijos sklaidą;

- skatinti darbo jėgos **judumą ES viduje ir gerinti įsidarbinimo galimybes**, visų pirma jaunimo, remiantis EURES tinklo veikla;
- remti **verslumą ir savisamdą**, kaip būdą kurti darbo vietas ir kovoti su socialine atskirtimi, didinant mikrofinansavimo galimybes pažeidžiamoms grupėms, labai mažoms įmonėms ir socialinei ekonomikai, pasinaudojant mikrofinansų priemone „Progress“.

2.3. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas

Speciali parama dėl didelių struktūrinių pokyčių **atleistiems darbuotojams** bus teikiama iš Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF).

ES pagal EGF ir toliau padės valstybėms narėms, teikdama konkrečioms atvejais pritaikytą paramą dėl didelių struktūrinių pokyčių, paskatintų didėjančios gamybos ir prekybos globalizacijos, atleistiems darbuotojams. Be to, iš EGF bus teikiama parama masinio atleidimo iš darbo atvejais dėl didelio vietinės, regioninės ar nacionalinės ekonomikos sukrėtimo, sukulto staigios ir nenumatytos krizės. EGF tikslas – kad po 12 mėnesių 50 % darbuotojų, kuriems suteikta pagalba, rastų naują ir pastovų darbą¹⁰.

Komisija pasiūlys išplėsti EGF taikymo apimtį, įtraukiant kompensacijas tam tikriems žemės ūkio sektoriams tam tikrais globalizacijos padarinių atvejais.

2.4. Atskiros biudžeto eilutės

Be minėtų priemonių, remdamasi pagal Sutartį jai suteiktomis galiomis Komisija ir toliau įgyvendins atskiras biudžeto eilutes¹¹, siekdama:

- lengvinti Europos socialinį dialogą, kuris yra esminė Europos socialinio modelio dalis;
- analizuoti ir įvertinti pagrindines asmenų laisvą judėjimą reglamentuojančių nacionalinės teisės aktų tendencijas ir skatinti nacionalinių socialinio draudimo sistemų koordinavimą; taip pat
- analizuoti socialinę padėtį ir demografinių pokyčių poveikį.

3. ĮGYVENDINIMAS

Sumažinus finansinių priemonių ir biudžeto eilučių skaičių bei racionalizavus valdymo ir įgyvendinimo metodus ir sistemas bus sudarytos sąlygos didesnei priemonių integracijai ir supaprastinimui, nudingo visų pirma paramos gavėjams.

¹⁰ Ligšiolinė patirtis rodo, kad reintegravimo lygis siekia maždaug 40 % po 12 mėnesių, o per ilgesnį laikotarpį teigiamas poveikis yra dar didesnis.

¹¹ Kaip nustatyta Finansiniame reglamente, šiems veiksams įgyvendinti nereikalaujama specialaus pagrindinio teisės akto. Jų finansinius asignavimus kasmet skiria biudžeto valdymo institucija.

3.1. Europos socialinis fondas

Įgyvendinant ESF dėmesys bus sutelktas į tvirtesnę rezultatų grindžiamą metodą, ESF įtraukiant į visų pasidalijamojo valdymo priemonių bendrą strateginę programą ir su valstybėmis narėmis sudarytas partnerystės sutartis.

Įgyvendinimas taip pat bus supaprastintas. Labiau bus išnaudotos supaprastinto išlaidų atlyginimo galimybės, visų pirma mažų projektų atveju, sumažinant valstybių narių ir regionų administracinę naštą ir lengvinant galimybes gauti finansavimą vietos iniciatyvoms. Pagal bendrus veiksmų planus mokėjimai bus glaudžiau susieti su partnerystės sutartyse iš anksto nustatytų tikslų siekimu.

Galiausiai bus įdiegti rezultatais grindžiami paskatų mechanizmai, siekiant suteikti atlygį sėkmingai įgyvendinamoms programoms bei priemonėms ir skatinti prasčiau veikiančių programų pokyčius.

3.2. Užimtumo, socialinės politikos ir įtraukties integruota programa (tiesioginis valdymas)

Nauja užimtumo, socialinės politikos ir įtraukties integruota programa bus tiesiogiai valdoma Komisijos. Pagrindinės procedūros – konkursai, kvietimai teikti paraiškas ir bendras valdymas, visų pirma susijusios su drauge su Europos investicijų fondu vykdoma mikrofinansų priemone. Pagal naująją programą daugiausia dėmesio bus skiriama dideliems projektams, kuriuose aiški ES papildoma nauda, siekiant sukurti kritinę masę ir mažinti administracinę naštą. Bus parengtos suderintos ir supaprastintos taisyklės ir procedūros, siekiant palengvinti galimybes dalyvauti programoje, visų pirma mažoms organizacijoms.

Be to, bus taikomas daugiamečių programavimas, siekiant nustatyti ilgalaikius politikos tikslus ir metinį finansavimą, taip užtikrinant, kad programa iš tikrųjų būtų politikos nuostatomis grindžiama priemonė. Programa taip pat bus įgyvendinama pagal rezultatais grindžiamą valdymo metodą, kurio esmė – reguliarus pažangos stebėjimas pagal aiškius rodiklius.

3.3. Parama atleistiems darbuotojams

EGF panaudoti ir toliau bus reikalingas biudžeto valdymo institucijos sprendimas. Komisija sieks užtikrinti, kad EGF veikimas būtų paprastesnis ir labiau atitiktų besikeičiančias ekonomines aplinkybes.

3.4. Atskiros biudžeto eilutės

Atskirų biudžeto eilučių įgyvendinimas bus visiškai suderintas su abiem priemonėmis, siekiant išvengti dubliavimosi ir padidinti sąveiką. Jų skaičius bus sumažintas, o pirmenybė bus teikiama didesniems projektams, siekiant sukurti kritinę masę ir sumažinti administracinę naštą.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas, iš kurio	88,3 mlrd. EUR
<ul style="list-style-type: none">• Europos socialinis fondas (remiantis 25–40–52 proc. formule, taikoma regionų kategorijoms, sanglaudos paketui, išskyrus Europos infrastruktūros tinklų priemonę, skiriant 25 % lėšų)	84 mlrd. EUR
<ul style="list-style-type: none">• Užimtumo, socialinės politikos ir įtraukties integruota politika	850 mln. EUR
<ul style="list-style-type: none">• Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas	3 mlrd. EUR
<ul style="list-style-type: none">• Atskiros biudžeto eilutės	400 mln. EUR

APLINKA

1. POLITIKOS TIKSLAI

Europos Sąjungos **aplinkos politika** prisidedama prie strategijos „Europa 2020“ pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslų. Investicijos į aplinkos apsaugą – tai investicijos į mūsų visuomenės modernizavimą, jos padės pertvarkyti Europą į žinių ir tausiai naudojamų išteklių ekonomiką. Investicijos yra būtinos, siekiant apsaugoti aplinką ir gerinti jos kokybę.

Ekonomikos susiejimas su ekologija apima aplinkos išlaidų mažinimą tausiau naudojant išteklius ir taip prisidedant prie augimo, konkurencingumo ir darbo vietų kūrimo. Saugant biologinę įvairovę – mūsų gamtos kapitalą – ir stiprinant ekosistemų atsparumą bus labai prisidedama prie mūsų tvaraus augimo tikslų. Ekosistemos suteikia maisto, gėlo vandens, žaliavų ir duoda daug kitokios naudos, taip jomis prisidedama prie našumo ir gyvenimo kokybės užtikrinimo ir mažinamos su visuomenės sveikata susijusios išlaidos. Ekosistemų atkūrimu ir jų teikiamomis paslaugomis prisidedama prie ekologiškos ekonomikos, įgyjant naujų įgūdžių, kuriant darbo vietas ir suteikiant verslo galimybių, didinant inovacijas ir prisidedant prie klimato kaitos problemų sprendimo tiek mažinant klimato kaitos poveikį, tiek prie jo prisitaikant.

Bendradarbiavimo Europos lygmeniu, siekiant bendrų aplinkos tikslų, papildoma nauda yra plačiai pripažįstama, kadangi aplinkos klausimų negalima išspręsti tik nacionaliniu mastu. Glaudus bendradarbiavimas su ES kaimynais ir besiformuojančios ekonomikos šalimis – būtina ekologiškesnės Europos sąlyga. Aplinkos tvarumas taip pat yra vienas iš Tūkstantmečio vystymosi tikslų, kuriuos ES yra įsipareigojusi vykdyti.

Be Europos aplinkos teisės aktais teikiamos naudos, siekiant aplinkos tikslų, galima prisidėti ES biudžeto lėšomis tiek vykdant tam tikras programas, tiek užtikrinant, kad aplinkos tikslai būtų tvirtai integruoti į visas kitas iš ES biudžeto remiamas veiklos rūšis.

2. PRIEMONĖS

2.1. Integravimas

Aplinkos politikos prioritetai bus integruoti į visas pagrindines ES finansavimo priemones, įskaitant sanglaudos, žemės ūkio, jūrų ir žuvininkystės, mokslinių tyrimų ir inovacijų sritis, taip pat į išorės pagalbos programas. Taikant tokį metodą, bus padidinta aplinkos politikos ir kitų sričių sąveika, pripažįstant, kad tais pačiais veiksmais galima ir reikėtų siekti įvairių papildomų tikslų. Šis metodas taip pat padės išvengti programų daugėjimo ir sumažins administracinę naštą.

- **Žemės ūkis.** Svarbiausias bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) reformos tikslas – remti aplinkos tikslų įgyvendinimą, **tiesiogines išmokas** ūkininkams **susiejant su ekologija**. 30 % tiesioginių išmokų priklausys ne tik nuo dabartinių kompleksinio paramos susiejimo įsipareigojimų vykdymo, bet ir nuo to, ar atsižvelgiama į geriausią aplinkos srities patirtį. Be to, **kaimo plėtros** pagal BŽŪP srityje vėl bus skiriama daugiausia dėmesio viešųjų gėrybių tiekimui, taip pat ir pasitelkiant žemės ūkio ir aplinkosaugos priemones. Šios priemonės padės užtikrinti, kad ES žemės ūkio

sektorius būtų tvarus, taip pat kad jis būtų pagrindinis tokių aplinkos viešųjų gėrybių, kaip švarus vanduo, biologinė įvairovė, dirvožemio apsauga, švaresnis oras ir kraštovaizdžio apsauga, tiekėjas. Tokiu būdu bus prisidedama ir siekiant ES klimato tikslų, susijusių tiek su klimato kaitos poveikio mažinimu, tiek su prisitaikymu prie jo.

- **Jūrų ir žuvininkystės politika.** Aplinkos tvarumas bus svarbiausias būsimos jūrų ir žuvininkystės politikos aspektas. Šis tikslas bus pasiektas, be kita ko, mažinant pergaudymą ir perteklinį pajėgumą ir mažinant tiesioginį poveikį (pvz., priegauda arba poveikis jūros dugnei), taip pat remiant saugomas jūrų teritorijas. Įgyvendinant Jūrų strategijos pagrindų direktyvą, integruotoje jūrų politikoje bus toliau nustatomos žmonių veiklos, kuri daro poveikį jūrų aplinkai, tvarumo ribos.
- **Sanglaudos politika.** Sanglaudos politikoje bus skiriama daugiau dėmesio strategijos „Europa 2020“ prioritetams, įskaitant siekį padaryti ES ekonomiką tausiau naudojamų išteklių, ekologiška ir konkurencinga ekonomika. Šis tikslas bus pasiektas skiriant daug dėmesio rezultatams ir sąlygoms, įskaitant ir tuos, kurie susiję su aplinkos tikslais. Šie tikslai apima aplinkos *acquis* (vandens, atliekų, jūrų, nitrato, oro kokybės, potvynių teisės aktus ir Pramonės išmetamųjų teršalų direktyvą) įgyvendinimo skatinimą ir susijusios aplinkos infrastruktūros finansavimą, biologinės įvairovės ir ekosistemos paslaugų apsaugą ir atkūrimą, taip pat plėtojant ekologiškas infrastruktūras ir mažinant dykumėjimą bei užkertant jam kelią. Vykdamas sanglaudos politiką, bus griežčiau vykdomas su aplinka susijęs patikrinimas.
- **Moksliniai tyrimai ir inovacijos.** Nauja bendra strategine mokslinių tyrimų ir inovacijų sistema bus prisidedama, siekiant paspartinti reikiamus mokslinius ir technologinius atradimus, norint pereiti prie tausiai naudojamų išteklių ekonomikos. Platesniu mastu toliau teikiant **ekologinėms inovacijoms** skirtą finansinę paramą, taip pat bus galima lengviau siekti pažangaus ir tvaraus augimo. Inovacijų partnerystė turės tiesioginį poveikį tausiam išteklių naudojimui, pavyzdžiui, susijusiam su vandeniu, ekosistemomis, žaliavomis ir pažangiaisiais miestais.
- Kiek tai susiję su **išorės veiksmais**, Pasirengimo narystei pagalbos priemonė padės šalims kandidatams finansuoti aplinkos infrastruktūrą ir pajėgumų didinimą, kurie reikalingi, siekiant laikytis ES *acquis*. Regioniniu ir nacionaliniu mastu pasitelkdama politinį dialogą, Komisija toliau integruos aplinkai skirtą paramą pagal Europos kaimynystės priemonę. Aplinkos aspektą reikėtų ir toliau integruoti į besivystančioms šalims skirtas pagalbos programas. Biologinė įvairovė ir ekosistemos yra pagrindinės viešosios gėrybės, jos sudarys dalį planuojamos teminės pasaulinių viešųjų gėrybių ir uždavinių programos. Lisabonos sutartimi ES numatomas didesnis vaidmuo sudarant daugiašalius aplinkos susitarimus ir vykdamas tarptautinį aplinkos valdymą – atitinkamai bus skiriama ir daugiau susijusių lėšų.

2.2. Aplinkai ir klimato politikai skirta priemonė

Be integravimo, Komisija siūlo toliau vykdyti **programą LIFE+** ir ją glaudžiau derinti su strategijos „Europa 2020“ tikslais. Kaip ir dabartinio programavimo laikotarpio atveju, pagal naująją priemonę į vieną programą bus įtraukti įvairūs aplinkos ir klimato politikos veiksmai.

Pagal aplinkos paprogramę¹² šia priemone daugiausia dėmesio bus skiriama dviejų rūšių projektams: naujiems integruotiems projektams, kurių skaičius ir finansinė dalis programos vykdymo laikotarpiu palaipsniui didės, ir įprastiems projektams. Komisijos nuomone, integruoti projektai gali atlikti esminį vaidmenį, siekiant sparčiau įgyvendinti tokius tikslus, kaip biologinės įvairovės ir ekosistemų apsauga ir atkūrimas, veiksmingas „Natura 2000“ tinklo valdymas, aplinkos valdymo, atliekų valdymo ir vandentvarkos rėmimas, taip pat šiais tikslais veiksmingai sutelkti kitas lėšas. Projektai ir toliau bus atrenkami, vertinant jų papildomą naudą ES ir galimybę perduoti praktinę patirtį.

Programos LIFE integruotais projektais siekiama parodyti, kaip tvariai įgyvendinami aplinkos veiksmų planai¹³, susiję su tokiomis svarbiausiomis ES aplinkos direktyvomis, kaip Buveinių direktyva arba Vandens pagrindų direktyva. Integruotais projektais bus remiama keletas konkrečių veiklos rūšių ir priemonių. Šie projektai bus papildomai finansuojami pagal kitas ES lėšomis finansuojamas programas, taip pat nacionalinėmis, regioninėmis ir privačiųjų sektorių lėšomis ir jais bendrai bus siekiama aplinkos tikslų. Taip LIFE lėšomis būtų spartinamas procesas, užtikrinant, kad projektai būtų nuosekliai vykdomi, kad būtų daugiau dėmesio skiriama aplinkos strategijai, iki galo pasinaudojama sąveika, o bendra strategine sistema bus nustatytas labiau organizuotas bendradarbiavimas su kitais ES fondais.

Aplinkos paprogramė bus parengta pagal toliau nurodytus prioritetus.

- (a) **„LIFE biologinė įvairovė“**: daugiausia dėmesio bus skiriama „Natura 2000“ tinklui ir dalijimuisi su biologine įvairove susijusia geriausia patirtimi bei tos patirties plėtojimui, taip pat bus sprendžiami su biologine įvairove susiję platesnio masto uždaviniai, atsižvelgiant į „Europa 2020“ biologinės įvairovės strateginį tikslą išlaikyti ir atkurti ekosistemas ir jų paslaugas.
- (b) **„LIFE aplinka“**: daugiausia dėmesio bus skiriama privačiųjų sektorių vykdomo ES aplinkos politikos įgyvendinimo (ypač aplinkos teisės aktu, susijusių su strategijos „Europa 2020“ tausaus išteklių naudojimo tikslais (pvz., Vandens pagrindų direktyva arba Atliekų pagrindų direktyva), įgyvendinimo) rėmimui.
- (c) **„LIFE valdymas“**: bus remiamas keitimosi geriausia patirtimi forumų kūrimas, siekiant geriau atsižvelgti į ES aplinkos politikos prioritetus ir užtikrinti vykdymą, politikos formavimą ir žiniomis grindžiamą sprendimų priėmimo procesą (pvz., plačiu mastu skleisti projektų rezultatus), daugiausia dėmesio skiriant geram valdymui. Šia kryptimi taip pat bus remiamos aplinkos srities NVO ir skatinama didinti informuotumą, propaguoti ir skleisti su aplinka susijusią informaciją, kadangi šie dalykai glaudžiai susiję su gero valdymo tikslais, visišku įgyvendinimu bei reikalavimų laikymusi.

¹² Daugiau informacijos apie siūlomas klimato politikos paprogramės ypatybes ieškokite atskiroje Klimato politikos dalyje.

¹³ Aplinkos veiksmų planai – tai planai arba programos, kuriais siekiama įgyvendinti konkrečią aplinkos politiką, kaip reikalaujama pagal ES aplinkos direktyvas (pvz., prioritetinių veiksmų programa pagal Buveinių direktyvą, upių baseinų valdymo planas pagal Vandens pagrindų direktyvą, atliekų mažinimo planas pagal Atliekų pagrindų direktyvą, oro taršos mažinimo planas, siekiant tenkinti švarų orą Europoje reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus oro kokybės reikalavimus ir kt.) arba kuriuos parengė institucijos pagal ES rekomendacijas (pvz., tvarios miesto plėtros planas, integruoto pakrančių zonų valdymo planai ir kt.).

2.3. Biologinės įvairovės finansavimas

Siekiant finansuoti **ES biologinės įvairovės strategiją**¹⁴ iki 2020 m., **biologinę įvairovę** reikia **įtraukti** į ES biudžetą tiek ES, pasitelkiant pagrindines finansavimo priemones, tiek per išorės veiksmų finansavimą. Siekiant padidinti ES išlaidų veiksmingumą, taip pat svarbu maksimaliai pasinaudoti klimato finansavimo sąveika, finansuojant su ekosistemomis susijusio prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio ir jo švelninimo projektus, pagal kuriuos taip pat teikiamos platesnio masto ekosistemos paslaugos tiek ES, tiek už jos ribų.

Siekiant 2010 m. Europos Vadovų Tarybos nustatyto strategijos „Europa 2020“ tikslo sustabdyti biologinės įvairovės ES mažėjimą ir ją padidinti, labai svarbu veiksmingai valdyti ir atkurti „Natura 2000“ saugomas teritorijas. ES mastu patobulintas integruotas metodas, pagal kurį naudojamos įvairių ES sektorių lėšos ir užtikrinama, kad jos atitiktų „Natura 2000“ veiksmų programų prioritetus, kartu su patobulinta „LIFE biologinės įvairovės“ kryptimi bus tvirtas naujos „Natura 2000“ finansavimo strategijos pagrindas.

Kiek tai susiję su išorės veikla, 10-ajame Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvencijos (BĮK COP10) šalių konferencijos susitikime, įvykusiame 2010 m. spalio mėn. Nagojeje, kartu su kitomis dalyvėmis ES išsipareigojo iki 2020 m. iš esmės padidinti **pasaulinei biologinei įvairovei skirtų finansinių išteklių pritraukimą**. ES biudžeto lėšos bus suteikiamos geografiniu ir regioniniu mastu skiriant asignavimus ES išorės veiksmų programoms, taip pat teminei visuotinių viešųjų gėrybių programai.

Be biologinės įvairovės aspektų integravimo į išorės veiksmų biudžetą, Komisija taip pat siūlo sukurti su šiuo biudžetu nesusijusią priemonę / fondą, į kurį būtų galima pritraukti įnašų iš valstybių narių ir ES biudžeto.

3. ĮGYVENDINIMAS

3.1. Integravimas

Integravimas vyks pasitelkiant kitose sektorių politikos dalyse aprašytas struktūras ir priemones. Siekiant užtikrinti rezultatus, bus aiškiai nustatyti visų susijusių ES politikos priemonių kriterijai, stebėjimo ir atskaitomybės taisyklės bei atitinkami rodikliai.

Norint maksimaliai pasinaudoti įvairių politikos tikslų sąveika, numatoma sukurti su aplinka susijusių išlaidų stebėjimo procedūrą, panašią į tą, kuri pasiūlyta su klimatu susijusių išlaidų atžvilgiu.

Kiek tai susiję su biologine įvairove, OECD parengti Rio rodikliai, kuriuos Komisija jau taiko išorės priemonėms, bus įtraukti į dabartinę ES programose naudojamą rezultatų vertinimo metodiką. Šie rodikliai taip pat padės parodyti su klimatu ir biologine įvairove susijusių išlaidų bendrą naudą ir pabrėžti su klimatu susijusių lėšų, panaudotų dėl miškų naikinimo ir nykimo susidarantių išmetalų kiekio mažinimo veiksams, bendrą su biologine įvairove susijusių naudą.

¹⁴ COM(2011) 244.

3.2. Aplinkos ir klimato politikai skirta speciali priemonė

Dabartinę programą LIFE+ Komisija valdo pagal tiesioginio centralizuoto valdymo principą. Komisijos nuomone, būsima programa turėtų ir toliau būti valdoma centralizuotai, tačiau daugumą valdymo užduočių būtų galima perduoti dabartinei vykdomajai įstaigai. Kiek tai susiję su perdavimo mastu ir sąlygomis, reikės atsižvelgti į Komisijos poreikį išlaikyti tvirtas politikos sąsajas integruotų projektų atžvilgiu.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis. Neįtraukiamos integravimui skirtos lėšos, kurios įtrauktos į biudžeto asignavimus, skirtus sektorių finansavimo priemonėms.

Programa LIFE+ (aplinkos paprogramė)	2,4 mlrd. EUR
--------------------------------------	---------------

IŠORĖS VEIKLA

1. POLITIKOS TIKSLAI

Europos Sąjunga pagal savo gyventojų skaičių ir ekonominę galią yra pasaulinio lygio dalyvė. Joje gyvena 500 mln. gyventojų ir jai tenka daugiau kaip 25 % pasaulio bendrojo vidaus produkto ir penktadalis pasaulio prekybos. Sąjunga taip pat yra aktyvi politinė dalyvė, turinti regioninių (ypač kaimyniniuose regionuose) ir pasaulinio lygio saugumo interesų ir įsipareigojimų. Visų pirma ji rodo savo solidarumą, suteikdama daugiau kaip pusę visos tarptautinės vystymosi pagalbos, ir yra didžiausia pasaulyje humanitarinės pagalbos teikėja. Ji aktyviai gina žmogaus teises, skatina padoraus darbo darbotvarkę, puoselėja kitas universalias vertybes ir laikosi tarptautinių aplinkos ir socialinių konvencijų.

Dalyvaudama ES vadovaujamose krizių valdymo misijose ir pasitelkdama ES reagavimo į krizes ir stabilizavimo priemones, ES vis aktyviau dalyvauja konfliktų prevencijos, krizių valdymo ir taikos kūrimo veikloje. ES taip pat remia JT ir Afrikos Sąjungos taikos palaikymo ir taikos atkūrimo misijas silpnose arba karo nualintose šalyse. Be to, ES įsipareigojusi remti daugiašalę sistemą ir jos reformą, Dohos derybas dėl daugiašalės prekybos, Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBBKK) derybas dėl klimato kaitos, Biologinės įvairovės konvencijos (BĮK) derybas dėl biologinės įvairovės, derybas dėl kitų daugiašalių susitarimų, G-8 ir G-20 šalių reformas ir pasaulinio valdymo darbotvarkę.

Todėl išorės politika yra svarbi ES veiklos sritis, kuri sustiprinta pagal naująją Lisabonos sutarties institucinę struktūrą.

ES naudoja išorės santykiams skirtas finansines priemones, siekdama remti šios išorės politikos įgyvendinimą, ypač:

- (1) **Puoselėti ir ginti ES vertybes užsienyje.** Kadangi žmogaus teisės, demokratija ir teisinė valstybė yra svarbiausi principai, atsižvelgiant į paskutinius įvykius įvairiose pasaulio šalyse, reikia peržiūrėti pereinamojo laikotarpio ir demokratiniams procesams bei pilietinei visuomenei skiriamą ES paramą.
- (2) **Planuoti ES politiką, kuria remiamas** tokių svarbių pasaulinių problemų, kaip kova su klimato kaita, prarastos biologinės įvairovės atkūrimas ir visuotinių viešųjų gėrybių bei išteklių apsauga, sprendimas. Šį planavimą reikėtų toliau stiprinti. Komisija siūlo parengti iniciatyvą ES ir abipusių interesų su trečiosiomis šalimis darbotvarkę, ypatingą dėmesį skiriant strateginiams partneriams.
- (3) **Didinti ES vystomojo bendradarbiavimo poveikį,** pirmiausia siekiant padėti šalinti skurdą. ES sutelks pagalbą tose teritorijose, kur ES turi konkrečios patirties, išsiskirdama iš šalių partnerių ir regionų, siekdama užtikrinti, kad pagalbos ištekliai būtų skiriami pagal poreikius, pajėgumus, interesus ir įsipareigojimus; gerins pagalbos koordinavimą ir politikos sąsają su vystymusi; užtikrins tinkamą vystymuisi skirtą finansavimą. Bus sukurta visai Afrikai skirta priemonė, kuria bus siekiama paremti bendros Afrikos ir Europos strategijos, kuria daugiausia dėmesio skiriama aiškiai tarpregioninės ir tarpžemyninės veiklos papildomai naudai, įgyvendinimą. Ji bus pakankamai lanksti, kad būtų galima derinti ES valstybių narių, Afrikos valstybių, finansų įstaigų ir privačiojo sektoriaus įnašus.

- (4) **Investuoti į ilgalaikę ES kaimynystės gerovę ir stabilumą.** Sukurti stabilumo, gerovės ir demokratijos erdvę bus siekiama tiek rengiant (galimas) šalis kandidates narystei, tiek pasitelkiant mūsų atnaujintą kaimynystės politiką. ES aktyviai remia demokratines vertybes ir principus savo kaimynystės teritorijoje ir teisingesnį augimo naudos paskirstymą aktyvesniu politiniu bendradarbiavimu ir didesne ekonomine integracija pietuose ir rytuose.
- (5) **Didinti Europos solidarumą įvykus gaivalinėms arba žmogaus sukeltoms nelaimėms.** Laikantis tarptautiniu mastu susitartų humanitarinės teisės principų ir atnaujinant su humanitarine pagalba ir civiline sauga susijusius pajėgumus, iš ES biudžeto bus remiami veiksmai, kuriais siekiama numatyti nelaimės, joms pasirengti, užkirsti joms kelią ir į jas greičiau reaguoti, taip pat lanksčiau dalyvauti vystymosi veikloje, siekiant atsigaivinti po krizės ir didinti atsparumą ateityje.
- (6) **Gerinti krizių prevenciją ir sprendimą.** Bus stiprinami ES veiksmai, susiję su krizių prevencija ir sprendimu, taikos išsaugojimu ir tarptautinio saugumo stiprinimu, įskaitant ES pajėgumų, susijusių su pasirengimu krizėms, didinimą.

Geriausias būdas iki galo išnaudoti globalizacijos teikiamą naudą skatinant augimą ir užimtumą – kurti atvirą Europą, veikiančią taisyklėmis pagrįstu tarptautiniu pagrindu.

2. PRIEMONĖS

Komisija siūlo toliau nurodytą būsimų ES išorės veiksmų priemonių struktūrą.

2.1. Vystomasis bendradarbiavimas

Komisija siūlo remtis dabartine Vystomojo bendradarbiavimo priemone, kiek tai susiję su jos geografine ir temine taikymo sritimi. Ji siūlo neįtraukti Europos plėtros fondo (EPF), susijusio su bendradarbiavimu su AKR (Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno) valstybėmis, ir UŠT (užjūrio šalių ir teritorijų) į biudžetą per kitą DFP laikotarpį.

2.2. Plėtros šalims skirta priemonė

Siūloma bendrą integruotą pasirengimo narystei priemonę laikyti finansiniu Plėtros strategijos ramsčiu, apimančiu visus vidaus politikos aspektus ir teminius klausimus. Bus siekiama užtikrinti, kad šalys kandidatės ir galimos kandidatės būtų iki galo pasirengusios galimam stojimui į ES. Bus pabrėžiamas socialinis ir ekonominis vystymas, regioninis bendradarbiavimas, *acquis* priėmimas ir įgyvendinimas, taip pat pasirengimas valdyti vidaus politiką įstojus. Ji bus įgyvendinama nacionalinėmis ir (arba) daugiašalėmis programomis, suderintomis su paramos gavėjais, ir taip pat bus susijusi su struktūriniais fondais, Sanglaudos fondu ir Europos žemės ūkio fondu kaimo plėtrai (EŽŪFKP), įskaitant jų pertvarkymą, kad daugiausia dėmesio būtų skiriama viešųjų gėrybių tiekimui. Be to, su krizėmis susijusias politines ir finansines priemones (makrofinansinė parama, stabilumo priemonė) prireikus ir toliau bus galima naudoti plėtros šalyse.

2.3. Europos kaimynystės priemonė

Europos kaimynystės priemonė bus naudinga ES kaimyninėms šalims, nes bus remiamas geresnis politinis bendradarbiavimas, glaudesnė ekonominė integracija su ES ir teikiama parama, siekiant veiksmingai ir tvariai pereiti prie demokratijos. Bendradarbiavimas su ES

kaimynėmis bus grindžiamas principu „daugiau padarysi, daugiau gausi“, atsižvelgiant į Komisijos komunikato „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“ išvadas. Europos kaimynystės priemone kaimyninėms šalims bus suteikta didžioji dalis ES finansavimo, prireikus šią priemonę papildys kitos išorės priemonės¹⁵.

2.4. Partnerystės priemonė

Šia nauja programa bus teikiama *ad hoc* parama bendradarbiavimui su visomis trečiosiomis šalimis (nesivystančiomis ir besivystančiomis), ypatingą dėmesį skiriant strateginiams partneriams ir (arba) besiformuojančios ekonomikos šalims. Ja bus finansuojama veikla, siekiant remti ES užsienio politikos planavimą dvišaliu bendradarbiavimu ir bendru požiūriu į uždavinius, ekonomine partneryste ir verslo bendradarbiavimu, viešąja diplomatine veikla ir tinklais, asmeniniais ryšiais; vykdant politines diskusijas ir bendrą veiklą su atskiromis šalimis partnerėmis; remiant prekybą, investicijas ir reguliavimo konvergenciją su strateginiais partneriais.

2.5. Žmogaus teisių propagavimas pasauliniu mastu

Patobulinta Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemone bus daugiausia dėmesio skiriama dviejų rūšių veiklai. Pirma, bus stiprinama parama, skirta plėtoti klestinčioms pilietinėms visuomenėms ir jų, kaip pokyčių iniciatorių, vaidmeniui, kartu remiant žmogaus teises ir demokratiją. Šie veiksmai apims ir didesnę ES pajėgumą greitai reaguoti į skubius su žmogaus teisėmis susijusius atvejus, taip pat didesnę paramą, skirtą tarptautinėms ir regioninėms žmogaus teisių stebėjimo priemonėms ir mechanizmams. Antra, bus teikiama parama rinkimų stebėjimo misijoms ir rinkimų procesų gerinimui.

2.6. Solidarumas ir pagalba nuo gaivalinių ir žmogaus sukeltų nelaimių nukentėjusiems žmonėms

Bus stiprinama humanitarinė pagalba ir civilinė sauga, kurios toliau bus grindžiamos poreikiais ir principais paremtu metodu.

- **Humanitarinės pagalbos priemone** bus reaguojama į gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimes, remiantis tarptautiniais humanitarinės teisės principais ir naudojantis specializuotų organizacijų paslaugomis.
- **Civilinės saugos mechanizmu** bus reaguojama į gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimes, derinant ES valstybių narių civilinės saugos agentūrų veiksmus.

2.7. Krizių prevencija ir valdymas

Šios srities ES darbas yra kelių krypčių:

- Reagavimas į krizes, pasitelkiant stabilumo priemonę, įskaitant gaivalines nelaimes, daugiausia dėmesio skiriant konfliktų prevencijai, taikos ir valstybės kūrimo veiklai. Kadangi ši priemonė ilgalaikė, ja bus galima spręsti tokias pasaulinio masto ir regionines problemas, kaip masinio naikavimo ginklų platinimas, kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, neteisėtos prekybos prevencija ir kt.

¹⁵ Rusija ir toliau turės naudoti iš Europos kaimynystės priemone remiamo tarpvalstybinio ir regioninio bendradarbiavimo.

- Šalių, vykdančių stabilizavimo ir prisitaikymo programas, trumpalaikio finansavimo poreikių tenkinimas panaudojant makrofinansinės paramos priemonę.
- Branduolinės saugos propagavimas, remiant tarptautines nuostatas Branduolinės saugos bendradarbiavimo priemone. Bus siekiama remti aukšto lygio branduolinės saugos, radiacinės saugos propagavimą ir branduolinių medžiagų veiksmingų apsaugos priemonių taikymą trečiojoje šalyse.
- Be to, bendros užsienio ir saugumo politikos biudžetu bus remiami ne karinio ir ne gynybinio pobūdžio veiksmai.

3. ĮGYVENDINIMAS

Naujųjų programų įgyvendinimas bus toliau **paprastinamas**, ypač siekiant įtraukti pagalbos veiksmingumą. Prireikus į naujas priemones bus įtraukta **abipusė atskaitomybė** paskirstant ir išmokant lėšas. Naudojant išorės lėšas, įgyvendinant daugialypius ES politikos tikslus, bus siekiama didesnės **sąveikos**, pvz., vykdant ES skurdo mažinimo ir klimato bei biologinės įvairovės finansavimo įsipareigojimus.

Taip pat bus siūloma didinti išorės veiksmų **lankstumą**. Bus tobulinamos į finansinę programą neįtrauktos biudžeto priemonės, skirtos didelio masto nenumatytiems atvejams (neatidėliotinos pagalbos rezervas, lankstumo priemonė).

Supaprastinimo veiksmai bus vykdomi aiškiai apibrėžiant priemones ir mažinant priemonių dubliavimąsi, siekiant atskirai jas nustatyti ir aiškiai apibrėžti jų politikos tikslus. Taip pat bus siūloma supaprastinti ES paramos taisykles ir procedūras, ypač kad programavimu būtų galima prisidėti prie bendrų veiksmų su valstybėmis narėmis.

Taikant visas priemones (visų pirma pagal regionines investicines priemones), siūloma toliau naudoti **naujoviškas finansines priemones**, kadangi tokiu atveju būtų galima didesnę dotacijų dalį sujungti su paskolomis, siekiant pritraukti papildomų lėšų šalių partnerių investiciniams poreikiams patenkinti.

Manoma, kad būtina gerinti **demokratinę** išorės pagalbos **priežiūrą**. Tą būtų galima padaryti tam tikrų programų aspektų atžvilgiu taikant deleguotuosius teisės aktus pagal Sutarties 290 straipsnį ir taip ne tik sudaryti vienodas sąlygas bendrai teisės aktus priimančioms institucijoms, bet ir užtikrinti lankstesnį programavimą. Kalbant apie EPF, siūloma suderinti priežiūrą su vystomojo bendradarbiavimo priemone, atsižvelgiant į šios priemonės ypatumus.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas, iš kurio	70 mlrd. EUR
• Vystomojo bendradarbiavimo priemonė	20,6 mlrd. EUR
• Pasirengimo narystei priemonė	12,5 mlrd. EUR
• Europos kaimynystės priemonė	16,1 mlrd. EUR
• Partnerystės priemonė	1 mlrd. EUR
• Stabilumo priemonė	2,5 mlrd. EUR
• Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė	1,4 mlrd. EUR
• Bendra užsienio ir saugumo politika	2,5 mlrd. EUR
• Humanitarinės pagalbos priemonė	6,4 mlrd. EUR
• Civilinė sauga ir reagavimo į nelaimės pajėgumai	0,2 mlrd. EUR
• Europos savanoriškos humanitarinės pagalbos korpusas	0,2 mlrd. EUR
• Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė	0,56 mlrd. EUR
• Makrofinansinė parama	0,6 mlrd. EUR
• Išorės veiksmų garantijų fondas	1,26 mlrd. EUR
Neatidėliotinos pagalbos rezervas	2,45 mlrd. EUR
Bendras siūlomas biudžetas pagal 11-ąjį EPF	30,3 mlrd. EUR

KOVA SU SUKČIAVIMU

1. POLITIKOS TIKSLAI

ES kovos su sukčiavimu politikos tikslas – apsaugoti Europos Sąjungos finansinius interesus vykdant su ES lėšomis susijusio sukčiavimo prevenciją, atgrasant nuo jo, tiriant sukčiavimo atvejus ir už juos traukiant baudžiamojon atsakomybėn. Šią politiką įgyvendina Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), kuri priklauso Komisijai, tačiau tyrimus vykdo visiškai nepriklausomai.

Būdama Komisijos tarnyba OLAF administruoja toliau aprašytas programas, kuriomis remiama Sąjungos kovos su sukčiavimu politika. Bendros valiutos funkcionavimui itin svarbi speciali kovos su sukčiavimu veiklos kryptis – euro banknotų ir monetų apsauga nuo padirbinėjimo.

2. PRIEMONĖS

Laikantis įsipareigojimo pagal SESV 325 straipsnį glaudžiai ir reguliariai bendradarbiauti, valstybių narių veiksams kovojant su sukčiavimu ES biudžeto lėšomis koordinuoti skirtos trys programos.

- **Herkulio II programa** remiama kovos su sukčiavimu veikla, apimanti tarpvalstybinį ir daugelį sričių aprėpiantį bendradarbiavimą, mokymus, specialistų teisinį mokymą, kitų specializuotų kovos su sukčiavimu paslaugų teikimą valstybių narių už šią sritį atsakingoms tarnyboms (policijai, muitinei, prokuratūrai ir pan.), profesinių tinklų, į juos taip pat įtraukiant stojančiąsias šalis ir šalis kandidatės, kūrimą bei valstybių narių techninės įrangos įsigijimo finansavimą. Pagal Herkulio programą ypatingas dėmesys skiriamas kovos su cigarečių kontrabanda rėmimui.
- Kovos su sukčiavimu informacinė sistema (**AFIS**) teikia saugią infrastruktūrą valstybėms narėms tarpusavyje ir su Komisija keistis su sukčiavimu susijusia informacija. Ši infrastruktūra taip pat leidžia vykdyti bendras muitinių operacijas, kuriose dalyvauja valstybės narės ir trečiosios šalys ir kurias vykdant koordinuojami įvairių tarnybų išteklių, juos nukreipiant į bendros svarbos didelės rizikos sritis.
- **Periklio programa** skirta euro apsaugai nuo padirbinėjimo ir pagal ją numatomi darbuotojų mainai, pagalba ir mokymo programos. Kova su euro padirbinėjimu vykdoma sėkmingai dėl priimtų darnių priemonių, kuriose ypatingas dėmesys skiriamas glaudžiam visų nacionalinio ir Europos lygmens dalyvių bendradarbiavimui, mokymams ir informuotumo didinimui.
- Sąjungos įsipareigojimo kovoti su sukčiavimu veiksmingą vykdymą, be specialios kovos su sukčiavimu išlaidų programos, padės užtikrinti didesnė įvairiose išlaidų programose numatytų kovos su sukčiavimu nuostatų darna. Todėl pagal 2014–2020 m. naujos kartos teisinės priemonės į kiekvieną teisinį pagrindą bus įtrauktos kovos su sukčiavimu nuostatos.

3. ĮGYVENDINIMAS

Ankstesnių **Herkulio** programų vertinimai rodo didelį šių programų poveikį: pagerėjo valstybių narių naudojamos techninės įrangos lygis, palengvėjo tarpvalstybinių operacijų vykdymas ir pagerėjo įrodymų kokybė. Sustiprėjo teisėsaugos pareigūnų ryšiai. Teisės studijomis, kuriose daugiausiai dėmesio skirta konkretiems su tarpvalstybinėmis kovos su sukčiavimu operacijomis susijusiems klausimams, sustiprintas bendradarbiavimo pagrindas.

2010 m. įdiegus naują technologiją valstybės narės **AFIS** naudoja gerokai daugiau. Planuojami tolesni tobulinimai, visų pirma lengvinant rizikos analizės vykdymą. Bus didinami bendrų muitinės operacijų vykdymo gebėjimai.

Periklio programa padėjo užtikrinti, kad euro banknotų ir monetų padirbinėjimo mastas yra gana nedidelis; pagal ją taip pat sėkmingai vykdyti veiksmai užkertant kelią padirbtų pinigų patekimui į apyvartą. Pagal Periklio programą vykdyta apie 110 veiksmų ir mokymuose dalyvavo beveik 6 000 pareigūnų; tai svarbi priemonė saugant eurą nuo padirbinėjimo.

Šios programos įgyvendinamos skiriant dotacijas ir sudarant viešojo pirkimo sutartis.

Pasiūlymas, susijęs su šiomis trimis programomis – pagerinti dabartinį veikimo būdą, atsižvelgiant į patirtį ir laikantis Komisijos kovos su sukčiavimu strategijos, kartu išlaikant tinkamą išlaidų lygį.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas HERKULIO bei PERIKLIO programos ir AFIS	150 mln. EUR
--	--------------

SVEIKATA IR VARTOTOJAI

1. POLITIKOS TIKSLAI

Europos Sąjungos sveikatos ir vartotojų apsaugos politika siekiama spręsti visiems Europos piliečiams aktualiausius klausimus: sveikatos apsaugos ir saugos, įvairių maisto produktų ir vartojimo prekių pasirinkimo tinkamai veikiančioje ir saugioje vidaus rinkoje. ES politika šioje srityje siekiama Europos piliečiams suteikti daugiau teisių, užtikrinti jų sveikatos apsaugą ir ją gerinti, užtikrinti, kad maistas būtų saugus ir sveikas, saugoti augalų sveikatą ir gyvūnų gerovę bei sveikatą.

Komisijai tenka ypatinga atsakomybė padėti saugoti ir gerinti gyvūnų sveikatą Bendrijoje ir pagerinti auginamų gyvūnų, ypač maistui skirtų gyvūnų, sveikatos būklę, taip pat sudarant palankesnes sąlygas Bendrijos viduje prekiauti gyvūnais ir gyvūninės kilmės produktais ir juos importuoti laikantis atitinkamų sveikatos standartų ir tarptautinių įsipareigojimų. Kartu ES prižiūri augalų apsaugos produktų pardavimą ir naudojimą, nustato pesticidų liekanų stebėjimo ir kontrolės standartus. Įgyvendinamos prevencinės priemonės, kad į ES nepatektų ir joje neišplistų augalams arba augaliniams produktams kenksmingi organizmai. Taip pat užtikrinamos sėklų ir dauginamosios medžiagos pardavimo kokybės sąlygos. Ši užduotis atliekama veiksmingiau ir mažesnėmis ES biudžeto išlaidomis, palyginti su 27 skirtingais nacionaliniais biudžetais.

Sveikatingumo skatinimas yra neatskiriama strategijos „Europa 2020“ tvaraus ir integracinio augimo tikslų dalis. Kuo ilgiau piliečiai yra sveiki ir aktyvūs, tuo didesnis teigiamas poveikis našumui ir konkurencingumui. Inovacijos sveikatos priežiūros srityje padeda spręsti tvarumo uždavinį šiame sektoriuje atsižvelgiant į demografinius pokyčius.

Europos ekonomikos veiksmingumui teigiamą poveikį daro vartotojų apsaugos politika ir vartotojams suteiktos didesnės teisės aktyviai dalyvauti bendrojoje rinkoje ir didesnis pasitikėjimas pirkti prekes ir paslaugas užsienyje, visų pirma naudojantis internetu. Kadangi vartotojų išlaidos sudaro 56 % ES BVP, veiksminga vartotojų apsaugos politika gali padėti aktyviai siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų.

Programų, kurioms finansavimas teikiamas vykdant ES sveikatos ir vartotojų apsaugos politiką, poveikį jaučia Europos piliečiai. ES sveikatos ir vartotojų apsaugos programų papildoma nauda – sprendžiami klausimai, kurių valstybės narės, veikdamos atskirai, negalėtų veiksmingai išspręsti. Pavyzdžiui, siekiant skatinti apsipirkti kitose šalyse arba reaguojant į keliose valstybėse narėse kilusias problemas, išplitusias ligas arba pandemiją, būtini suderinti ir nuoseklūs veiksmai. Lygiai taip pat gyvūnų ir augalų ligos nepaiso valstybinių sienų. Užtikrinus vienodą ir aukštą gyvūnų sveikatos ir maisto saugos lygį visoje ES, galimas laisvas gyvūnų ir gyvūninės kilmės produktų judėjimas – tai itin svarbu bendrosios rinkos veikimui ir naudinga vartotojams, nes jie turi didesnę pasirinkimą ir naudojami didesnės konkurencijos privalumais, o ES maisto gamintojai – masto ekonomija.

2. PRIEMONĖS

Komisija siūlo toliau nurodytas programas ES sveikatos ir vartotojų apsaugos politikos įgyvendinimui remti.

2.1. Sveikata

2.1.1. Programa „Sveikata augimui skatinti“

Naująja programa „Sveikata augimui skatinti“ bus siekiama imtis papildomos naudos ES duosiančių veiksmų atsižvelgiant į strategijos „Europa 2020“ tikslus ir naujus teisinius įpareigojimus. Tikslas – bendradarbiauti su valstybėmis narėmis apsaugant piliečius nuo tarptautinio pobūdžio grėsmių sveikatai, didinti sveikatos priežiūros paslaugų tvarumą ir gerinti gyventojų sveikatos būklę, kartu skatinant inovacijas sveikatos sektoriuje. Pavyzdžiui, įgyvendinant programą bus remiama sveikatos politika – bus rengiama geriausia retų ligų diagnozavimo ir gydymo patirtis ir gairės, remiami Europos etaloniniai ligų centrai, rengiama geriausia vėžinių susirgimų diagnozavimo patirtis ir gairės, rengiama bendra ES sveikatos priežiūros technologijų vertinimo ir e. sveikatos strategija. Sveikatos apsaugos srities moksliniai tyrimai ir inovacijos bus remiami pagal bendrą strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų programą.

2.1.2. Gyvūnų ir augalų sveikata ir maisto sauga

Gyvūnų ir augalų sveikatos ir maisto saugos programos tikslai – gyvūnų ligų šalinimas, Neatidėliotinos veterinarinės pagalbos fondas ir susiję veiksmai, pvz., ES etaloninių laboratorijų finansavimas, mokymo programos ir vakcinų bankai. Ateityje įgyvendinant programą ši veikla bus tęsiama ir daugiau dėmesio bus skiriama rezultatams. Įgyvendinant programą taip pat bus finansuojami papildomi ir būtini veiksmai sprendžiant augalų sveikatai kenkiančių organizmų ir ligų, vis labiau plintančių visoje ES, klausimus.

2.2. Vartotojai

Vartotojų programa

Vartotojų programos tikslas – skatinti vartotojams suteikti daugiau teisių, kad visoje bendrojoje rinkoje būtų užtikrintas aukštas apsaugos lygis. Įgyvendinant programą bus siekiama tobulinti vartotojams skirtos informacijos srautą ir geriau atstovauti vartotojų interesams. Skatinant bendradarbiauti už vartotojų apsaugos taisyklių įgyvendinimą, informavimą, švietimą ir ginčų sprendimą atsakingas institucijas ir organizacijas bus remiamas veiksmingas vartotojų apsaugos taisyklių taikymas. Naujoji programa bus grindžiama teigiamais dabartinės programos rezultatais, dėmesį skiriant svarbiausiems naujiems prioritetams. Komisija pirmiausia siūlo skirti daugiau išteklių alternatyviam ginčų sprendimui ir kitose šalyse apsiperkančių vartotojų konsultavimo pajėgumų stiprinimui.

3. ĮGYVENDINIMAS

Sveikatos ir vartotojų apsaugos biudžetas vykdomas per tiesioginį ar netiesioginį centralizuotą valdymą. Didžioji maisto ir pašarų biudžeto dalis vykdoma remiantis centriniu tiesioginiu valdymu, t. y. valstybių narių institucijoms mokamos subsidijos.

2004 m. Komisija įsteigė Sveikatos ir vartotojų reikalų vykdomąją agentūrą, kuri administruoja Visuomenės sveikatos programą. 2008 m. agentūros įgaliojimai išplėsti ir įtrauktas Vartotojų programos įgyvendinimas ir mokymo priemonės maisto saugos srityje, kurios finansuojamos iš maisto ir pašarų biudžeto. Šioje srityje veikia įvairių kitų reguliavimo agentūrų: Bendrijos augalų veislių tarnyba, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras, Europos maisto saugos tarnyba, Europos vaistų agentūra. Bendrijos augalų veislių tarnybos

veikla finansuojama iš surenkamų rinkliavų. Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras ir Europos maisto saugos tarnyba finansuojami metinėmis biudžeto dotacijomis, o Europos vaistų agentūra finansuojama biudžeto dotacija ir privačiojo sektoriaus rinkliavomis. Šios įstaigos įgyvendins naujas programas jų kompetencijos srityse.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas, iš kurio	2,75 mlrd. EUR
• Maisto sauga	2,2 mlrd. EUR
• Programa „Sveikata augimui skatinti“	396 mln. EUR
• Vartotojų programa	175 mln. EUR

VIDAUS REIKALAI

1. POLITIKOS TIKSLAI

Europos Sąjungos vidaus reikalų politikos tikslas – sukurti vidaus sienų neturinčią erdvę, į kurią žmonės galėtų patekti, kurioje jie galėtų nevaržomai judėti, gyventi ir dirbti, žinodami, kad jų teisių visiškai paisoma ir kad užtikrintas jų saugumas.

ES tenka svarbus vaidmuo šalinant sunkių ir organizuotų nusikaltimų, elektroninių nusikaltimų ir terorizmo grėsmes, užtikrinant veiksmingą ES išorės sienų valdymą ir nedelsiant reaguojant į kylančias žmogaus sukeltas krizes arba gaivalines nelaimes. Globalizacijos sąlygomis, kai grėsmių vis daugėja ir jos nepaiso valstybinių sienų, nė viena valstybė narė negali veiksmingai nuo jų apsiginti pati. Būtinai nuoseklus ir visapusiškas Europos atsakas, kad įvairių valstybių ir jurisdikcijų teisėsaugos institucijos galėtų veiksmingai bendradarbiauti.

Bendradarbiavimas ir solidarumas ES lygmeniu jau davė akivaizdžių rezultatų kuriant atviresnę ir saugesnę Europą. ES ir toliau turės spręsti sudėtingus uždavinius ir, be kita ko, atsižvelgti į senėjančią visuomenę ir mažėjančią darbo jėgą. Į ateitį orientuota teisėtos imigracijos ir integracijos politika – svarbiausia didinant ES konkurencingumą ir socialinę sanglaudą, turtinant mūsų visuomenę ir teikiant visiems vienodas galimybes. Būtina spręsti neteisėtos migracijos problemą ir kovoti su prekyba žmonėmis ir kitomis įvairiomis šiuolaikinės vergijos formomis. Kartu ES turi toliau solidarčiai palaikyti asmenis, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga. Šios srities prioritetas – užbaigti kurti saugesnę ir veiksmingesnę bendrą Europos prieglobsčio sistemą, atspindinčią mūsų vertybes.

ES biudžeto lėšų panaudojimas šioje srityje gali duoti tikros papildomos naudos. ES finansavimas yra apčiuopiamas solidarumo ir dalijimosi atsakomybe, būtinų sprendžiant mūsų bendrus uždavinius, ženklas. Pavyzdžiui, ES išorės sienų kontrolė yra pagrindinė laisvo judėjimo sąlyga ir šią funkciją kai kurios valstybės narės atlieka visos ES vardu ir jos labui. Tačiau kai padėtis prie valstybės narės sienų tampa labai sudėtinga, ES turėtų turėti galimybę suteikti tinkamą pagalbą. Lygiai taip pat tinkama finansinė ES parama turėtų būti skiriama toms valstybėms narėms, kurios dėl geografinės padėties patiria neproporcingų su migrantų srautais susijusių išlaidų.

ES finansavimas taip pat galėtų padėti skatinti efektyvumą – būtų sutelkiami išteklių ir stiprinamas praktinis valstybių narių tarpusavio ir su trečiosiomis šalimis bendradarbiavimas. Tai itin svarbu vidaus saugumo srityje, kurioje teikiant finansinę paramą bendriems veiksams, pvz., jungtinėms tyrimo grupėms, stiprinamas policijos, muitinės, pasieniečių ir teisminių institucijų tarpusavio bendradarbiavimas.

Parama turėtų būti teikiama ne tik vidaus reikalų politikos su vidaus aspektais susijusiems veiksams – pakankamas ES finansavimas turėtų būti numatytas ir vidaus reikalų politikos išorės matmeniui stiprinti visiškai atsižvelgiant į ES išorės veiksmus; pvz., galėtų būti teikiama parama readmisijos susitarimų ir partnerystės judumo srityje įgyvendinimui remti, padedant trečiosioms šalims plėtoti sienų stebėjimo pajėgumus arba remiant kovą su tarptautiniais nusikaltėlių tinklais, prekyba žmonėmis ir ginklų bei narkotikų kontrabanda.

2. PRIEMONĖS

Komisija siūlo paprastinti šios srities ES finansavimo struktūrą ir finansinių programų skaičių sumažinti iki dviejų:

- **Migracijos ir prieglobsčio fondas**, iš kurio bus remiami su prieglobsčiu, migracija, trečiųjų šalių piliečių integracija ir gražinimu susiję veiksmai;
- **Vidaus saugumo fondas**, kurio lėšomis bus remiamos išorės sienų ir vidaus saugumo srities iniciatyvos.

Abiems fondams turėtų būti būdingas **ryškus išorės matmuo**, kad būtų užtikrinta, jog ES, palaikydama ryšius su trečiosiomis šalimis, galėtų įgyvendinti vidaus reikalų politikos prioritetus ir ginti ES interesus. Finansinė parama bus skiriama siekiant užtikrinti finansavimo teritorinį tęstinumą, veiksmus pradėdant ES ir juos tęsiant trečiojoje šalyje. Tokių veiksmų pavyzdžiai: pabėgėlių perkėlimas, readmisijos susitarimai, regioninės apsaugos programos, kova su neteisėta migracija, sienų valdymo stiprinimas ir policijos bendradarbiavimas, pvz., su kolegomis kaimyninėse šalyse.

Taikant šias priemones taip pat bus galima **sparčiai reaguoti nepaprastųjų padėčių atveju**, nes fondai parengti taip, kad ES galėtų tinkamai veikti sparčiai kintančiose situacijose.

3. ĮGYVENDINIMAS

Sumažinus programų ir atitinkamų jų įgyvendinimo taisyklių skaičių, procedūros bus paprastesnės ir suinteresuotiesiems subjektams bus paprasčiau suprasti taisyklės.

Tam tikrais atvejais nuo tiesioginio valdymo perėjus prie pasidalijamojo valdymo, bus galima sumažinti nereikalingą biurokratinę naštą. Tiesioginis valdymas toliau bus taikomas specialioms tarptautiniams arba itin inovatyviems projektams ir nevalstybiniams dalyviams remti, taip pat populiarinant renginius ir tyrimus. Lankstūs reagavimo į kritines situacijas mechanizmai ir išorės matmuo ir toliau bus valdomi tiesiogiai.

Kalbant apie pasidalijamąjį lėšų valdymą, vietoje metinių programų siūloma pereiti prie į rezultatus orientuoto daugiamečio programavimo. Taip daugiau dėmesio bus skiriama tikslams ir rezultatams, mažinamas visų suinteresuotųjų subjektų darbo krūvis, trumpinamas nacionalinėms programoms tvirtinti reikalingas laikas ir todėl paspartinamas lėšų panaudojimas.

ES veiklą šioje srityje remia įvairios agentūros, įskaitant Europolą, FRONTEX, Europos prieglobsčio paramos biurą, Europos policijos koledžą, Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centrą ir IT agentūrą. Galima ir būtina didinti Komisijos ir agentūrų veiklos sinergiją ir nuoseklumą, kad būtų užtikrinta, jog agentūros veiksmingai remia praktinį valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą.

Didelė dalis šios srities biudžeto skiriama didelės apimties IT sistemoms, pvz., SIS II ir VIS. Šios sistemos ES duoda didelės papildomos naudos. Jas šiuo metu valdo Komisija, tačiau sistemų valdymas laipsniškai bus perduotas būsimai IT agentūrai, kuri veiklą pradės 2012 m. IT agentūra ateityje bus atsakinga už šios srities IT sistemų kūrimą ir valdymą.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas, iš kurio	8,23 mlrd. EUR
• Migracijos ir prieglobsčio fondas	3,4 mlrd. EUR
• Vidaus saugumo fondas	4,1 mlrd. EUR
• IT sistemos	730 mln. EUR

INFRASTRUKTŪRA – EUROPOS INFRASTRUKTŪROS TINKLŲ PRIEMONĖ

1. POLITIKOS TIKSLAI

Europos ekonomikos ateičiai užtikrinti reikalingi pažangūs, tvarūs ir visiškai tarpusavyje susieti transporto, energetikos ir skaitmeniniai tinklai. Jie yra būtini siekiant užbaigti kurti Europos bendrąją rinką. Jie taip pat padės siekti ES tvaraus augimo tikslo, nustatyto strategijoje „Europa 2020“ ir ES plataus užmojo „20–20–20“ tikslų energetikos ir klimato politikos srityse¹⁶.

Nors didžiausias vaidmuo kuriant reikiamas infrastruktūras pagal tinkamus investicijų ir kainodaros mechanizmus numatomas rinkai, be tinkamos valstybės intervencijos (įskaitant iš ES biudžeto) kai kurių investicijų į infrastruktūrą nebus arba jos bus atidėtos gerokai vėlesniam laikui po 2020 m. termino.

Energetikos sektoriuje 2010 m. Komisija nustatė prioritetinius elektros (keturis), dujų (tris) ir naftos transportavimo koridorius. Apskaičiuota, kad iki 2020 m. dujotiekiams ir elektros tinklams reikės apie 200 mlrd. EUR investicijų. 100 mlrd. EUR šių bendrų investicijų turėtų būti gauta iš rinkos be valstybės pagalbos, o kitiems 100 mlrd. EUR gauti bus reikalingi valstybės veiksmai reikiamam privačiam kapitalui pritraukti.

Transporto sektoriuje infrastruktūra turi būti planuojama taip, kad kuo labiau būtų padidintas teigiamas poveikis ekonomikos augimui ir kuo labiau sumažintas poveikis aplinkai. Transporto infrastruktūra ES rytinėje ir vakarinėse dalyse nevienodai išvystyta, todėl ją reikia suvienodinti. Europai reikalingas visą Europą apimantis **pagrindinis tinklas**, sudarytas iš koridorių, kuriais efektyviai ir mažai teršiant aplinką būtų pervežami kroviniai ir keleiviai, kuo labiau išnaudojant esamą infrastruktūrą, sukuriant trūkstamas grandis, mažinant kliūtis ir naudojant efektyvesnes daugiarašio transporto paslaugas. Parama šiam pagrindiniam tinklui bus teikiama pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę ir ją papildys visapusiškas nacionalinių infrastruktūrų tinklas (kuriam parama gali būti teikiama iš ES struktūrinių fondų). Šis pagrindinis tinklas bus sukurtas naudojant visai Europai taikomą planavimo metodiką. Visapusiškas tinklas būtų paremtas dabartiniu TEN-T ir apimtų esamą ir planuojamą valstybių narių infrastruktūrą, taip pat išlaikant esamus išteklius. Apskaičiuota, kad 2010–2030 m. ES infrastruktūrai vystyti, kad ji atitiktų transporto poreikius, reikės daugiau kaip 1,5 trilijono EUR investicijų. TEN-T tinklo kūrimui užbaigti iki 2020 m. reikės apie 500 mlrd. EUR, iš kurių 250 mlrd. EUR būtų skiriama pagrindinėms kliūtims pašalinti.

Skaitmeniniai tinklai, tiek fiziniai, tiek grindžiami paslaugomis, atlieka itin svarbų vaidmenį skatinant pažangų augimą. Pagal Skaitmeninę darbotvarkę kiekvienam europiečiui iki 2013 m. turi būti užtikrinta bazinio plačiajuosčio ryšio prieiga, o iki 2020 m. – sparčiojo ir itin spartaus plačiajuosčio ryšio prieiga. 2010 m. rugsėjo mėn. Komisija nustatė žingsnius, kurių ji ir valstybės narės gali imtis, kad paskatintų 180–270 mlrd. EUR investicijas, reikalingas, kad spartusis plačiajuostis ryšys būtų prieinamas visiems namų ūkiams. Tikslinga valstybės intervencija yra reikalinga suteikti paskatų privačioms investicijoms, kai rinka veikia silpnai. Modernizuojamoje Europoje bendros skaitmeninių paslaugų struktūros turėtų paremti vis

¹⁶ 20 % sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, siekti, kad 20 % visos Europos Sąjungoje sunaudojamos energijos būtų energija iš atsinaujinančiųjų šaltinių, ir iki 2020 m. 20 % padidinti energijos vartojimo efektyvumą.

judesnius piliečius, padėti kurti bendrą skaitmeninę rinką, skatinti tarpvalstybinių paslaugų teikimą ir mažinti įmonių, visų pirma MVL, kurios ieško galimybių augti už savo valstybės rinkos, sandorių išlaidas.

2. PRIEMONĖS

Išlaidų kategorijoje, kuri apima visus ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą remiančius veiksmus, Komisija siūlo sukurti Europos infrastruktūros tinklų priemonę, siekdama skatinti pagrindinio transporto tinklo ir prioritetinių energetikos koridorių bei skaitmeninės infrastruktūros, kuri būtina ES tvariam ateities konkurencingumui, kūrimo užbaigimą. Ja bus remiamos europinės ir bendrosios rinkos masto infrastruktūros, teikiant ES paramą prioritetiniams tinklams, kurie turi būti įgyvendinti iki 2020 m., taip pat tose srityse, kuriose Europos veiksmas reikalingiausi. Atsižvelgiant į tai, kad tinklai tampa vis sudėtingesni, veiksmingas koordinavimas, kuriuo būtų sumažintos išlaidos visiems piliečiams, įmanomas tik Europos lygmeniu.

Be to, reikia sukurti privačioms investicijoms palankią aplinką ir parengti priemones, kurios būtų patrauklios specializuotiems investuotojams į infrastruktūrą. Valstybės narės ir Europos Sąjunga turi nustatyti sąlygas privačioms investicijoms skatinti ir sustiprinti savo pačių pastangas, nepaisydamos finansinių sunkumų (taip pat būtent dėl jų), su kuriais susiduria visos valstybės institucijos. Kad būtų kuo veiksmingesnės, tokios priemonės turi apimti įvairius sektorius ir įvairias šalis, siekiant padidinti jų įvairovę ir taip sumažinti riziką. Tai gali būti pasiekta tik Europos lygmeniu ir remiantis gerai nustatytais koridoriais ir tikslinėmis investicijų sritimis. Pritraukus lėšų ilgalaikėms augimą skatinančioms investicijoms būtų stimuliuojama ekonomika, kuriamos darbo vietos, skatinamas vartojimas ir paremti tikslai, dėl kurių bendrai sutarta pagal strategiją „Europa 2020“.

Pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę bus remiami visą Europą apimantys projektai, kuriuose taikant koordinuotą ir optimalų metodą būtų sumažintos bendros išlaidos arba būtų sprendžiamas nevienodos gražos klausimas. Be to, bendrai sukurtos finansinės priemonės padėtų pritraukti ES ir ne ES privačiojo sektoriaus lėšas. Taigi, projektų finansavimu būtų papildytas ir pagerintas ES lėšų panaudojimas. Pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę taip pat būtų išnaudota sąveika sunkiojoje infrastruktūroje (pavyzdžiui, bendrai įgyvendinant dideles transporto ir energetikos tarpvalstybines jungtis) ir panaudojant pažangias informacines technologijas transporto ir energetikos infrastruktūroje.

3. ĮGYVENDINIMAS

Infrastruktūros priemonei 2014–2020 m. laikotarpiu numatyta bendra 40 mlrd. EUR suma. Iš jos specifinis finansavimas bus skirtas energetikos, transporto ir skaitmeniniams tinklams. Priemonę centralizuotai valdys Komisija, padedama vykdomosios agentūros (kaip antai dabartinės TEN-T vykdomosios agentūros) ir finansų tarpininkų. Faktinį techninio projektų įgyvendinimo vietoje darbą atliks projektų rėmėjai (pvz., pagal viešojo pirkimo sutartis arba konkursus). Priemonę papildys 10 mlrd. EUR, Sanglaudos fonde numatytų susijusioms investicijoms į transportą.

Priklausomai nuo sektoriaus, geografinės padėties ir projekto rūšies, bus taikomos skirtingos bendro finansavimo normos, siekiant suderinti poreikį padidinti projekto poveikį ir smarkiai paspartinti jo įgyvendinimą. Maksimalios bendro finansavimo normos bus moduluojamos

remiantis kiekvieno projekto ekonomiškumo analize, biudžeto ištekliais ir būtinybe padidinti ES finansavimo poveikį. Minėtuose trijuose sektoriuose taikomo bendro finansavimo norma labai priklauso nuo susijusių šalių ekonomikos ir (arba) išsivystymo lygio¹⁷. Konkrečiai energetikos sektoriaus atveju iš Europos ekonomikos atkūrimo plano (EEAP) matyti, kad reikalinga didesnė bendro finansavimo norma, siekiant skatinti projektus, kuriais didinamas tiekimo saugumas¹⁸.

Europos infrastruktūros tinklų priemonė sujungs rinka grindžiamas priemonės ir ES tiesioginę paramą, siekiant optimizuoti finansavimo poveikį. Didelis naujoviškų finansinių priemonių poveikis (pvz., kuris obligacijomis finansuojamų projektų atveju galėtų siekti net 1:25 santykį) ir sėkmingas tiesioginės ES paramos įsisavinimas (kaip rodo EEAP ar TEN-T programos įgyvendinimo patirtis) daug prisidėtų prie rizikos mažinimo ir palengvintų galimybes gauti kapitalo esant dideliems investicijų poreikiams.

Visos Europos pagrindinių prioritetinių tinklų poreikiai nustatyti Komisijos peržiūrėtose TEN-T gairėse (kurios turėtų būti priimtos 2011 m. rugsėjo mėn.), Europos Vadovų Tarybos 2011 m. vasario 4 d. patvirtintame Energetikos infrastruktūros dokumentų rinkinyje (COM(2010) 677) ir Europos skaitmeninėje darbotvarkėje (COM(2010) 245).

Siūlomas finansuotųjų jungčių sąrašas pateikiamas priede.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Europos infrastruktūros tinklų priemonė, iš kurios	40 mlrd. EUR
• Energetikos tinklai	9,1 mlrd. EUR
• Transporto tinklai	21,7 mlrd. EUR
• IRT / skaitmeniniai tinklai	9,2 mlrd. EUR
• Sanglaudos fondo transporto infrastruktūroms numatytos sumos	10 mlrd. EUR
• Iš viso	50 mlrd. EUR

¹⁷ Su transporto susijusiuose projektuose bendro finansavimo normos priklausys nuo turimų projekto finansavimo lėšų. Didesnės bendro finansavimo normos bus numatytos tarpvalstybiniais projektams. Konvergencijos regionuose bendro finansavimo normos bus paremtos bendro finansavimo normomis investicijoms, teikiamoms pagal naujus Sanglaudos ir struktūrinių fondų reglamentus.

¹⁸ Remiantis patirtimi, įgyta įgyvendinant Europos ekonomikos atkūrimo programą, apskaičiuota, kad paprastai gali būti reikalinga iki 30 % bendro finansavimo, siekiant priimti galutinį finansavimo sprendimą įgyvendinant sudėtingus tarpvalstybinius projektus. Tais atvejais, kai projektas komerciškai neperspektyvus, tačiau juo siekiama padidinti tiekimo saugumą ar panaikinti vienos ar kitos valstybės narės izoliaciją, būtina bendro finansavimo norma gali būti dar didesnė (iki 80 %).

Preliminarus Europos judumo koridorių ir pagrindinio transporto tinklo projektų sąrašas

Horizontalieji prioritetai

Naujoviškas paslaugos	valdymas	ir	<i>Bendras Europos dangus – SESAR</i>
Naujoviškas paslaugos	valdymas	ir	<i>Kelių, geležinkelių ir vidaus vandens kelių eismo valdymo sistemos (ITS, ERTMS ir RIS)</i>
Naujoviškas paslaugos	valdymas	ir	<i>Pagrindinis uostų ir oro uostų tinklas</i>

Europos koridoriai

TEN-T pagrindinio koridorių tinklo projektai	Iki 2020 m. finansuotinos atkarpos	Transporto rūšis	Pagrindiniai terminai
1. Baltijos – Adrijos koridorius - Helsinkis – Talinas – Ryga – Kaunas – Varšuva – Katovicai - Gdynė – Katovicai - Katovicai – Ostrava – Brno – Viena - Katovicai – Žilina – Bratislava – Viena - Viena – Gracas – Udinė (įskaitant Koralma) – Venecija - Gracas – Mariboras – Liubliana – Triestas / Koperis – Venecija - Venecija – Bolonija - Ravena	Talinas – Ryga – Kaunas – Varšuva	Daugiarūšis	galimybių studija užbaigta, esamos linijos modernizavimą planuojama baigti iki 2015 m., naujos linijos darbus planuojama pradėti iki 2020 m.
	Daugiarūšio transporto jungtis Gdynė – Katovicai	Daugiarūšis	vykdomas 160 km/val. atkarpos modernizavimas
	Katovicai – Ostrava – Brno ir Katovicai – Žilina – Bratislava	Geležinkelis	vykdomas modernizavimas
	Geležinkelio jungtis Bratislava – Vienos oro uostas – Viena	Geležinkelis	įrengiama oro uosto jungtis
	Geležinkelio jungtis	Geležinkelis	atliekami išsamūs tyrimai dėl

	Viena – Gracas – Klagenfurtas (Zemeringas, Koralmas)		Zemeringo, iki 2024 m. vykdomi įrengimo darbai Koralme
	Geležinkelio jungtis Klagenfurtas – Udinė (Pontebana)	Geležinkelis	planuojama įdiegti eismo valdymo sistemas
	Geležinkelio jungtis Gracas – Mariboras	Geležinkelis	planuojama užbaigti po 2020 m.
	Geležinkelio jungtis Mariboras – Liubliana – Triestas	Geležinkelis	atliekami tyrimai ir vykdomas dalinis modernizavimas
	Koperio geležinkelio jungtis	Geležinkelis	vykdomas modernizavimas
	Venecija – Bolonija – Ravena	Geležinkelis	planuojama įdiegti eismo valdymo sistemas, modernizuojama modalinė jungtis

2. Varšuvos – Berlyno – Amsterdamo koridorius - Amsterdamas (Roterdamas) – Hanoveris – Berlynas – Poznanė – Varšuva			
	Daugiarūšio transporto jungtis Varšuva – Poznanė – Vokietijos pasienis	Daugiarūšis	vykdomas kelių ir geležinkelių modernizavimas, atliekami greitojo geležinkelio tyrimai
	Geležinkelio jungtis Lenkijos pasienis – Berlynas – Hanoveris – Amsterdamas	Geležinkelis	atliekami tyrimai, planuojama įdiegti eismo valdymo sistemas
	Amsterdamo šliuzai	Vidaus vandens keliai	atliekami tyrimai

3. Viduržemio jūros koridorius - Alchisirasas – Madridas – Taragona - Valensija – Taragona - Taragona – Barselona – Perpinjanas – Lionas – Turinas – Milanas - Milanas – Venecija – Liubliana – Budapeštas – Ukrainos pasienis			
--	--	--	--

Geležinkelio jungtis Alchisirasas – Madridas	Geležinkelis	atliekami tyrimai, darbus planuojama pradėti iki 2015 m. ir baigti 2020 m.
Geležinkelio jungtis Valensija - Taragona - Barselona	Geležinkelis	įrengimo darbai bus vykdomi 2014–2020 m.
Barselona – Perpinjanas	Geležinkelis	vykdomi darbai, darbai bus baigti iki 2015 m.
Tiesioginė geležinkelio jungtis Perpinjanas – Monpeljė	Geležinkelis	aplinkkelį Nimas – Monpeljė planuojama atidaryti 2017 m. Monpeljė – Perpinjanas – 2020 m.
Geležinkelio jungtis Lionas – Turinas	Geležinkelis	darbus planuojama baigti 2025 m.
Milanas – Breša	Geležinkelis	vykdomas modernizavimas
Breša – Venecija - Triestas	Geležinkelis	darbus keliose atkarpose planuojama pradėti prieš 2014 m.
Triestas – Divača	Geležinkelis	atliekami tyrimai ir vykdomas dalinis modernizavimas
Mariboras – Budapeštas – Zahonis	Geležinkelis	vykdomi darbai

4. Hamburgo – Rostoko – Konstacos – Burgaso – Pirėjaus – Lefkosijos koridorius - Hamburgas – Berlynas - Rostokas – Berlynas - Berlynas – Praha – Brno – Bratislava – Budapeštas – Aradas - Aradas – Bukareštas – Konstanca - Aradas – Timišoara – Sofija – Burgasas - Sofija – Salonikai – Pirėjas – Lefkosija			
	Hamburgas - Berlynas ir Rostokas – Berlynas - Dresdenas		planuojama įdiegti eismo valdymo sistemas
	Dresdenas – Praha		planuojama įdiegti eismo valdymo sistemas, atliekami greitojo geležinkelio tyrimai
	Dečino šliuzai	Vidaus vandens	atliekami tyrimai

	keliai	
Daugiarūšio transporto jungtis Bratislava – Budapeštas (įskaitant Budapešto žiedą)	Daugiarūšis	vykdomi darbai
Daugiarūšio transporto jungtis Budapeštas – Bukareštas – Konstanca, Aradas – Timišoara – Kalafatas	Daugiarūšis	modernizavimas Vengrijoje beveik baigtas, Rumunijoje – vykdomas
Daugiarūšio transporto jungtis Kalafatas - Sofija - Burgasas Sofija – Salonikai	Daugiarūšis	atliekami tyrimai dėl atkarpos Kalafatas – Sofija- Salonikai, vykdomas atkarpos Sofija – Burgasas modernizavimas
Uostų investicijos ir daugiarūšio transporto jungtys Kipre	Daugiarūšis	planuojama įdiegti eismo valdymo sistemas, modernizuojama modalinė jungtis

5. Helsinkio – Valetos koridorius - Helsinkis – Turku – Stokholmas – Malmė – Kopenhaga – Hamburgas (įskaitant Fėmarną) - Hamburgas – Hanoveris – Niurnbergas – Miunchenas – Verona (įskaitant Brenerio pagrindinį tunelį) – Bolonija – Roma – Neapolis – Baris – Valeta			
	Helsinkis - Turku	Daugiarūšis	vykdomi darbai
	Stokholmas - Malmė (Šiaurės trikampis)	Daugiarūšis	vykdomi darbai
	Tik Fėmarnas	Daugiarūšis	atliekami tyrimai, įrengimo darbai Fėmarne bus vykdomi 2014–2020 m.
	daugiarūšio transporto jungtis Kopenhaga – Hamburgas per Fėmarną: privažiuojamieji keliai	Daugiarūšis	privažiuojamuosius kelius Danijoje planuojama užbaigti iki 2020 m., privažiuojamuosius kelius Vokietijoje planuojama užbaigti dviem etapais (2020–2027 m.)
	Geležinkelio Hamburgas – Miunchenas spūstis	Geležinkelis	planuojama užbaigti maždaug 2017 m.
	Miunchenas – Verglis: privažiavimas prie	Geležinkelis	pradėti tyrimai

	Brenerio pagrindinio tunelio ir tarpvalstybinės atkarpos		
	Brenerio pagrindinis tunelis	Geležinkelis	pagrindinio tunelio darbų laikotarpis – 2010–2024 m.
	Brenerio pagrindinio tunelio privažiuojamieji keliai į Veroną	Geležinkelis	atliekami tyrimai
	Verona - Bolonija - Roma - Neapolis	Geležinkelis	modalinės jungties modernizavimas
	Neapolis - Baris - Valeta	Geležinkelis	atliekami tyrimai
	Uostų investicijos ir daugiarušio transporto jungtys Maltoje	Daugiarušis	planuojama įdiegti eismo valdymo sistemas, modernizuojama modalinė jungtis

6. Genujos – Roterdamo koridorius			
- Genuja – Milanai/Novara – Bazelis – Manheimas – Kelnas - Kelnas – Diuseldorfas – Roterdamas - Kelnas – Lježas – Briuselis– Zebriugė			
	Terzo Valico - Milanai/Novara – Genuja	Geležinkelis	atliekami tyrimai ir vykdomi darbai
	Geležinkelio jungtis Karlsruhė – Bazelis	Geležinkelis	darbus planuojama užbaigti iki 2020 m. pabaigos
	Geležinkelio jungtis Frankfurtas – Manheimas	Geležinkelis	atliekami tyrimai
	Geležinkelio jungtis Roterdamas – Oberhauzenas	Geležinkelis	darbus planuojama užbaigti iki 2017 m.
	Jūriniai šliuzai Zebriugėje	Jūrų transportas	atliekami tyrimai

7. Atlanto koridorius			
- Sinesas / Lisabona – Madridas – Valjadolidas - Lisabona – Aveiras – Portas - Aveiras – Valjadolidas – Vitorija – Bordo – Paryžius			
	Greitasis geležinkelis Sinesas/Lisabona – Madridas	Geležinkelis	atliekami tyrimai ir vykdomi darbai, modernizuojama modalinė jungtis

	Greitasis geležinkelis Portas – Lisabona	Geležinkelis	atliekami tyrimai
	Geležinkelio jungtis Aveiras – Ispanija	Geležinkelis	vykdomi tarpvalstybiniai darbai
	Geležinkelio jungtis Bergara - San Sebastianas - Bajona	Geležinkelis	Ispanijoje darbus planuojama užbaigti iki 2016 m., Prancūzijoje – iki 2020 m.
	Bajona – Bordo	Geležinkelis	rengiamos viešos konsultacijos

8. Dublino – Londono – Paryžiaus – Briuselio koridorius - Belfastas – Dublinas - Dublinas – Holihedas - Holihedas – Birmingamas – Londonas – Lilis – Briuselis - Lilis – Paryžius (įskaitant Senos kanalas – Šeldė)			
	Geležinkelio jungtis Dublinas – Belfastas	Geležinkelis	darbai bus vykdomi iki 2018 m.
	Daugiarūšio transporto jungtys Anglijoje (įskaitant 2-ąją greitojo geležinkelio liniją)	Daugiarūšis	planuojama užbaigti iki 2025 m.
	Senos kanalas – Šeldė	Vidaus vandens keliai	projektas užbaigtas, pradėtas konkurencinis dialogas, visas projektas bus baigtas iki 2018 m.
	Vidaus vandens kelių modernizavimas Valonijoje	Vidaus vandens keliai	atliekami tyrimai

9. Antverpeno – Liono – Bazelio koridorius - Roterdamas – Antverpenas – Briuselis – Liuksemburgas - Liuksemburgas – Dižonas – Lionas - Liuksemburgas – Strasbūras – Bazelis			
	Maso vandens kelių modernizavimas	Vidaus vandens keliai	planuojama užbaigti iki 2015 m.

Šliužų modernizavimas Ternezone Vidaus vandens atliekami tyrimai

		keliai	
Jūriniai šliuzai Antverpene	Jūrų transportas		atliekami tyrimai
<i>Eurocaprail</i>	Geležinkelis		vykdomi darbai
Geležinkelio jungtis Liuksemburgas – Dižonas - Lionas (grietasis traukinys Reinas – Rona)	Geležinkelis		atliekami tyrimai
Sonos kanalas – Mozelis Strasbūras – Miulūzas – Bazelis	Vidaus vandens keliai Daugiarūšis		atliekami tyrimai atliekami tyrimai ir vykdomas modernizavimas

10. Senos – Dunojaus koridorius - Havras – Paryžius – Strasbūras – Štutgartas – Miunchenas – Viena			
	Greitojo geležinkelio jungtis Havras – Paryžius	Geležinkelis	atliekami tyrimai
	Geležinkelio jungtis Paryžius – Strasbūras: 2- asis <i>LGV Est</i> etapas	Geležinkelis	planuojama užbaigti iki 2016 m.
	Geležinkelio jungtis Strasbūras – Kėlis – Apenvejeris	Geležinkelis	planuojama užbaigti iki 2016 m.
	Karlsruhė – Štutgartas – Miunchenas	Geležinkelis	atliekami tyrimai ir vykdomi darbai
	Geležinkelio jungtis Miunchenas – Zalcburgas	Geležinkelis	atliekami tyrimai ir vykdomi darbai
	Geležinkelio jungtis Velsas – Viena	Geležinkelis	planuojama užbaigti iki 2017 m.
	Dunojaus vandens kelių modernizavimas	Vidaus vandens keliai	atliekami tyrimai ir vykdomi darbai

Kitos pagrindinio tinklo atkarpos

Tarpvalstybinė	Geležinkelio jungtis Sofija – Plovdivas – Stambulas	Geležinkelis	vykdomas modernizavimas
Tarpvalstybinė	Kelio jungtis Sofija – Bukareštas per Rusę	Kelias	atliekami tyrimai
Tarpvalstybinė	Kelio ir geležinkelio jungtis Sofija – Skopjė	Daugiarūšis	atliekami tyrimai

Tarpvalstybinė	Kelio ir geležinkelio jungtis Timišoara – Belgradas	Daugiarūšis	atliekami tyrimai
Tarpvalstybinė	Geležinkelio jungtis Niurnbergas – Praha	Geležinkelis	atliekami tyrimai ir vykdomi darbai
Tarpvalstybinė	Kelio ir geležinkelio jungtis Vroclavas – Dresdenas	Daugiarūšis	vykdomas modernizavimas
Tarpvalstybinė	Daugiarūšio transporto jungtis Niurnbergas – Lincas	Daugiarūšis	vykdomi darbai
Transporto spūstis	Kelių tinklas Šiaurės Vakarų Ispanijoje ir Portugalijoje	Geležinkelis	vykdomi darbai
Transporto spūstis	Geležinkelio jungtis Frankfurtas – Fulda – Erfurtas – Berlynas	Geležinkelis	atliekami tyrimai
Transporto spūstis	Halė – Leipcigas – Niurnbergas	Geležinkelis	vykdomi darbai, planuojama užbaigti iki 2017 m.
Transporto spūstis	HSL Provansas – Žydrasis krantas	Geležinkelis	atliekami tyrimai
Transporto spūstis	<i>Egnathia</i> geležinkelis (Graikija)	Geležinkelis	atliekami tyrimai
Transporto spūstis	Vidaus vandens kelias Diunkerkas – Lilis	Vidaus vandens keliai	atliekami tyrimai
Transporto spūstis	Lygiagreti HSR linija Paryžius – Lionas	Geležinkelis	atliekami preliminarūs tyrimai
Kitos pagrindinio tinklo atkarpos	Pagrindinio tinklo greitosios jungtys Saragosa – Pamplona – Logronjas – Valjadolidas – La Korunja	Geležinkelis	vykdomi kai kurie darbai
Kitos pagrindinio tinklo atkarpos	Geležinkelio jungtis Šanonas – Korkas – Dublinas	Geležinkelis	atliekami tyrimai
Kitos pagrindinio tinklo atkarpos	Geležinkelio modernizavimas ir greitoji jungtis tarp Lenkijos miestų (įskaitant Varšuvą, Lodzę, Poznanę, Krokuvą)	Geležinkelis	atliekami tyrimai
Kitos pagrindinio tinklo atkarpos	Geležinkelio jungtis su Vilhelmshafenu ir Brėmerhafenu	Geležinkelis	atliekami tyrimai

Preliminarus prioritetinių energetikos koridorių sąrašas

Horizontalieji prioritetai

Pažangiųjų tinklų diegimas	<i>Investicijos į didelės apimties projektus, kuriais siekiama suderinti paklausą ir pasiūlą, pažangiojo tinklo technologijas diegiant didelių tarpvalstybinių regionų, kuriuose gaminama daug įvairių rūšių elektros energijos, auštos ir vidutinės įtampos elektros tinkluose.</i>
-----------------------------------	--

Europos elektros koridoriai

1. Elektros energijos tinklas Šiaurės jūrose	Iki 2020 m. įgyvendintinas tikslas	Susijusios šalys	Pagrindinės trumpalaikės kliūtys
	Integruotas elektros energijos tinklas Šiaurės jūrose, kuriuo prijungiami planuojami 40 GW atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir perduodami vartojimo centrams	BE, DE, DK, FR, IE, LU, NL, SE, UK (NO)	- optimalios tinklo technologijos, naudojant povandenines radialines arba ašines jungtis su sausuma ir T jungtis su jungiamosiomis linijomis Šiaurės jūroje, Airijos jūroje ir Lamanšo sąsiauryje - sausumos tinklų pajėgumų didinimas, siekiant tiekti elektros energiją pagrindiniams vartojimo centrams Šiaurės jūrų pakrančių valstybėse
			- geresnė prieiga prie vandens ir kitų saugyklų pajėgumų atsargoms kaupti ir pusiausvyrai palaikyti

2. Elektros tinklų jungiamosios linijos Pietvakarių Europoje	Jungiamosios linijos Pietvakarių regione tarp ES valstybių narių ir su Viduržemio jūros trečiosiomis šalimis	ES, FR, IT, MT, PT (CH, Šiaurės Afrikos šalys)	- jungiamosios linijos tarp Iberijos pusiasalio ir Prancūzijos
			- jungtys Vidurio Europoje
			- jungiamosios linijos tarp Italijos / Ispanijos ir Šiaurės Afrikos šalių, atsižvelgiant į ilgalaikį atsinaujinančiųjų energijos išteklių potencialą šiose šalyse

			- atitinkama jungtis tarp Maltos ir Italijos
--	--	--	--

3. Elektros tinklų jungtys Vidurio Rytų ir Pietryčių Europoje	Regioninių elektros tinklų pajėgumų didinimas šiaurės–pietų ir rytų–vakarų kryptimis, siekiant sukurti vidaus rinką ir jungiamosiomis linijomis bei vidinėmis linijomis integruoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius	AT, BG, CZ, DE, GR, HU, IT, PL, RO, SI, SK (AL, BA, FYROM, HR, ME, SP)	- vidaus tinklų pajėgumų didinimas Lenkijoje, Čekijoje, Rumunijoje, Slovakijoje, Kroatijoje ir Bulgarijoje, taip pat Austrijoje ir Vokietijoje šiaurės–pietų kryptimi
			- naujos jungiamosios linijos tarp Vokietijos ir Lenkijos, Slovakijos ir Vengrijos
			- perdavimo pajėgumų didinimas tarp Rumunijos, Bulgarijos ir Graikijos, be kita ko, su Energijos bendrijos sutarties šalimis - jungtys tarp Italijos ir Energijos bendrijos šalių (visų pirma Juodkalnijos, tačiau taip pat Albanijos ir Kroatijos)

4. Baltijos energijos rinkos elektros jungčių planas (BEMIP)	Trijų Baltijos valstybių atskirties panaikinimas ir jų sistemų nepriklausomumo nuo Rusijos elektros tinklo didinimas. Ilgainiui – sinchroninis prisijungimas prie Europos kontinentinės sistemos ENTSO-E	DE, DK, EE, FI, LT, LV, PL, SE (NO)	- elektros jungtys iš trijų Baltijos šalių į Švediją, Suomiją ir Lenkiją
			- atitinkamas vidaus elektros tinklo Baltijos valstybėse pajėgumų didinimas, visų pirma Latvijoje - papildoma jungiamoji linija tarp Latvijos ir Estijos, siekiant didesnio sistemos nepriklausomumo
			- elektros tinklo pajėgumų didinimas Lenkijos šiaurės rytuose, taip pat Lenkijos ir Lietuvos tarpvalstybinių pajėgumų didinimas, siekiant pasirengti sinchroniniam prisijungimui

Europos dujų koridoriai

<p>5. Pietinis dujų koridorius</p>	<p>Atidaryti ketvirtąjį dujų tiekimo koridorių į ES, kuriuo dujos būtų tiekiamos į Europą iš Kaspijos jūros ir Artimųjų Rytų telkinio (90,6 trilijono kubinių metrų išteklių)</p>	<p>Tiesiogiai: IT, EL, BG, RO, AT, HU</p> <p>Netiesiogiai: DE, CZ, PL, FR</p> <p>(AL, BA, FYROM, HR, ME, SP; Gruzija, Irakas, Kaspijos regiono šalys)</p>	<p>- dujotiekiai, kuriais būtų užtikrinta tiesioginė jungtis tarp ES teritorijos ir dujų telkiniais Kaspijos jūroje ir Artimuosiuose Rytuose</p> <p>- svarstomos įvairios galimybės ir įvairios dujotiekių konfigūracijos, įskaitant specialių dujotiekių per Turkijos teritoriją ir povandeninį dujotiekių Kaspijos jūroje ir Juodojoje jūroje (Turkmenistanas – Azerbaidžanas ir Gruzija – ES)</p>
<p>6. Šiaurės–pietų dujų koridorius Vakarų Europoje</p>	<p>Nauji šiaurės–pietų ašies jungiamieji vamzdynai Vakarų Europoje, kuriais siekiama sustiprinti Viduržemio jūros regiono jungtis su Šiaurės Vakarų dujų regionu, taigi, kurti Italijai ir Ispanijai alternatyvius tiekimo šaltinius ir didinti konkurenciją visame regione, suteikti galimybę naudotis ištekliais Afrikoje, Norvegijoje ir Rusijoje, taip pat didinti viso ES dujotiekių tinklo lankstumą</p>	<p>BE, CY, DE, ES, FR, IE, IT, LU, MT, NL, PT, UK</p> <p>(Šiaurės Afrikos šalys)</p>	<p>- papildomi jungiamieji pajėgumai tarp Iberijos pusiasalio ir Prancūzijos ir vidinių infrastruktūros kliūčių šalinimas</p> <p>- papildomi jungiamieji pajėgumai Italijos šiaurėje su Austrija ir pietuose – su Šiaurės Afrikos regionu</p> <p>- atitinkami LNG / CNG / dujotiekių sprendimai Kipre ir Maltoje</p> <p>- papildoma infrastruktūra siekiant didinti pajėgumus Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje (pvz., saugyklos / LNG)</p>
<p>7. Šiaurės–Pietų ašies dujotiekių jungtys Vidurio Rytų ir Pietryčių Europoje</p>	<p>Dujotiekių jungtys, kuriomis sujungiamas Baltijos jūros regionas su Adrijos ir Egėjo jūromis bei toliau su Juodąja jūra, siekiant padidinti tiekimo saugumą ir įvairinti tiekimo šaltinius</p>	<p>BG, HU, CZ, PL, RO, SK, AT, GR, SI</p> <p>(HR, Energijos)</p>	<p>- Šiaurės–Pietų ašies jungtys šalyse ir tarp jų, visų pirma dujotiekių Lenkijoje, Bulgarijoje ir Rumunijoje atnaujinimas arba naujų klojimas, jungtys tarp Lenkijos ir Slovakijos bei tarp Slovakijos ir Vengrijos;</p>

	<p>regione. Antruoju etapu šis integravimo procesas turės būti išplėstas, kad panaudojus tinkamus sujungimo pajėgumus į jį būtų įtrauktos Energijos bendrijos sutarties šalys.</p>	<p>bendrijos sutarties šalys)</p>	<p>- didesni tarpvalstybiniai pajėgumai arba tinkamos sąlygos abipusiems srautams tarp Lenkijos ir Čekijos, Lenkijos bei Vokietijos ir Rumunijos bei Vengrijos;</p> <p>- nauja dujų importo iš naujų šaltinių infrastruktūra ir tų šaltinių sujungimas su regioninių dujotiekių tinklu Šiaurėje ir Pietuose, nutiesiant naujus dujotiekius ir naudojantis SGD terminalais Lenkijoje, Kroatijoje ir Rumunijoje, kurie aptarnauja aplinkinį regioną.</p>
--	--	-----------------------------------	--

<p>8. Baltijos energijos rinkos (dujų) jungčių planas (BEMIP)</p>	<p>Nutraukiama trijų Baltijos šalių ir Suomijos izoliacija, užtikrinant, kad jos nepriklausytų nuo vieno tiekėjo, taip pat visame Baltijos jūros regione didinamas tiekimo saugumas, naudojant įvairesnius išteklius iš Norvegijos.</p>	<p>DK, EE, FI, LT, LV, PL, SE, DE</p> <p>(NO)</p>	<p>- jungtys tarp Suomijos ir Estijos, Lenkijos ir Lietuvos, taip pat regioninis SGD terminalas Rytų Baltijos regione;</p>
			<p>- vidaus sistemų atnaujinimas, kad jų pajėgumas būtų pakankamas dujų srautams laisvai judėti visomis kryptimis;</p> <p>- Vakarų Baltijos regione toliau plėtojamos galimybės sujungti Norvegijos ir Danijos sistemas, jungtis tarp Lenkijos ir Danijos, didesni abipusių srautų pajėgumai tarp Vokietijos ir Danijos.</p>

Preliminarus plačiajuosčio ryšio tikslinių sričių ir skaitmeninių paslaugų infrastruktūros europinių koridorių sąrašas

Horizontalieji prioritetai

Naujoviškas paslaugos valdymas ir	Parengus visos Europos plačiajuosčio ryšio infrastruktūros planą bus nuolatos atidžiai fiziškai stebimos esamos stotys ir rengiami su jomis susiję dokumentai, nagrinėjamos panaudos teisės, vertinamos galimybės atnaujinti esamą infrastruktūrą ir kt.
Naujoviškas paslaugos valdymas ir	Techninės pagalbos priemonės, įskaitant projekto bei investicijų planavimą ir galimybių studijas, kuriomis paremiamos investicinės priemonės ir finansiniai dokumentai.

Plačiajuosčio ryšio tikslinės sritys

Prioritetinių plačiajuosčio ryšio tikslinių sričių projektai	Iki 2020 m. finansuotinių tikslinių sričių aprašas	Svarba / pagrindiniai terminai
<p>1. Plačiajuosčio ryšio projektų rinkinio, kuriuo užtikrinama geografinė įvairovė, kūrimas, siekiant Europos skaitmeninės darbotvarkės tikslų</p>	<p>Plačiajuosčio ryšio projektų, vykdomų plačiajuosčio ryšio tikslinėse srityse, visų pirma priemiesčiuose, rinkinys, kuriuo užtikrinama geografinė įvairovė; šiuos projektus įgyvendinančios įmonės galės naudotis specialiomis finansinėmis priemonėmis, kurios sparčiau įgyvendinamos ir (arba) papildytos 1 mlrd. EUR finansiniu įnašu iš ES biudžeto.</p> <p>Tikėtina, kad šis finansinis įnašas pritrauks viešojo ir privačiojo sektorių lėšas, iš kurių bus galima finansuoti 6–15 mlrd. EUR bendrųjų investicijų į plačiajuosčio ryšį, priklausomai nuo pagrindinių investicijų finansavimo poreikio ir rizikos pobūdžio.</p> <p>Tikėtina, kad įgyvendinant pirmojo etapo plačiajuosčio ryšio tikslinių sričių projektus jau įsisteigusios telekomunikacijų bendrovės (seniai veikiantys ar kiti operatoriai) investuos tose srityse, kuriose didelį spaudimą daro kabelių bendrovės.</p>	<p>Su didesne plačiajuosčio ryšio sparta siejama didelė ekonominė ir socialinė nauda. Poveikis užimtumui pajuntamas vos tik pradėjus sparčiojo plačiajuosčio ryšio rengimo ir diegimo darbus.</p> <p>Vidutiniu laiku tiesioginis poveikis bus susijęs su didesniu IRT grindžiamų paslaugų (pvz., pažangiųjų tinklų, e. valdžios, naudos vartotojams sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje) ekonomiškumu.</p> <p>OECD tyrime nustatyta, kad plačiajuosčio ryšio skverbties rodikliams padidėjus 5 proc. punktais, darbo našumo augimo rodiklis didėja 0,07 proc. punkto. Ilguoju laikotarpiu numatomas ilgalaikis poveikis BVP.</p>

	<p>Tikimasi, kad kitas komunalines paslaugas (vandens tiekimo, nuotekų tvarkymas, elektros tiekimo) teikiančios įmonės savarankiškai arba bendradarbiaudamos su kitais operatoriais investuos į pasyviuosius plačiajuosčio ryšio tinklus.</p> <p>Keli operatoriai (dažnai veikiantys fiksuotojo ir judriojo ryšio rinkose) gali susitarti kartu statyti naujosios kartos infrastruktūrą. Paprastai su partneryste siejama rizika yra didesnė, nei tuo atveju, kai skolinasi viena įmonė.</p>	
--	--	--

Skaitmeninės infrastruktūros europiniai koridoriai

Prioritetinės infrastruktūros projektai	Iki 2020 m. finansuotinos paslaugų infrastruktūros aprašas	Svarba / pagrindiniai terminai
<p>1. Prieigos prie skaitmeninių Europos kultūros paveldo šaltinių suteikimas (<i>Europeana</i>)</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, leidžianti pasižvalgyti po skaitmeninius Europos muziejų, bibliotekų, archyvų išteklius, garso ir vaizdo medžiagos rinkinius.</p> <p>Ši infrastruktūra leidžia lengvai ir vienoje vietoje susipažinti su internete saugomu Europos kultūros turiniu ir Europos kultūros išteklius pavers ilgalaikiu skaitmeninės ekonomikos turtu; ji turės būti naudojama kartu su specialia teisių infrastruktūra ir tapti kūrybinės pramonės bei naujoviško pakartotinio kultūros medžiagos naudojimo platforma.</p> <p>Infrastruktūros pagrindas – <i>Europeana</i>, joje kaupiamos anksčiau nenaudotos kolekcijos iš visų valstybių narių.</p>	<p><i>Europeana</i> skatina prieigą prie žinių, kultūros įvairovės ir kūrybos darbų, ja siekiama supaprastinti kūrinių skaitmeninimą ir platinimą Europoje. 2010 m. gegužės mėn. Tarybos išvadose pritarta <i>Europeanos</i> stiprinimui.</p> <p>Kultūros ir kūrybinė pramonė – vienas dinamiškiausių Europos sektorių, kuris sudaro 3,3 % bendro ES BVP ir kuriame sukuriama 3 % visų darbo vietų. Didelis Europos kultūros paveldas sudaro tvirtą turinio sektoriaus pagrindą.</p> <p>Iki 2016 m. reikia sudaryti sąlygas susipažinti su visais valstybėms priklausančiais kultūros šedevrais. Nuo 2016 m. bus papildomas turinys ir teikiamos papildomos paslaugos.</p>

<p>2. Sąveiki saugi elektroninė atpažintis ir elektroninio tapatumo patvirtinimas visoje Europoje</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, leidžianti vykdyti elektroninę atpažintį (eID), įskaitant tapatumo patvirtinimą, visoje Europoje ir suteikianti piliečiams ir įmonėms bet kurioje valstybėje narėje, kurioje jie gyvena ar yra įsikūrę arba į kurią keliauja, prieigą prie skaitmeninių paslaugų.</p> <p>Elektroninės atpažinties ir elektroninio tapatumo patvirtinimo paslaugos teikiamos visose valstybėse narėse, prisijungusiose prie šios paslaugos infrastruktūros, kuri integruota į papildomas aukštesnio lygio paslaugas (elektroninio viešojo pirkimo, įmonių judumo, teisinės informacijos keitimosi elektroninėmis priemonėmis).</p>	<p>Nuo tarpvalstybinės eID paslaugos infrastruktūros įdiegimo priklausytų kai kurios kitos paslaugų infrastruktūros, pavyzdžiui, vieno langelio sistema, kuri numatyta Paslaugų direktyvoje, keitimosi informacija iš nuosprendžių registro, keitimosi pacientų ligos istorijomis ir kt. paslaugų infrastruktūros.</p> <p>Šios paslaugos koncepcijos veikimo ribotoje aplinkoje bandymai turėtų būti vykdomi iki 2014 m. Infrastruktūra visu pajėgumu turėtų pradėti veikti nuo 2014 m.</p>
--	--	---

<p>3. Sąveikios tarpvalstybinio elektroninio viešojo pirkimo paslaugos</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, leidžianti visoms bendrovėms ES dalyvauti Europos viešojo pirkimo konkursuose bet kurioje valstybėje narėje ir apimanti elektroninio viešojo pirkimo procedūras iki ir po sutarties sudarymo.</p> <p>Plečiama į visas valstybes nares ir joje, be kitų, integruotos bendrovių virtualių dokumentų, e. katalogų, e. užsakymų ir e. sąskaitų faktūrų išrašymo funkcijos.</p>	<p>Elektroniniu viešuoju pirkimu padidinama rinka bendrovėms ir viešojo administravimo institucijoms, didinamas pasiūlymų konkurencingumas ir kasmet dėl veiksmingesnių bei konkurencingesnių viešojo pirkimo procedūrų galima sutaupyti 1–2 % nuo bendros viešojo pirkimo rinkos, kuri siekia 2 000 mlrd. EUR.</p> <p>Atsižvelgiant į baltąją knygą dėl konkrečių veiksmų, kaip bendrojoje rinkoje sujungti e. viešojo pirkimo pajėgumus, nuo 2014 m. paslaugos infrastruktūra bus išplėsta į visas valstybes nares.</p>
---	---	---

<p>4. Įmonės steigimo kitoje Europos šalyje elektroninės procedūros (pagal Paslaugų direktyvą)</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, skirta paslaugų teikėjams, norintiems profesionalias paslaugas pasiūlyti už savo šalies ribų.</p> <p>Siekama, kad ja naudojantis tarpvalstybinės įmonės įsteigimo kitoje Europos šalyje procedūras būtų galima atlikti be trikdžių ir kad visas kitoje šalyje būtinas administracines procedūras būtų galima atlikti elektroniniu būdu per kontaktinius centrus, įsteigtus pagal Paslaugų direktyvą.</p>	<p>Sąveiki paslaugų infrastruktūra, nurodyta Paslaugų direktyvoje.</p> <p>Veiksmai, kuriais siekiama šalinti administracines kliūtis, su kuriomis susiduria Europos įmonės, siūlydamos savo paslaugas užsienyje, ribota apimtimi vykdomi iki 2014 m. Infrastruktūra visu pajėgumu ir visose valstybėse narėse turėtų pradėti veikti nuo 2014 m.</p>
---	---	---

<p>5. Sąveiki elektroninė visoje ES teikiamos su sveikatos priežiūra susijusios pagalbos priemonė</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, kuria siekiama sujungti sveikatos priežiūros įstaigas ir šalinti kalbines, administracines bei technines kliūtis taikyti e. sveikatos sprendimus.</p> <p>Paslaugos turėtų apimti keitimąsi pacientų ligos istorijų santraukomis, elektroninių receptų išrašymą visoje Europoje ir nuotolinių medicinos paslaugų diegimą.</p>	<p>Infrastruktūra prisidės prie Direktyvos dėl pacientų teisių į sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse 14 straipsnio dėl e. sveikatos įgyvendinimo mechanizmo, nes bus priimtos bendros taisyklės dėl ligos istorijų formulavimo ir susijusių procedūrų.</p> <p>Veikimo ribotoje aplinkoje bandymai turėtų būti vykdomi iki 2015 m. Infrastruktūra visu pajėgumu turėtų pradėti veikti nuo 2015 m.</p>
--	---	--

<p>6. Data.eu</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, leidžianti vienoje vietoje kaupti duomenis, kuriuos pateikia valstybių narių nacionalinės, regioninės ar vietinės valdžios institucijos ir Europos Sąjungos institucijos, kad jie būtų naudojami ar pakartotinai naudojami įvairiose programose.</p> <p>Data.eu portale galima duomenų paieškos ir vizualizacijos tikslais ieškoti duomenų rinkinių ir su jais susipažinti visomis</p>	<p>Viešojo sektoriaus informacija – tai ne tik pirminis duomenų šaltinis, bet ir svarbi priemonė naujoviškoms (vietos nustatymo, finansinės, rinkodaros, aplinkos stebėjimo) paslaugoms kurti. Apskaičiuota, kad 2009 m. geografinės informacijos pasaulinė rinka, kaip viešojo sektoriaus informacijos dalis, siekė 5,3 mlrd. USD.</p>
--------------------------	---	---

	<p>valstybių narių valdžios institucijų vartojamomis kalbomis. Jame kiekvienas gali naudotis infrastruktūros priemonėmis (duomenų paieškos, statistinių duomenų rinkimo, duomenų atsisiuntimo), reikalingomis steigiant naujas įmones.</p>	<p>Portalo bandymai vykdomi ribotoje aplinkoje. Atvira visos Europos duomenų infrastruktūra bus palaipsniui diegiama nuo 2014 m. ir laikui bėgant apims visą viešąjį administravimą Europos Sąjungoje.</p>
--	--	--

<p>7. Saugesnis internetas vaikams</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, kuria siekiama apsaugoti jaunuosius interneto vartotojus. Ji užtikrins ES masto platformą, kurioje bus galima dalytis ištekliais, informacinėmis sistemomis ir programine įranga.</p> <p>Prijungtuose saugesnio interneto centruose bus pateikiama mokomoji medžiaga, informacija apie saugumą internete, visuomenės informavimo priemonės ir integruotosios technologijos, suteikiančios prieigą prie tėvų kontrolės priemonių, leidžiančios patikrinti mažiausią leidžiamą amžių, reitinguoti pagal pramonės praktikos kodeksus (pvz., internetinius žaidimus), įdiegti naujoviškas turinio kūrimo priemones, taip pat naudotis sąveikiais baltaisiais sąrašais, siekiant sukurti saugesnę interneto aplinką mažesniems vaikams ir skatinti prieigą prie konkretų amžių atitinkančio bei kokybiško turinio.</p>	<p>Ši infrastruktūra padeda siekti Komisijos tikslo užtikrinti saugų internetą vaikams, kaip nustatyta Europos skaitmeninėje darbotvarkėje.</p> <p>Platformos ir priemonių, susijusių su skirtingomis paslaugomis, įgyvendinimas ir diegimas bus pradėtas 2014 m. Integravimas ir plėtra bus vykdomi nuo 2018 m.</p>
---	--	--

<p>8. Daugiakalbystės paslaugos</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, kuria e. įmonėms (e. prekybos paslaugų teikėjams) suteikiama neribota prieiga prie daugiakalbių modulių, kuriuos galima naudoti pakartotinai ir kurie daugiausia susiję su elektroniniu vertimu, interaktyviomis kalbos paslaugomis ir daugiakalbio turinio paieška.</p> <p>Infrastruktūroje sukaupti ES kalbų duomenų ištekliai (pvz., vertimai, daugiakalbiai tekstynai, leksikos ir terminologijos duomenų bankai), susiję metaduomenys, priemonės bei standartai ir suteikiama naudinga prieiga prie jų, be to, joje galima telkti tiek viešojo, tiek</p>	<p>Įveikus kalbos barjerą galima sukurti sklandžiai veikiančią ir veiksmingą bendrą tarpvalstybinę skaitmeninę rinką.</p> <p>2009 m. tyrime nurodyta, kad 2008 m. ES kalbos pramonės, apimančios vertimą raštu ir žodžiu, programinės įrangos lokalizavimą, kalbos technologijos priemonių kūrimą, konsultacijas ir mokymą, vertė siekė 8,4 mlrd. EUR, ir numatyta, kad šios pramonės metinio</p>
--	--	---

	<p>privačiojo sektoriaus kalbos išteklius (duomenis ir priemones), jais dalytis ir prekiauti.</p>	<p>augimo rodiklis per keletą ateinančių metų didės mažiausiai 10 %.</p> <p>Infrastruktūra, sujungus ir išplėtus dabartines iniciatyvas (pvz., TAUS, ELRA, LDC, taip pat ES tinklus, pvz., META-NET), pradėtų veikti ir būtų plečiama nuo 2016 m.</p>
--	---	---

<p>9. Viešasis visos Europos pagrindinis tinklas („mid-mile“)</p>	<p>Paslaugos infrastruktūra, pagrindines viešojo sektoriaus paslaugas sujungianti su visos Europos pagrindiniu tinklu, kurio sparta itin didelė ir kuris galėtų būti naudojamas teikiant kitas aukštesnio lygio paslaugas, be to, jame būtų galima kurti visos Europos viešųjų paslaugų pagrindus. Taip bus padidinta paklausa, sumažintos išlaidos ir daug greičiau pasiekta kritinė masė paslaugoms teikti.</p>	<p>Pirminės suinteresuotosios šalys yra valdžios institucijos, kurioms spartusis tinklas būtų naudingas (pvz., sveikatos priežiūros paslaugų įstaigos, viešosios duomenų saugyklos, statistikos biurai, aplinkos stebėjimo agentūros, civilinės saugos ir kultūros įstaigos).</p> <p>Nuo 2014 m. tokia visos Europos paslauga, užtikrinant pakankamą įvairovę, galėtų būti įdiegta per 2–4 metus. Antruoju etapu būtų užpildomos konkrečios geografinės ir (arba) teminės įvairovės spragos. Šios visos Europos masto paslaugos pirminis pagrindas – <i>sTesta</i>.</p>
--	---	---

NAUJOVIŠKOS FINANSAVIMO PRIEMONĖS

1. POLITIKOS TIKSLAI

Naujoviškos finansavimo priemonės yra su ES biudžetu siejamo tradicinio subsidijų finansavimo alternatyva ir galėtų būti svarbus naujas strateginių investicijų finansavimo šaltinis. Pagrindinis naujoviškų finansavimo priemonių privalumas – stiprinamas ES biudžeto lėšų poveikis, nes ES svarbiems projektams finansuoti pritraukiama daugiau privačiojo ir viešojo sektoriaus lėšų.

Komercinį potencialą turintiems projektams finansuoti ES lėšos gali būti naudojamos palaikant partnerystę su privačiuoju ir bankų sektoriais, visų pirma bendradarbiaujant su Europos investicijų banku (EIB), kad finansuojant ES ir piliečiams svarbius strateginius projektus ir veiklą, būtų šalinami rinkos trūkumai.

Tokias priemones galima plačiau naudoti remiant įvairių sričių politiką. Daugiau kaip dešimt metų ES biudžete naudojamosi tokiomis finansinėmis priemonėmis, kaip MVĮ garantijos ir nuosavo kapitalo finansavimas. Bendradarbiaujant su EIB, į dabartinę finansinę programą buvo įtrauktos naujos kartos finansinės priemonės – rizikos pasidalijimo finansinė priemonė pagal mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintąją bendrąją programą arba Transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) projektų paskolų garantavimo priemonė. Vykdam veiklą už ES ribų naudojamosi Pasauliniu energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiosios energijos fondu, kurio lėšomis finansuojamos nuosavo kapitalo investicijos besivystančiose šalyse. Struktūrinių fondų srityje nustatytos finansinės priemonės įmonėms, miesto plėtrai ir energijos vartojimo efektyvumui remti naudojantis atsinaujinančiais fondais.

Šios priemonės taikytos sėkmingai, tačiau parengtos eksperimentine tvarka. Todėl Komisija į būsimą finansinę programą siūlo įtraukti labiau supaprastintas ir suvienodintas naujoviškas finansines priemones, taip užtikrinant, kad ES lėšos būtų kuo efektyviau naudojamos ES politikai remti.

2. PRIEMONĖS

Siūloma racionalizuoti dabartines finansines priemones, kad būtų nustatytos bendros nuosavo kapitalo ir skolos priemonių taisyklės ir taip būtų parengtas bendras finansinių priemonių naudojimo ES ir nacionaliniu ir (arba) regioniniu lygmeniu planas. Santykiai su finansavimo partneriais, visų pirma EIB ir tarptautinėmis finansų įstaigomis, bus racionalizuoti. Rinkų dalyviams bus užtikrintas didesnis ES nuosavo kapitalo ir skolų priemonių naudojimo skaidrumas, taip užtikrinant ES veiksmų regimumą.

Komisija siūlo naujos rūšies priemonę – **ES projektų finansavimo obligacijomis iniciatyvą**, kurią įgyvendinant būtų apsaugoti itin didelės strateginės svarbos Europos infrastruktūros projektų investicijų ištekliai. ES biudžeto lėšos bus naudojamos projektams remti didinant jų kredito reitingą, kad būtų pritrauktas EIB, kitų finansų įstaigų ir privataus kapitalo rinkos investuotojų finansavimas. Finansinių priemonių rizika nėra didesnė nei subsidijų, nes ES biudžeto rizika visais atvejais yra griežtai apribota biudžeto įnašais. ES biudžetas negali būti deficitinis.

Išorės veiksmų srityje kuriama speciali ES išorės bendradarbiavimo ir vystymosi platforma, pagrįsta Komisijos, valstybių narių ir Europos dvišalių ir daugiašalių finansų įstaigų, visų pirma EIB, veikiančių išorės bendradarbiavimo ir vystymosi srityje, geriausia patirtimi. Platforma padės skatinti ES išorės finansavimo nuoseklumą, veiksmingumą, efektyvumą ir regimumą, kartu atsižvelgiant į ES išorės partnerių ypatumus.

3. ĮGYVENDINIMAS

Finansinės priemonės bus iš dalies naudojamos ES biudžeto lėšomis finansuoti įvairių politikos sričių veiksmams, kuriais visų pirma siekiama šių tikslų:

- (1) didinti privačiojo sektoriaus pajėgumą skatinti augimą, kurti darbo vietas ir (arba) skatinti inovacijas: parama naujai įsteigtoms įmonėms, MVL, vidutinio kapitalo įmonėms, labai mažoms įmonėms, žinių perdavimui, investicijoms į intelektinę nuosavybę;
- (2) naudojantis viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės schemomis statyti infrastruktūros objektus, kad būtų stiprinamas ES konkurencingumas ir tvarumas transporto, energetikos ir IRT sektoriuose;
- (3) remti mechanizmus, padedančius sutelkti privačias investicijas viešosioms gėrybėms, pvz., klimato ir aplinkos apsaugai, kurti kitose srityse.

Kuriant priemones bus remiamasi šiais principais:

- **griežta valdymo tvarka:** skolų ir nuosavo kapitalo platformoms bus numatyta griežta valdymo sistema, kad būtų užtikrinta, jog ES galėtų veiksmingai prižiūrėti finansines operacijas ir investicijas, taip pat politikos tikslų įgyvendinimą;
- **finansavimas pagal skirtingas biudžeto eilutes:** tokių priemonių finansavimui biudžete nebus numatyta atskiro paketo; finansinės priemonės bus finansuojamos pagal konkrečios politikos srities biudžeto eilutes, bendrai sujungtas pagal atitinkamas priemones, pagal kurias teikiamas nuosavas kapitalas arba garantuojamos skolos.
- **Finansinio reglamento nuostatos:** pagrindiniai dviejų platformų principai bus įtvirtinti Finansiniame reglamente, kurį šiuo metu peržiūri Taryba ir Europos Parlamentas. Taip bus supaprastintas ir suvienodintas požiūris.
- **bendrų kapitalo ir skolų taisyklių taikymas bus privalomas vidaus politikai** ir šios politikos srities priemonėms taisyklės bus taikomos horizontaliai. Dabartinės naujoviškos finansinės priemonės bus priderintos prie bendrų taisyklių. Sanglaudos politikai bus taikomas valstybių narių pasidalijamojo valdymo principas, todėl ES modeliai bus laikomi pasirinktiniais geriausios patirties modeliais ir valstybės narės bus labai skatinamos laikytis bendro ES požiūrio. Išorės veiksmų srityje didesnė ES subsidijų dalis (atitinkamais atvejais naudojantis regioninėmis investicijų priemonėmis) bus sujungta su paskolomis arba naudojama pagal nuosavo kapitalo arba rizikos dalijimosi priemones. Tai padės pritraukti papildomą finansavimą, įskaitant privačiojo sektoriaus, ES prioritetams remti ir mūsų šalių partnerių investicijų poreikiams tenkinti. Visa tai palengvins įsigaliojusios naujos siūlomos

Finansinio reglamento nuostatos dėl finansinių priemonių ir nustatyti bendri tokioms priemonėms taikomi principai, kad jos atitiktų išorės veiksmų sąlygas.

- **finansų įstaigų valdymas.** Finansinių priemonių valdymo ir įgyvendinimo funkcija bendrai būtų pavesta EIB grupei, kitoms tarptautinėms arba viešoms finansų įstaigoms, tarp kurių akcininkų yra bent viena valstybė narė. Valdymas taip pat galėtų būti užtikrinamas remiantis investavimo priemonės struktūra, nustatyta pagal nacionalinę teisę ir apimančia įvairių viešojo ir privačiojo sektoriaus finansavimo šaltinius. Taip pat galimas tolesnis perdavimas privatiems finansų sektoriaus dalyviams.

TEISINGUMAS

1. POLITIKOS TIKSLAI

ES teisingumo, pagrindinių teisių, pilietybės ir lygybės politika grindžiama tokiomis pagrindinėmis ES vertybėmis ir principais, kaip demokratija, laisvė, pakantumas, nediskriminacija ir teisinė valstybė. Vykdamas politiką remiamas visiems ES piliečiams naudingos bendros Europos teisės, teisių ir teisingumo erdvės kūrimas.

Nūdienos Europoje milijonai piliečių gyvena, dirba, mokosi arba apsiperka kitose valstybėse narėse. Komisija siekia rasti praktinių sprendimų tarptautinio pobūdžio problemoms, su kuriomis susiduria piliečiai ir įmonės: siekiama, kad piliečiai jaustųsi patogiai gyvendami, keliaudami ir dirbdami kitoje valstybėje narėje ir būtų užtikrinti, kad jų teisės ginamos visoje ES; įmonėms siekiama teikti galimybes išnaudoti bendrosios rinkos teikiamus privalumus.

Svarbiausia ES teisingumo erdvės kūrimo priemonė – teisės aktai, ir Komisija yra parengusi plačių užmojų programą, kurioje nustatyti visoje ES vienodi standartai, kad piliečiai galėtų tikėtis vienodo elementaraus teisingumo lygio (pvz., jeigu tampa nusikaltimo auka) ir nebūti niekur Europoje diskriminuojami. Lisabonos sutartimi teismams suteikta naujų galimybių bendradarbiauti civilinėse ir baudžiamosiose bylose ir ES pavesta užduotis sudaryti kuo palankesnes sąlygas kreiptis į teismą ES. Sutartyje taip pat numatyta, kad į ES politikos kryptis ir veiklą turi būti įtrauktas lyčių lygybės aspektas ir kova su diskriminacija dėl rasinės arba etninės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos.

Kad šių teisių ir teisės aktų būtų paisoma praktikoje, jie turi būti tinkamai įgyvendinami ir žmonės – nuo piliečių iki teisėjų – turi juos suprasti ir žinoti, kaip naudoti. Todėl Komisija įgyvendina įvairias specialias finansines programas teisės aktams ir politikai remti, sutelkdama dėmesį į tarpvalstybinius klausimus, kurie tinkamai gali būti išspręsti tik ES lygiu suderintais veiksmais.

2. PRIEMONĖS

Komisija šios srities programas siūlo sujungti į Teisingumo programą ir Teisių ir pilietybės programą. Toks požiūris leis supaprastinti finansavimo tvarką ir bus užtikrinta didesnė įvairios finansuojamos veiklos darba ir nuoseklumas. Integruotos programos bus sutelktos į įvairius teminius prioritetus ir pagal jas bus finansuojama aiškios papildomos naudos ES duodanti veikla, pvz.,

- **teisės specialistų** (pvz., teisėjų ir prokurorų) **mokymas**, kad jie galėtų užtikrinti, jog ES praktiškai paisoma teisių ir teisingumo, ir kurtų abipusį pasitikėjimą, kuris yra laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės pagrindas;
- **stiprinami tinklai**, t. y. ES mastu veikiančios organizacijos, kad jos padėtų rengti būsimas šios srities iniciatyvas, taip pat skatinti nuoseklų programų įgyvendinimą visoje Europoje;

- **tarptautinis bendradarbiavimas užtikrinant teisės aktų vykdymą**, pvz., kuriant įspėjimo apie dingusius vaikus sistemas, koordinuojant operatyvinį ir tarptautinį kovos su narkotikais bendradarbiavimą;
- **informacijos skleidimas ir visuomenės informuotumo didinimas**, įskaitant paramą nacionalinėms ir europinėms informavimo kampanijoms siekiant informuoti piliečius apie ES teisės aktuose įtvirtintas teises ir apie tai, kaip užtikrinti, kad jų būtų paisoma praktikoje.

Numatoma, kad esant galimybei programose dalyvautų šalys kandidatės ir galbūt kitos trečiosios šalys.

3. ĮGYVENDINIMAS

Sumažinus finansavimo programų skaičių ir sutelkus visus finansavimo prioritetus visoms sritims bus taikomos tos pačios taisyklės ir bus supaprastintos procedūros.

Taip bus užtikrintas ir Komisijos, ir paramos gavėjų naudojamų lėšų efektyvumas. Susiaurinus teisinį pagrindą ir sumažinus biudžeto eilučių skaičių bus užtikrintas didesnis lankstumas, bus galima daugiau dėmesio skirti ES politikos prioritetams ir geriau vykdyti biudžetą.

Komisija siūlo toliau teikti finansavimą su teisingumu ir pagrindinėmis teisėmis susijusioms agentūroms, nes jos labai prisideda prie šios politikos srities formavimo ir įgyvendinimo. Minėtos agentūros – Eurojustas, Europos lyčių lygybės institutas ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendras siūlomas 2014–2020 m. biudžetas,	802 mln. EUR
iš kurio	
Teisingumo programa	416 mln. EUR
Teisių ir pilietybės programa	387 mln. EUR

JŪRŲ IR ŽUVININKYSTĖS POLITIKA

1. POLITIKOS TIKSLAI

Neužteršta jūrų aplinka yra svarbus biologinės įvairovės šaltinis, naudingas ekonominiu, socialiniu ir aplinkos požiūriu. Tai suteikia galimybę mėgautis maistingais ir sveikais jūrų produktais, kurie Europoje taip mėgstami ir dažnai valgomi. Pakrančių bendruomenių gyventojai, kurių gyvenimo būdas, kultūra, tradicijos ir ilgainiui sukauptos žinios yra susijusios su žvejyba, duoną pelno dirbdami su žuvininkyste susijusius darbus žvejybos laivuose, akvakultūros, maisto perdirbimo arba žvejybos uostuose. Žuvininkystė ir pakrančių zonos labai kenčia nuo klimato kaitos poveikio, įskaitant potvynius, pakrančių eroziją ir kylantį jūros lygį.

ES įsipareigojusi siekti tvaraus, ekosistemoms palankaus žuvininkystės valdymo. Atlikusi nuodugnią peržiūrą, Komisija netrukus pasiūlys esminių bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) reformų, susijusių su dideliais žuvininkystės valdymo pokyčiais, kad būtų užtikrintas tausų žuvų išteklių naudojimas ir jų išsaugojimas ateityje. Vykdamas reformas bus iš esmės perorientuotas bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) ir integruotos jūrų politikos (IJP) finansavimas:

- neveiksmingos tiesioginės subsidijos laivams bus peržiūretos atsižvelgiant į strategijos „Europa 2020“ tikslus, įskaitant paskatas žvejybos pramonei vykdyti reformas, diegti inovacijas ir užtikrinti tausią žvejybą;
- bus mažinamas inovacijų atotrūkis tarp žuvininkystės ir kitų ūkio sektorių, kad ES žvejybos laivynas taptų ekonomiškai gyvybingas ir konkurencingas, padėtų skatinti augimą ir kurti darbo vietas nuo žuvininkystės sektoriaus priklausančiose bendruomenėse;
- bus sudaromos palankesnės sąlygos pereiti prie mažesnį poveikį aplinkai darančios žuvininkystės veiklos, kurią vykdamas nėra nepageidaujamos priegaudos ir jūrų ekosistemoms daromas mažesnis poveikis;
- bus prisidedama prie tausaus jūrų ekosistemų ir nuo akvakultūros priklausomų ekosistemų valdymo;
- bus labiau remiami bendri veiksmai, įskaitant rinkodarą ir gamybą, svarbų vaidmenį suteikiant gamintojų organizacijoms;
- daugiau dėmesio bus skiriama nuo žvejybos priklausančių pakrančių ir sausumos bendruomenių ekonominiam gyvybingumui, pvz., didesnę vertę suteikiant su žuvininkyste susijusiai veiklai ir įvairinant veiklą, kad būtų įsitvirtinta kituose jūrų ekonomikos sektoriuose;
- bus skatinamas konkurencingas ir tausų akvakultūros sektorius, ES vartotojams teikiantis sveikus ir maistingus produktus;
- bus vykdoma griežtesnė kontrolė ir duomenų rinkimas, taip užtikrinant, kad būtų labiau laikomasi reikalavimų ir kad politika būtų iš tiesų pagrįsta žiniomis;

- integruotos jūrų politikos tikslas – skatinti tvarų augimą jūrų sektoriuose ir regionuose.

2. PRIEMONĖS

Pertvarkyta jūrų ir žuvininkystės politika bus grindžiama naujuoju Europos jūrų ir žuvininkystės fondu (EJŽF), kuris bus sudarytas iš 4 ramsčių:

- **pažangi ir ekologiška žuvininkystė** (pasidalijamasis valdymas), kad būtų skatinama pereiti prie tausios žvejojimo, kuri būtų labiau atranki, nebūtų nepageidaujamos priegaudos, jūrų ekosistemoms būtų daroma mažesnė žala ir taip būtų prisidedama prie tvaraus jūrų ekosistemų valdymo; teikti į inovacijas ir papildomą naudą sutelktą paramą, kad žuvininkystės sektorius būtų ekonomiškai gyvybingas ir atsparus išorės sukrėtimams ir trečiųjų šalių konkurencijai;
- **pažangi ir ekologiška akvakultūra** (pasidalijamasis valdymas), kad akvakultūros sektorius būtų ekonomiškai gyvybingas, konkurencingas ir ekologiškas, pajėgtų atsilaikyti prieš pasaulinę konkurenciją ir ES vartotojams teiktų maistingus produktus;
- **tvarus ir integracinis teritorinis vystymas** (pasidalijamasis valdymas), kad būtų sustabdytas daugumos pakrančių ir sausumos bendruomenių, priklausančių nuo žvejojimo, nykimas, didesnę vertę suteikiant žvejojimui ir susijusiai veiklai ir įvairinant veiklą, kad būtų ištvirtinta kituose jūrų ekonomikos sektoriuose;
- **integruota jūrų politika** (tiesioginis centralizuotas valdymas), kad būtų remiami tie bendri prioritetai, kuriuos įgyvendinus būtų galima sutaupyti ir skatinti augimą, tačiau kurių valstybės narės nenori savarankiškai vykdyti – pvz., žinių apie jūras tobulinimas, jūrų erdvės planavimas ir integruotas jūrų stebėjimas.

Be šių keturių ramsčių, EJŽF veikla taip pat apims duomenų rinkimo ir mokslinių konsultacijų, kontrolės, valdymo, žuvininkystės rinkų (įskaitant atokiausius regionus), savanoriškų įmokų regioninėms žuvininkystės valdymo organizacijoms ir techninės pagalbos papildomas priemones. Bus remiamasi su žuvininkyste ir jūrų politika susijusiais veiksmiais, kurie bus finansuojami pagal bendrą strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų programą.

Vykdam politiką taip pat bus remiamasi dvejomis tarptautinėmis priemonėmis:

- **žuvininkystės partnerystės susitarimais**, kuriais nustatytas teisinis, ekonominis ir aplinkosauginis ES žvejojimo laivų žvejojimo trečiųjų šalių, kurios pačios nepajėgia iki galo išnaudoti savo žuvų išteklių, vandenyse pagrindas.
- **regioninėmis žuvininkystės valdymo organizacijomis**, kurios yra tarptautinės įstaigos, sudarytos iš valstybių, regioninių ekonominės integracijos organizacijų (ES) ir žvejojimo subjektų, įsteigtų siekiant išsaugoti ir tausoti žuvininkystės išteklius atviroje jūroje.

3. ĮGYVENDINIMAS

Teisės aktų, kuriais grindžiamos programos, struktūra bus labai supaprastinta. Bus sukurtas vienas EJŽF, apimsiantis visas dabartines žuvininkystės ir jūrų srities priemones, išskyrus tarptautinius žuvininkystės susitarimus ir ES narystę regioninėse žuvininkystės valdymo organizacijose. Taip bus sukurta didesnė sinergija ir sumažinta valstybėms narėms ir Komisijai tenkanti su programavimu, valdymu, stebėjimu ir vertinimu susijusi administracinė našta.

Be to, pagal bendrą strateginę programą, kuri apima visus struktūrinius fondus, bus galima jūrų ir žuvininkystės politiką remiančias priemones įtraukti į kitus fondus, kuriems taikoma bendra strateginė programa.

Išlaidų sričių, kurioms taikomas pasidalijamasis valdymas, skaičius bus padidintas, kad valstybės narės galėtų lanksčiau imtis veiksmų ir turėtų ilgalaikiškesnę strateginę perspektyvą. EJŽF bus taikoma bendra strateginė programa ir partnerystės sutartys, apimančios visus pagal pasidalijamąjį valdymą veikiančius ES fondus.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Visi skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Europos jūrų ir žuvininkystės fondas (EJŽF) ir tarptautiniai žuvininkystės susitarimai ir (arba) regioninės žuvininkystės valdymo organizacijos	6,7 mlrd. EUR
---	---------------

MOKSLINIAI TYRIMAI IR INOVACIJOS

1. POLITIKOS TIKSLAI

Visoje Europoje turi būti vykdomi pažangūs, skirtingas mokslines sritis, technologijas ir verslo kompetencijas sujungiantys moksliniai tyrimai ir diegiamos inovacijos, pritraukiančios talentingų žmonių iš viso pasaulio. Moksliniai tyrimai ir inovacijos itin svarbūs siekiant palaikyti ES poziciją nūdienos sparčiai kintančiose pasaulinėse rinkose ir spręsti uždavinius ateityje. Investicijos mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje padės kurti naujas darbo vietas ir užtikrins ilgalaikį tvarų Europos augimą ir konkurencingumą.

Mokslo pažanga, naujos technologijos ir inovacijos taip pat būtinos siekiant spręsti neatidėliotinus su visuomene susijusius uždavinius, pvz., klimato kaita, senėjanti visuomenė ir mažėjantys išteklių. Šiems sudėtingiems uždaviniams spręsti būtini mokslinių tyrimų ir inovacijų laimėjimai, kurių pasiekti galima tik bendrais ES veiksmais. Anksčiau ES finansuotų mokslinių tyrimų, kuriuos atliekant žiniomis dalijosi svarbiausi visos Europos centrai, rezultatas – naujoviškas Alzheimerio ligos diagnozavimo ir gydymo būdas. Tokie laimėjimai darys didelį poveikį Europos piliečių gyvenimui, nes bus gerinama sveikatos priežiūros kokybė, atsiras naujų darbo ir privataus gyvenimo modelių, pragyvenimo šaltiniai taps saugesniais. Sėkmingai diegiamos inovacijos, padedančios spręsti tokius uždavinius, įmonėms suteiks puikių galimybių plėstis ir kurti naujas darbo vietas.

Nors mokslinių tyrimų ir inovacijų svarba labai didelė, Europa šioje srityje atsilieka nuo JAV ir Japonijos, ją sparčiai vejasi Kinija, Brazilija ir Indija. Kad ši tendencija būtų sustabdyta, strategijoje „Europa 2020“ nustatytas tikslas iki 2020 m. MTTP skirti didesnę BVP dalį – 3 %. Vienas iš prioritetų – skatinti įmonių iniciatyva vykdomus mokslinius tyrimus ir inovacijas, pavyzdžiui, viešojo sektoriaus finansavimą papildant privačiomis investicijomis.

Nacionalinį ir privačiojo sektoriaus finansavimą papildant ES biudžeto lėšomis galima reikšmingai prisidėti siekiant šių tikslų ir gerinant Europos mokslinių tyrimų ir inovacijų rezultatus.

2. PRIEMONĖS

Siekiant modernizuoti ES mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, į vieną bendrą strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų programą turi būti sujungtos šios trys pagrindinės iniciatyvos ir finansavimo šaltiniai:

- Septintoji bendroji programa (7 BP);
- Konkurencingumo ir inovacijų bendrosios programos inovacijų dalis; ir
- Europos inovacijos ir technologijos institutas (EITI).

Bendroje strateginėje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje bus nustatyti visų ES mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo strateginiai tikslai. Programa bus paprastesnė nei dabartinės finansavimo programos, ir bus įgyvendinama laikantis suvienodintų taisyklių ir procedūrų. Taip moksliniai tyrimai ir inovacijos bus nuosekliai sujungti ir bus padidintas ES finansavimo poveikis. Bendra strateginė programa (BSP) duos papildomos ES veiksmų

naudos – bus sutelkta kritinė išteklių, praktinių žinių ir kompetencijos masė mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, – to pasiekti nacionaliniu lygmeniu nėra įmanoma.

Supaprastinus ES mokslinių tyrimų finansavimą ir užtikrinus didesnę jo darną, BSP bus lengviau pasinaudoti MVĮ ir naujiems dalyviams. Taip bus lengviau skleisti inovacijoms diegti ir politikai formuoti reikalingas praktines žinias. Jungtinis tyrimų centras galės veiksmingiau dalyvauti formuojant politiką. Tarptautiniam bendradarbiavimui bus suteikta aiškesnė strateginė kryptis ir į tai atsižvelgiant bus kuriama Europos mokslinių tyrimų erdvė.

Šioje bendroje sistemoje į bendrą strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų programą bus įtraukti tiesioginiai ir netiesioginiai moksliniai tyrimai, suskirstyti į tris atskiras, tačiau viena kitą remiančias kategorijas pagal strategijos „Europa 2020“ prioritetus:

- (1) **Mokslinio pagrindo tobulinimas.** Bus siekiama stiprinti ES aukščiausio lygio mokslinę kompetenciją ugdant talentingus mokslininkus Europoje ir pritraukiant geriausių tyrėjų iš viso pasaulio. Bus skiriamas dėmesys šiai veiklai: didesnė parama mažai tirtų sričių moksliniams tyrimams (per Europos mokslinių tyrimų tarybą); būsimos ir naujos technologijos; tyrėjų įgūdžiai, mokymas ir karjeros galimybės (*Marie Curie* programa); prioritetinės mokslinių tyrimų infrastruktūros vystymas, tokios infrastruktūros tinklo kūrimas ir naudojimas ja (įskaitant e. infrastruktūrą).
- (2) **Visuomenės problemų sprendimas.** Siekiant nedelsiant spręsti strategijoje „Europa 2020“ nustatytus uždavinius, bus remiama veikla, apimanti įvairius veiksmus nuo mokslinių tyrimų iki teikimo rinkai. Bus įtraukta inovacijų diegimo veikla (bandomieji projektai, demonstraciniai projektai, bandymų standai, parama viešajam pirkimui ir inovacijų diegimas rinkoje), įvairios sritis apimantys metodai, socialiniai bei ekonominiai ir humanitariniai tyrimai. Daugiausia dėmesio bus skiriama sveikatos priežiūrai, demografiniams pokyčiams ir gerovei; maisto saugai ir bioekonomikai; saugiai, švariai ir efektyviai naudojamai energijai; išmanioms, netaršioms ir integruotoms transporto sistemoms; žaliavų tiekimui; išteklių naudojimo efektyvumui ir veiksams klimato kaitos srityje; įtraukiai, inovacijas diegiančiai ir saugiai visuomenei (įskaitant kibernetinį saugumą ir interneto saugumą). EITI, remdamasis žinių ir inovacijos bendrijomis, labai prisidės sprendžiant šiuos uždavinius.
- (3) **Pirmaujančių pramonės pozicijų įtvirtinimas ir konkurencingumo didinimas.** Siekiama remti ir skatinti įmonių mokslinius tyrimus ir inovacijas pagrindinių technologijų srityje; remiamos paslaugos ir nauji sektoriai, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama privačiojo sektoriaus investicijoms į MTTP skatinti; sprendžiamos konkrečios MVĮ problemos. Prioritetiniai veiksmai yra šie: didinti strategines investicijas ir įtvirtinti pirmaujančias pozicijas dabartinių ir ateities pažangių ir pramonės technologijų ir paslaugų srityje, specialią paramą teikiant IRT (įskaitant mikroelektroniką, nanoelektroniką ir fotoniką); nanotechnologijoms, pažangioms medžiagoms ir pažangioms gamybos sistemoms; pramonės biotechnologijoms; kosminiams tyrimams ir inovacijoms, mažo anglies dioksido kiekio ir prisitaikymo technologijoms, daugiausia dėmesio skiriant integruotam pagrindinių pažangių technologijų požiūriui; sudaryti palankesnes sąlygas gauti rizikos finansavimą ir rizikos kapitalą (remiantis 7-osios bendrosios programos rizikos pasidalijimo finansine priemone ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektų apsaugos

finansinėmis priemonėmis); teikti ES paramą didelį augimo potencialią turinčioms įmonėms diegiant inovacijas.

Šis požiūris apims darbotvarkę grindžiamą veiklą ir atviresnes sritis, kad pareiškėjai galėtų siūlyti naujoviškus projektus ir pažangius sprendimus.

3. ĮGYVENDINIMAS

Laikantis BSP koncepcijos, įgyvendinimas bus **supaprastintas ir standartizuotas**. Bus supaprastintos finansavimo programos ir dalyvavimo bei rezultatų sklaidos administracinės taisyklės. Naujos taisyklės bus taikomos trimis BSP kategorijoms, kartu atsižvelgiant į EITI specifiką (ir lankstesnio reguliavimo poreikį) ir MVĮ padėtį. Svarbiausi BSP veiklos bruožai bus šie:

- **racionalizuotos finansavimo programos ir priemonės** bus naudojamos pagal BSP, perimant tinkamai veikiančius dabartinių programų aspektus, sujungiant panašius tikslus turinčias programas ir nutraukiant nebetinkamas programas. Be subsidijų, daugiau bus naudojamos naujoviškos finansavimo priemonės. Bus apsvarstyta ikiprekybinių viešųjų pirkimų ir apdovanojimų galimybė.
- Bus taikomos **vienodos** tinkamumo, atskaitomybės, ataskaitų teikimo ir audito **taisyklės**. Bus siekiama suderinti pasitikėjimą ir kontrolę, rizikavimą ir rizikos vengimą. Siekiant sumažinti naudos (subsidijų) gavėjams tenkančią naštą, bus pradėtas taikyti labai supaprastintas išlaidų kompensavimo metodas, pagal kurį kuo labiau bus atsižvelgiama į naudos gavėjo įprastą buhalterijos tvarkymo ir valdymo praktiką ir dažniau remiamasi vienkartinėmis ir fiksuoto dydžio sumomis. Naudos gavėjai turės išnaudoti rezultatus ir juos viešai skelbti tinkamais platinimo kanalais.
- **Projektai bus pradedami įgyvendinti anksčiau**, nes atranka ir derybų po vertinimo etapai bus gerokai trumpesni. Paprastesnės konsultavimo ir patariamąsios paslaugos pareiškėjams ir dalyviams bus teikiamos per vieną IT portalą. Be to, rėmimo struktūros valstybėse narėse bus racionalizuotos, kad visai pagal BSP vykdomai veiklai būtų taikoma vieno langelio sistema tos šalies kalba. Bus parengtos konkrečios priemonės talentingiems tyrėjams ir inovacijų kūrėjams, neturintiems patirties ES finansavimo srityje. Visai BSP bus taikomas vienas audito metodas.
- BSP įgyvendinimo kokybė, veiksmingumas ir nuoseklumas bus pagerinti didžiąją dalį funkcijų **perdavus išorės subjektams** ir atsižvelgus į dabartinių programų vykdymo pažangą. Pagal dabartines programas įsteigtos vykdomosios agentūros bus išplėtos, kad būtų pasiekta masto ekonomijos. Toliau bus naudojamos viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystės ryšiais pramonės srityje ir viešųjų institucijų partnerystės ryšiais vykdant valstybių narių programas, įskaitant naujų priemonių, numatytų iš dalies pakeistame Finansiniame reglamente, naudojimą. Šie partnerystės ryšiai bus grindžiami tvirtu visų šalių įsipareigojimu sutelkti išteklius, kad būtų skatinamos investicijos strateginės svarbos srityse ir išvengta nevienodų pastangų.
- **Strateginis ES, nacionalinių ir regioninių išteklių sutelkimas** pagal bendrą programavimą dalyvaujant valstybėms narėms duos daugiau papildomos naudos ir investicijų poveikis bus didesnis.

- Dažniau naudojant **naujoviškas finansavimo priemones** bus paskatintos privačiojo sektoriaus investicijos į mokslinius tyrimus ir inovacijas, įskaitant rizikos kapitalo investicijas inovacinėms, pažangioms įmonėms, įskaitant MVĮ. Laikantis bendrą skolos ir nuosavo kapitalo taisyklių, šių priemonių valdymas bus perduotas Europos investicijų banko grupei arba kitoms tarptautinėms arba viešoms finansų įstaigoms, tarp kurių akcininkų yra bent viena valstybė narė.

Numatoma, kad apie du trečdalius BFP biudžeto bus vykdoma išorės subjektų (šiuo metu – pusę biudžeto vykdo išorės subjektai) ir biudžetas bus suskirstytas pagal įvairius paramos mechanizmus. Funkcijų perdavimo išorės subjektams apimtis ir pobūdis turėtų būti nustatyti atsižvelgiant, be kita ko, į poveikį efektyvumui ir bendrą valdomą biudžetą; vėliau išorės subjektų atliekamam valdymui taikomos taisyklės gali būti dar labiau supaprastintos. Tačiau Komisija išlaikytų tiesioginio valdymo atsakomybę tam tikrose srityse, susijusiose su svarbiausia politikos kompetencija.

Mokslinių tyrimų ir inovacijų finansavimo, teikiamo vykdamas sanglaudos politiką, **papildomumas ir sinergija** bus užtikrinti aiškiai atskyrus veiksmų tikslus ir metodus. Moksliniai tyrimai ir inovacijos – svarbi visų ES regionų klestėjimo ir gerovės sąlyga, todėl visos valstybės narės turi kurti aukštos kokybės, tvirtas ir veiksmingas mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemas. BFP veiksmais prie tokių sistemų kūrimo bus prisidedama skiriant finansavimą pagal kompetenciją mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje ir neatsižvelgiant į geografinę padėtį. Teikiant finansavimą pagal iš anksto nustatytus tinkamiems regionams parengtus paketus bus stiprinami sanglaudos politikos veiksmai, kurie laikomi svarbiausia priemone mokslinių tyrimų ir inovacijų pajėgumams regioniniu lygmeniu stiprinti, įskaitant mokslinių tyrimų infrastruktūros vystymą. Su valstybėmis narėmis sudarius partnerystės sutartis ir įgyvendinant BFP bus remiamos pažangios specializacijos strategijos, kurių tikslas – įgyvendinti BFP nustatytus prioritetus, remiantis regioninės ir (arba) vietinės padėties vertinimu. Taip turėtų būti sudaromos sąlygos laipsniškai didinti kompetenciją ir ilgainiui regionuose (visų pirma konvergencijos regionuose) parengti daugiau kompetentingų tyrėjų ir inovacijų kūrėjų, pajėgiančių kurti visiškai su BSP suderintas programas ir kartu stiprinti visų regionų pajėgumą iki galo išnaudoti inovacijų potencialą. Taip pat bus parengtos atitinkamos sąsajos su bendrąja žemės ūkio politika, kad būtų remiami moksliniai tyrimai ir inovacijos žemės ūkio srityje, taip pat sąsajos su atitinkama švietimo veikla ir kitomis ES programomis, įskaitant saugumą.

4. SIŪLOMI 2014–2020 M. BIUDŽETO ASIGNAVIMAI

Skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Bendra strateginė mokslinių tyrimų ir inovacijų programa	80 mlrd. EUR
--	--------------

ADMINISTRAVIMAS

Iš ES biudžeto administravimo išlaidų kategorijos finansuojama visų ES institucijų veikla – Europos Parlamento (apie 20 %), Europos Vadovų Tarybos ir Tarybos (7 %), Komisijos (40 %) ir kitų institucijų, kaip antai Teisingumo Teismo, Išorės veikslių tarnybos arba Europos ombudsmeno (15 %), taip pat pensijos (16 %) ir Europos mokyklos (2 %).

Administravimas sudaro palyginti nedidelę ES biudžeto dalį – 5,7 % dabartinės daugiametės finansinės programos. Per pastaruosius metus ši dalis labai nepasikeitė, nepaisant didžiausios ES istorijoje plėtros, didėjančio institucijų ir įstaigų visoje ES skaičiaus, papildomų užduočių, dėl kurių savaime išaugo darbuotojų, o vėliau ir pensininkų skaičius. Iš biudžeto administracinės dalies mokami atlyginimai ir pensijos, padengiamos einamosios sąnaudos, pavyzdžiui, susijusios su pastatais, ekspertų posėdžiais, komandiruotėmis, finansuojamos IT sistemos ir kitos susijusios išlaidos. Jos lėšomis taip pat užtikrinamas Sąjungos 23 kalbų režimas – padengiamos vertimo raštu ir žodžiu išlaidos. Be to, iš šios biudžeto dalies finansuojama Europos mokyklų, kurios veikia keliose valstybėse narėse, sistema.

Kadangi išlaidos pensijoms ir Europos mokykloms yra kitokio pobūdžio ir jas lemia ilgalaikės tendencijos, Komisijos pasiūlyme dėl daugiametės finansinės programos ES institucijų veikimui reikalingos administracinės lėšos atskiriamos kaip V išlaidų kategorijos pakategorė (išskyrus pensijas ir Europos mokyklas).

Komisija mano, kad sudėtinga, bet įmanoma per kitą programavimo laikotarpį remiantis 2013 m. ribomis apriboti administracinių išlaidų didėjimą (biudžeto V išlaidų kategorija). 2014–2020 m. laikotarpiu tai reikštų, kad veiklos administracinės išlaidos nedidės ir nedarys įtakos papildomoms su būsimais plėtros etapais susijusioms išlaidoms.

2004 m. Europos Sąjunga visiškai pertvarkė viešąją tarnybą ES institucijose ir savo personalo teisę padarė šiuolaikiškiausia tuo metu. Pirmąją nuo 1968 m. visapusiška Europos tarnautojų sistemos teisės aktų reforma padaryta daug pakeitimų, pavyzdžiui, nauja į rezultatus orientuota ir nuopelnais grįsta karjeros struktūra, naujas pagal sutartis dirbančio darbuotojo statusas šalutinėms funkcijoms atlikti, pensijų sistemos reforma, nauji darbo metodai ir šeimai palankios darbo sąlygos. Ši reforma taikyta ne tik ES institucijoms, bet ir įstaigoms ir agentūroms, įsteigtoms beveik visose valstybėse narėse. Dėl šios reformos ES iki šios dienos sutaupė maždaug 3 mlrd. EUR. Ji toliau sieks iki 2020 m. sutaupyti maždaug 5 mlrd. ES biudžeto lėšų.

Atsižvelgdamos į pastarojo meto pasaulio ekonomikos pokyčius ir dėl to atsiradusį poreikį konsoliduoti viešuosius finansus, visos viešojo administravimo institucijos ir jų darbuotojai turi ypatingai stengtis didinti darbo veiksmingumą ir prisitaikyti prie kintančių ekonominių ir socialinių aplinkybių. Tas pats galioja ir Europos institucijų tarnautojams ir administracijoms. Komisija, kaip administracinė institucija, pastaraisiais metais laikėsi šio įsipareigojimo – vykdė personalo nedidindami politiką, naujus politinius prioritetus įgyvendino viduje perkeldama esamus darbuotojus, įdiegė naujas vidaus organizavimo ir veiksmingumo didinimo priemones ir procedūras ir visiškai neseniai pateikė pasiūlymą 2012 m. nedidinti savo administracinių išlaidų.

Komisija nusprendė ne tik imtis šių administracinių priemonių, bet ir pasiūlyti pakeisti šiuo metu galiojančius Tarnybos nuostatus, kad visos institucijos, įstaigos ir agentūros galėtų dar

veiksmingiau ir ekonomiškiau dirbti, kartu užtikrinamos patrauklią aukščiausiais standartais grįstą tarnybą ES institucijose, kuriose dirba visų valstybių narių piliečiai.

Komisijos manymu, būtina dar labiau taupyti ir tą gali padaryti visos institucijos, įstaigos ir agentūros. Siekdama šio tikslo Komisija nusprendė pasiūlyti visose institucijos, įstaigose ir agentūrose personalą sumažinti 5 %. Tai bus vienas pagrindinių taupymo veikslių ir viena iš bendrų skatinamųjų priemonių visoms institucijoms didinti veiksmingumą. Sumažėjusį personalą turėtų kompensuoti ilgesnės darbo valandos nekeičiant darbo užmokesčio.

Tačiau siekiant šio sunkaus tikslo sumažinti administracinių išlaidų augimą, reikės papildomai pakeisti tarnybos ES institucijose taisykles. Komisija visų pirma ketina:

- Pakeisti darbo užmokesčio tikslinimo metodą ir toliau taikyti šiuo metu maksimalaus 5,5 % dydžio specialų mokestį, išskaičiuojamą iš visų tarnautojų atlyginimo.
- Atsižvelgiant į demografinius pokyčius Europoje pailginti pensinį amžių nuo 63 iki 65 metų, o ankstyvo išėjimo į pensiją amžių nuo 55 iki 58 metų, kartu suteikiant patrauklią galimybę dirbti iki 67 metų.

Pensijų įmokos normos skaičiavimo metodika taip pat bus suderinta su tarptautiniais kaupimo standartais. Tokiais pakeitimais siekiama, kad visoms institucijoms ir valstybėms narėms galėtų stabilėnė pensijų įmokos norma, kuri būtų mažiau veikiama trumpalaikių palūkanų normų svyravimų, todėl būtų mažiau keičiama.

- Nustatyti aiškų pareigų ir kategorijos ryšį: AST funkcinės grupės karjeros struktūra bus pakeista – dvi aukščiausios kategorijos (AST 10 ir 11) skirtos tik pareigūnams, šioje kategorijoje einantiems aukščiausio lygio pareigas, susijusias su personalu, finansais arba koordinavimu.
- Įdarbinti kanceliarijos arba sekretoriato darbuotojus pagal nuolatinės sutartis, o ne kaip nuolatinis pareigūnus. Siekiant išvengti bet kokio nuolatinio tas pačias užduotis vykdančių pagal sutartis dirbančių darbuotojų ir pareigūnų dubliavimo, pareigūnų kanceliarinės funkcijos bus pamažu panaikintos.
- Padidinti minimalią darbo savaitę nuo 37,5 iki 40 valandų ir palikti šiuo metu nustatytą maksimalią 42 valandų darbo per savaitę ribą. Pailginus darbo savaitę bus kompensuotas 5 % personalo sumažinimas.
- Pakeisti kelionės išmokos skaičiavimą.

Komisija taip norėtų pasiūlyti agentūroms galiojančių tarnybos taisyklių pakeitimų, kad Tarnybos nuostatai būtų nuosekliau ir sklandžiau įgyvendinami ir geriau atsižvelgiama į agentūrų darbo ypatumus. Atsižvelgiant į tarpinstitucinės agentūrų klausimus svarstančios darbo grupės išvadas, ateityje gali būti pasiūlyta papildomų priemonių siekiant dar labiau sumažinti agentūrų administracines išlaidas, į kurias būtų atsižvelgta atitinkamose ES biudžeto išlaidų kategorijose.

Komisija pasiūlys šias priemones pradėti įgyvendinti nuo 2013 m., tai yra prieš 2014–2020 m. programavimo laikotarpį.

Siūdomi 2014–2020 m. biudžeto asignavimai

Skaičiai pateikti palyginamosiomis 2011 m. kainomis.

Administravimas Iš kurių:	62,6 mlrd. EUR
• Išlaidos pensijoms ir Europos mokykloms	12,1 mlrd. EUR
• Administracinės institucijų išlaidos	50,45 mlrd. EUR